

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry (Y1960218-3)

Loviisan Puutarhayhdistys ry (Y 2474484-8)

KUNNALLISVALITUS

Päätökset, josta valitetaan:

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätökset

EKIL 28.03.2024 § 55 1058/10.00.03/2023

EKIL 28.03.2024 § 56 1059/10.00.03/2023

EKIL 28.03.2024 § 57 1060/10.00.03/2023

joilla hylättiin tekemämme oikaisuvaatimukset ja pidettiin voimassa 14.12.2023 ja 20.12.2023 tehdyt taajamametsätoimenpiteet 2024, Storskrapis, Harmaakallion kaava-alue, Fogdas

Päätöksen antopäivä 8.4.2024, sähköpostisaantona, 12.4.2024 alkaen laskettuna 30 päivän valitusaika, 13.5.2024. Nähtävilläoloaika sähköisellä ilmoitustaululla 6.4.-13.5.2024.

VAATIMUKSEMME

- 1) Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry ja Loviisan Puutarhayhdistys ry vaativat, että valituksen kohteena olevat taajamametsätoimenpiteet lainvastaisina kumotaan.
- 2) Valituksen kohteina olevien taajamametsätoimenpiteiden täytäntöönpano kielletään, kunnes asiassa on annettu lainvoimainen ratkaisu.
- 3) Kolmen pykälän asiakokonaisuus palautetaan uudelleen valmisteluun niin, että keskenjäänyt taajamametsäsuunnitelma valmistellaan loppuun ja alueen vanhentuneita luontoselvityksiä myös täydennetään tämän työn osana.

Vaatimuksen perustelut

Luvitettu työ on kuvattu epätäsmällisesti. Se on suunniteltu puhtaasti talousmetsän hoitokriteerein. Tähän on syynä käytetty suunnittelutapa ja kyseisen metsäalueen puutteellinen tuntemus. Metsän merkitys kuntalaisille ei ole ollut suunnittelun pohjana eikä tullut ymmärretyksi.

Työhön on käytetty Forestan metsätietojärjestelmää sellaisenaan. Ohjelma on taloudellisessa puuntuotannossa hyvin toimiva, mutta se ei sovi tavoitteelliseen, luonnon ja virkistysmetsän arvoja säilyttävään ja parhaimmillaan arvoja lisäävään taajamametsienhoitotyöhön, johon Loviisassa tähdätään. Taloudellisen tuoton vaatimus on taajama- ja virkistysmetsissä toissijaista, mutta Forestan avulla tähdätään juurikin kannattavaan ja sujuvaan puuntuotantoon.

Loviisan kaupungin käyttämän taajamametsäohjelman päivittäminen on jäänyt pahasti keskeneräiseksi. Loviisan kaupungin puistoyksikkö aloitti keväällä 2020 kaupungin taajamametsien (1000 ha), joihin tämä valituksen alainen metsäaluekin lukeutuu, suunnittelutyön, tekijänä metsänhoitaja Romi Rancken.

EKIL päätti 24.9.2020 aluepainotukset taajamametsien hoidossa. Näitä painotuksia ei ole noudatettu. Painotuksia ei ole myöskään kumottu.

EKIL päätti 28.1.2021 asettaa valmistuneen taajamametsäsuunnitelmaluonnoksen nähtäville 30 päivän ajaksi. Kuntalaiset antoivat määräajassa tuohon taajamametsäsuunnitelmaluonnokseen runsaasti kuviokohtaisia kommentteja

EKIL 29.4.2021 § 55 (807/10.03.01./2020) Taajamametsäsuunnitelma mielipiteineen ja vastineineen oli lautakunnan käsittelyssä, ja lautakunta teki yksimielisen päätöksen asian käsittelyn siirtämisestä syksyyn 2021.

Toukokuussa 2024 taajamametsäsuunnitelmaa ei ole käsitelty loppuun asti elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnassa. Katsomme, että meille kuntalaisina on syntynyt oikeutettu odotus taajamametsäsuunnitelman valmistumisesta, koska olemme siihen aktiivisesti osallistuneet. Katsomme, että hallintolain säättämiä hyvän hallinnon oikeusperiaatteita on tässä loukattu.

Sen sijaan, että lautakunta olisi tehnyt vuonna 2020-2021 aloittamansa työn valmiiksi, on kuntalaisille tärkeät lähi-, taajama- ja virkistysmetsät niputettu päätöksettä tosiasiallisesti talousmetsiksi, saman metsätalousinsinöörin suunniteltaviksi. Valitukseen johtaneista taajamametsätoimenpiteistä ei ole pidetty ennen päätöksen tekoa taikka oikaisujen hylkäystä ainuttakaan esittely- tai osallistumistilaisuutta, jossa meillä kuntalaisilla olisi ollut mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöämme koskevaan päätökseen kuntalain §22 tarkoittamalla tavalla.

Katsomme myös, että laajojen (42,8 ha+25,4 ha+8,2 ha)) hakkuiden aiheuttaman suuren maiseman heikennyksen vuoksi, suositussa virkistysmetsässä EKIL on tullut loukanneeksi myös maankäyttö- ja rakennuslain turvaamaa maisemaoikeuttamme. Siemenpuuasentoon hakattu metsä (25,4 ha) ei ole hyvinvointia lisäävä metsämaisema (viite taajamametsä hakkuut 2024 tiivistelmä liite)

Kiistanalaisen metsäalueen luontokartoitukset on tehty vuosina 2010-2013 (liitteet). Arvot eivät suurella todennäköisyydellä ole ainakaan vähentyneet metsän saatua olla vuosia rauhassa ja suhteellisen kevyellä ja lempeällä hoidolla. Sen sijaan ympäröivien Itä-Uudenmaan talousmetsien kova käsittely on ajanut yhä useampia eläinlajeja kohti varttuneempia taajamametsiä, jollainen tämäkin toimenpidealue on. Myönnetyn luvan mukaisesti toimien hakkuualueella menetetään aivan varmasti tunnistettuja ja vielä tunnistamattomia luontoarvoja.

Monet alueella tavatuista pesimä linnuista (42 lajia v 2010, yhden vuorokauden tarkastelujaksolla) ovat tarkastelujaksolla 2010-2024 uhanalaistuneet Suomessa. Jopa harakka on valtakunnallisesti muuttunut elinvoimaisesta silmälläpidettäväksi lajiksi. Alueella pesivät erittäin uhanalaiset hömötiainen ja viherpeippo ja vaarantuneet pensastasku, töyhtötiainen ja EU direktiivilajeista pyy ja pikkusieppo. Arvokkaan linnuston vuoksi luontokartoittajat eivät ole suositelleet Kyrkmansängenille mitään häiriötä tuottavaa toimintaa, ei edes ihmisten kulkua. Nyt tuo alue aiotaan poimintahakata koneellisesti.

Lisäksi toimenpidealue on metsäaluetta, joka on useiden lepakkolajien tärkeää ruokailu- ja levähdysaluetta. Direktiivin suojaamat lepakot tarvitsevat ruokailuunsa varjoisia metsäalueita, eivät siemenpuuasentoon hakattuja raiskioita. Suomea ja Loviisaakin sitovat Eurobats-sopimuksen mukaiset lepakoiden suojelumääräykset.

Lisäksi alueelta on tehty erittäin uhanalaisen päiväperhosen, direktiivilajin kirjopapurikon havaintoja. Laji esiintyy Suomessa hyvin harvinaisena. Lajin turvaamiseksi vaadimme toimenpidekieltoa ja luontoselvitysten täydennystä jatkotoimenpiteiden suunnittelemiseksi.

Lisäksi haluamme muistuttaa tämän metsäalueen merkityksestä luontokäytävänä. Hakkuut vähentäisivät metsäkokonaisuuden arvoa myös suhteessa Loviisan muihin metsäalueisiin. Tämäkin on täysin päinvastainen suunta kuin luonnonsuojelullisena tavoitteenamme pitäisi olla. Itä-Uusimaa ja Loviisa on Uudenmaan maakunnan sisäisessä vertailussa heikoimmin kaikista alueista hoitanut juuri näitä luontoalueiden välisiä yhteyksiä (viite Uudenmaan Ekologiset verkostot zonation-analyysien pohjalta, Uudenmaanliiton julkaisu E 194 -2018).

Hakkuita perustellaan metsätuhojen torjunnalla ja vaarallisten puiden poistolla kuntopolon varresta. Metsätuhojen yleisin syy on kuusimetsissä juurikääpä, sienitauti, joka leviää nimenomaan metsänhoitotoimenpiteitä tehtäessä. Kaarnakuoriaistuhoista puolestaan tiedämme, että kuusi torjuu pihkalla näitä kimppuunsa yrittäviä kuoriaisia.

Liian kuivassa paikassa kasvavat kuuset eivät pysty erittämään tarpeeksi pihkaa ja ovat siten alttiimpia tuhoille. Kun metsän reunan kelottuneita kuusipuita poistetaan siirtyy paiste – ja kuivumisvaikutus syvemmälle metsään, jossa tuhot voivat edetä. Hakkuilla ei siis tutkimuksen mukaan saavuteta tuhontorjuntaa. Polun reunapuiden poiston sijaan tehtävät vaarattomat pötkelöt olisivat luonnonmukaisempi tapa toimia. Pystyyn kuivaneet kuuset eivät enää elätä kuoriaisia, vaan lahoppina, pötkelöinä ja maapuina ylläpitävät monimuotoista metsän eliömaailmaa, josta löytyvät myös tuholaisten antagonistilajit.

Virkistysalueet palvelevat kaikkia kuntalaisia ja laajemminkin maakunnan väestöä. Meille kuntalaisille tämä koko toimenpidealue on arvoalue, mutta luonnolle se on myös tärkeä viherkäytävä, jossa on useita tunnistettuja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita, joille ei pitäisi mennä tekemään minkäänlaisia hakkuita. Olemmekin keväällä 2024 tehneet Loviisan kaupungille esityksen Terveysmetsän perustamiseksi tälle metsäalueelle. Turvallisuus, terveellisyys, viihtyvyys, monimuotoisen metsän luonnonarvot voidaan kaikki hyvällä suunnittelulla yhdistää ja näin säilyttää ja ylläpitää kestävästä kaupunkiympäristöstä, jossa myös kuntalaiset voivat hyvin.

Olemme tuoneet esiin edellä esitettyjä seikkoja jättämässämme oikaisuvaatimuksessa. Niitä ei ole huomioitu. Asia käy ilmi lautakunnan jäsenen Timo Raivion eriävästä mielipiteestä, joka on pöytäkirjaotteen liitteenä. Pidämme kokonaisuutena tätä tapahtumaketjua, alkaen keskenjääneestä taajamametsäsuunnitelmaprosessista laaja-alaiseen, ilman osallistumismenettelyä tehtyyn hakkuusuunnitelmaan ja oikaisuvaatimusten käsittelyyn, hyvän hallinnon vastaisena.

Lisäksi pidämme päätöksiä Suomen perustuslain vastaisina. Kun meille jokaiselle on tuon lain §20 mukaan säädetty vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, emme voi ymmärtää, miksi tuo pykälä ei sitten koskekaan tätä luontoa ja sen monimuotoisuutta eikä ole voimassa Loviisassa. Pykälässähän sanotaan myös: Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry



Loviisan Puutarhayhdistys ry



LIITTEET: pöytäkirjat 3 kpl, alueen luontoselvitykset 2 kpl+kartta , esitys
Harmaakallion terveystieteiden

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta

Aika 28.03.2024 klo 17:30 - 21:52

Paikka Seurahuone, kaupunginhallituksen kokoushuone ja hybridikokous

Osallistujat		Tauko klo 18.19-18.33 ennen §42 käsittelyä	
	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Karlsson Mikael	puheenjohtaja	
	Hyvönen Petri	varapuheenjohtaja	
	Wide Roger	jäsen	jäävi § 55, § 56 ja § 57, poissa klo 20.21-21.03
	Lohenoja Pertti	jäsen	
	Holmström Eeva	jäsen	
	Fellman Annika	jäsen	etänä
Muut	Peräkylä Teemu	jäsen	
	Häggblom Kerstin	jäsen	
	Raivio Timo	varajäsen	etänä
	Isotalo Arja	kh:n puheenjohtaja	
	Malmberg Irene	kh:n edustaja	etänä
	Kauppi Samuel	nuorisovaltuuston edustaja	etänä klo 17.29-19.20, poistui § 49 jälkeen
	Sari Paljakka	elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja	
	Kenneth Albrecht	tilapäällikkö	
	Pekka Stenius	infrastruktuuripäällikkö	
	Marko Luukkonen	kaupunkisuunnitteluosaston pääll.	etänä
	Paimander Petri	elinvoimankehittäjä	
	Eija Henriksson	controller	
	Elina Hynninen	sihteeri	
	Kai Lindqvist	metsätalousosaaja	poistui klo 21.03 ennen § 58 käsittelyä
	Sam Vickholm	maaseutupäällikkö	poistui klo 18.33 ennen § 42 käsittelyä
	Lindström David	Cursor Oy	poistui klo 18.33 ennen § 42 käsittelyä
	Reijasalo Elina	Cursor Oy	poistui klo 18.33 ennen § 42 käsittelyä
	Hasanen Ilkka	Cursor Oy	poistui klo 18.33 ennen § 42 käsittelyä

Näringslivs- och infrastrukturnämnden

Tid 28.03.2024 kl 17:30 - 21:52

Plats Societetshuset, stadsstyrelsens mötesrum och hybridsammanträde

Deltagare		Paus kl. 18.19-18.33 före behandlingen av § 42	
	Namn	Uppgift	Tilläggsuppgifter
Närvarande	Karlsson Mikael	ordförande	
	Hyvönen Petri	vice ordförande	
	Wide Roger	ledamot	jävig § 55, § 56 och § 57, frånvarande kl. 20.21-21.03
	Lohenoja Pertti	ledamot	
	Holmström Eeva	ledamot	på distans
	Fellman Annika	ledamot	
Övriga	Peräkylä Teemu	ledamot	
	Hägglblom Kerstin	ledamot	
	Raivio Timo	ersättare	på distans
	Isotalo Arja	stst:s ordförande	på distans
	Malmberg Irene	stst:s representant	på distans kl.
	Kauppi Samuel	representant för ungdomsfullmäktige	17.29-19.20, avlägsn. sig efter § 49
	Sari Paljakka	dir. för centr. för näringsliv och infrastruktur	
	Kenneth Albrecht	lokalchef	
	Pekka Stenius	infrastrukturchef	
	Marko Luukkonen	chef för stadsplaneringsavd.	på distans
	Paimander Petri	livskraftsutvecklare	
	Eija Henriksson	controller	
	Elina Hynninen	sekreterare	
	Kai Lindqvist	skogsbrukskunnig	avlägsn. sig kl. 21.03 före behandlingen av § 58
	Sam Vickholm	landsbygdschef	avlägsn. sig kl. 18.33 före behandlingen av § 42
	Lindström David	Cursor Oy	avlägsn. sig kl. 18.33 före behandlingen av § 42
	Reijasalo Elina	Cursor Oy	avlägsn. sig kl. 18.33 före behandlingen av § 42
	Hasanen Ilkka	Cursor Oy	avlägsn. sig kl. 18.33 före behandlingen av § 42

Poissa Arlin Onerva jäsen
Elina Amnell-Holzhäuser vt. kaupunginjohtaja

Allekirjoitukset

Mikael Karlsson
puheenjohtaja

Elina Hynninen
sihteeri

Käsittelyt asiat 40 - 61

Pöytäkirjan tarkastus Sähköisesti Loviisassa 3.4.2024

Annika Fellman
pöytäkirjantarkastaja

Teemu Peräkylä
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Loviisan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 6.4.-13.5.2024
06.04.2024 00:00

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa

Loviisa

Frånvarande Arlin Onerva ledamot
Elina Amnell-Holzhäuser tf stadsdirektör

Underskrifter

Mikael Karlsson
ordförande

Elina Hynninen
sekreterare

Behandlade ärenden 40 - 61

Justering av protokollet Elektroniskt i Lovisa 3.4.2024

Annika Fellman
protokolljusterare

Teemu Peräkylä
protokolljusterare

Protokollet till påseende

På Lovisa stads elektroniska anslagstavla 6.4-13.5.2024
06.04.2024 00:00

Protokollsutdragets riktighet intygar

Lovisa

SIGNATORIES

Name	Authentication method	Date and time
Elina Kristiina Hynninen	Strong, MobileID FI	03.04.2024 15:01:27 UTC+03
Mikael Sigurd Valdemar Karlsson	Strong, BankID FI	03.04.2024 15:55:01 UTC+03



This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document

Re: Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan pöytäkirja 28.3.2024 on valmis tarkastettavaksi - Lovisa stads näringslivs- och infrastrukturnämnds protokoll 28.3.2024 är färdigt för justering

Annika Fellman <annika.fellman@gmail.com>

to 4.4.2024 15.29

Vastaanottaja: Elina Hynninen <elina.hynninen@loviisa.fi>

Olen tarkastanut ja hyväksynyt Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan 28.3.2024 pöytäkirjan liitteineen

Annika Fellman

ke 3. huhtik. 2024 klo 18.57 Elina Hynninen <elina.hynninen@loviisa.fi> kirjoitti:

Hei!

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan pöytäkirja liitteineen kokouksesta 28.3.2024 on valmis tarkastettavaksi Gambitdocsissa. **Vastaus pyydetään tähän viestiin.**

Näringslivs- och infrastrukturnämndens protokoll jämte bilagor från mötet 28.3.2024 är klart för justering i Gambitdocs. **Svar ombeds till detta meddelande.**

kansio/pärm: EKIL-NLIN / 20240328 / PTK-tarkastus / FIN ja SWE

yt. /m.v.h

Elina Hynninen
Toimistosihteeri

Loviisan kaupunki / Lovisa stad
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus /
Centralen för näringsliv och infrastruktur
Degerbynkatu 21 / Degerbygatan 21
PL 77, 07901 Loviisa / PB 77, 07901 Lovisa

+358 40 555 4052
elina.hynninen@loviisa.fi

Loviisa - pieni kaupunki, suuria elämyksiä
Lovisa - liten stad, stora upplevelser

Re: Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan pöytäkirja 28.3.2024 on valmis tarkastettavaksi - Lovisa stads näringslivs- och infrastrukturmånds protokoll 28.3.2024 är färdigt för justering

Teemu Peräkylä <teemu.perakyla@gmail.com>

to 4.4.2024 16.26

Vastaanottaja: Elina Hynninen <elina.hynninen@loviisa.fi>

Kopio: Annika Fellman (luottamushenkilö) <annika.fellman@gmail.com>; Maria Lindroos <maria.lindroos@loviisa.fi>

Hei,

Olen tarkastanut ja hyväksynyt Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan 28.3.2024 pöytäkirjan liitteineen.

Loviisassa 4.3.2024

Ystävällisin terveisin

Teemu Peräkylä

ke 3. huhtik. 2024 klo 18.57 Elina Hynninen (elina.hynninen@loviisa.fi) kirjoitti:

Hei!

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan pöytäkirja liitteineen kokouksesta 28.3.2024 on valmis tarkastettavaksi Gambitdocsissa. **Vastaus pyydetään tähän viestiin.**

Näringslivs- och infrastrukturmåndsens protokoll jämte bilagor från mötet 28.3.2024 är klart för justering i Gambitdocs. **Svar ombeds till detta meddelande.**

kansio/pärm: EKIL-NLIN / 20240328 / PTK-tarkastus / FIN ja SWE

yt. /m.v.h

Elina Hynninen
Toimistosihiteeri

Loviisan kaupunki / Lovisa stad
Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus /
Centralen för näringsliv och infrastruktur
Degerbynkatu 21 / Degerbygatan 21
PL 77, 07901 Loviisa / PB 77, 07901 Lovisa

+358 40 555 4052

elina.hynninen@loviisa.fi

Loviisa - pieni kaupunki, suuria elämyksiä
Lovisa - liten stad, stora upplevelser

Oikaisuvaatimus elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätöksestä 14.12.2023 § 176

EKIL 28.03.2024 § 55
1058/10.00.03/2023

Valmistelijat

metsätalousosaaja Kai Lindqvist, puh. 040 734 9078, ja tilapäällikkö
Kenneth Albrecht, puh. 0440 555 412

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnalle on jätetty oikaisuvaatimus päätöksestä 14.12.2023 § 176. Oikaisuvaatimus on tehty oikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetyn määräajan kuluessa ja otetaan siten tutkittavaksi.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan 14.12.2023 tekemän päätöksen, § 176, kumoamista seuraavasti:

1. Harmaakallion taajama/virkistysmetsissä ei tehdä hakkuutoimenpiteitä ennen kun Loviisan kaupungin Taajamametsäsuunnitelma on valmiiksi käsitelty ja hyväksytty.
2. Forestan metsätietojärjestelmän kuvioiden sijaista pitää käyttää Romi Rankenin laatimia kuvioita (Ekil 28.1.2021).
3. a) Noudatetaan Loviisan kaupungin talousarvion 2024-2026 kirjausta sivulla 67, yksi EKI-keskuksen avaintavoitteista: "Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaavoituksessa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa".
b) Otamme käyttöön viheralueiden/virkistysmetsien kunnossapitoluokituksen, RAMS 2020-luokituksen. Yhteistyössä ympäristöyksikön, infrastruktuuripäällikön, maaseutupäällikön ja kaupunginpuutarhurin kanssa.
c) Edistämme ympäristön viihtyisyyttä.

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päätti oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä vuoden 2024 taajamametsien hoitoalueet kiinteistölle Storskrapis ja niillä tehtävät turvallisuutta lisäävissä toimenpiteissä kuntopolkujen läheisyydessä ja korkeariskisten metsien hoidossa. Tavoitteena on metsätuhojen minimointi. Näiden toimenpiteiden lisäksi tulevat mahdollisten katu- ja rakentamishankkeiden tarvittavat toimenpiteet.

Päätetty toimenpide ei ole elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan aikaisempien päätösten vastainen. Forestan metsätietojärjestelmän käyttö on perusteltua sen ajantasaisuuden ja sen mahdollistaman monikäyttöisyyden takia. Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen avaintavoite "Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaavoituksessa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa" toteutuu myös päätöksen vaikutuksena. Vaatimuksessa toivottu yhteistyö viranomaisten ja eri viranhaltijoiden välillä on normaalia käytäntöä. Asian valmisteluaineisto on arvioitavissa riittäväksi selvitykseksi päätöksentekoa varten. Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätös 14.12.2023, § 176, on katsottava sekä lailliseksi että tarkoituksenmukaiseksi. Oikaisuvaatimuksessa ei esitetä mitään sellaista perustetta, jonka nojalla elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätös tulisi kumota tai sitä muuttaa.

Rättelseyrkande om näringslivs- och infrastrukturnämndens beslut 14.12.2023 § 176

NLIN 28.03.2024 § 55
1058/10.00.03/2023

Beredning

skogsvårdsexpert Kai Lindqvist, tfn 040 734 9078, och lokalchef Kenneth Albrecht, tel. 0440 555 412

Ett rättelseyrkande om beslut 14.12.2023 § 176 av näringslivs- och infrastrukturnämnden har inlämnats. Rättelseyrkan har inlämnats inom den stadgade tidsfristen och upptages således till behandling.

I rättelseyrkandet krävs att beslutet 14.12.2023 § 176 av näringslivs- och infrastrukturnämnden upphävs enligt följande:

1. I Gråbergs förtätort/ rekreationsskog får ej utföras skogsavverknings-åtgärder innan Lovisa stads tätortsskogsplanen blivit färdigt behandlad och beslutet.
2. Man bör använda av Romi Ranken (NLIN 28.1.2021) upplagda figurer istället för Forestas skogsdatasystemets figurer.
3. a) Man bör följa Lovisa stads inträde i budgeten 2024–2024 sid 67., en av NIN-centralens nyckelmål "Vi beaktar naturens mångfald i planläggningen och i skötseln av skogarna och grönområdena".
b) Vi tar i bruk RAMS-klassificeringen.
I samarbete med miljöenheten, infrastrukturchefen, landsbygdschefen och stadsträdgårdsmästaren.
c) Vi främjar omgivningens trivsamt.

Näringslivs- och infrastrukturnämnden beslöt i det rättelseyrkade beslutet om skötselområdena för tätortsskogar för 2024 för fastigheten Storskrapis och åtgärder som förbättrar säkerheten i närheten av motionsslingor och på skötseln av skogar med hög risk. Målet är att minimera skogsskador. Utöver de åtgärder utförs även sådana åtgärder som behövs för eventuella gatu- och byggprojekt.

Den beslutade åtgärden motsätter sig inte tidigare beslut av näringslivs- och infrastrukturnämnden. Forestas skogsdatasystemets användning är motiverat för dess läglighet och möjliggörande mångsidighet. Näringslivs- och infrastrukturcentralens nyckelmålsättning "Vi beaktar naturens mångfald i planläggningen och i skötseln av skogarna och grönområdena" uppfylls även som följd av beslutet. Kravet om önskat samarbete mellan myndigheter och tjänstemän är normal kutym. Sakens beredningshandlingar kan värderas vara tillräckliga till utredning för beslut. Näringslivs- och infrastrukturnämndens beslut 14.12.2023 § 176 kan således uppfattas som lagligt och ändamålsenligt. I rättelseyrkan framförs inga sådana grunder, varav näringslivs- och infrastrukturnämndens beslut borde upphävas eller ändras.

Bilaga 36

- NLIN 14.12.2023 § 176 1058/10.00.03/2023
- Rättelseyrkan 15.1.2024

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta § 55

28.03.2024

Liite 36

- EKIL 14.12.2023 § 176 1058/10.00.03/2023

- Oikaisuvaatimus 15.1.2024

Esittelijä	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Sari Paljakka
Ehdotus	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen edellä esittelytekstissä mainituin perustein.
Käsittely	Jäsen Wide ilmoitti esteellisyydestä ja poistui asian käsittelyn ajaksi. Jäsen Wide oli poissa kokouksesta klo 20.21–21.03. Jäsen Raivio ehdotti, että oikaisuvaatimus hyväksytään. Jäsen Häggblom kannatti ehdotusta.
Äänestys	Pohjaehdotus (JAA) sai kuusi (6) ääntä (Karlsson, Hyvönen, Fellman, Peräkylä, Lohenoja, Holmström) ja jäsen Raivion vastaehdotus (EI) sai kaksi (2) ääntä (Raivio, Häggblom).
Päätös	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta hylkäsi oikaisuvaatimuksen edellä esittelytekstissä mainituin perustein. Jäsen Raivio jätti eriävän mielipiteen (liite).
Jakelu	Oikaisuvaatimuksen tekijät

- - -

Julkaisupäivämäärä: 5.4.2024

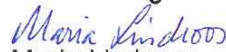
Vastaanottajat: Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry – Lovisa kultur- och miljöförbundet rf, Loviisan Puutarhayhdistys ry – Lovisa Trädgårdsförening rf

Lähetetty sähköpostitse 8.4.2024.

Oikaisuvaatimusviranomainen: Helsingin hallinto-oikeus

Otteen oikeaksi todistaa

08.04.2024

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta
Näringslivs- och infrastrukturnämnden i Lovisa stadMaria Lindroos
toimistos sihteeri

Föredragning	Direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur Sari Paljakka
Förslag	Näringslivs- och infrastrukturnämnden förkastar rättelseyrkan med de motiveringar som nämnts ovan i föredragningstexten.
Behandling	Ledamot Wide anmälde jäv och avlägsnade sig från sammanträdet för den tid som ärendet behandlades. Ledamot Wide var frånvarande från sammanträdet klockan 20.21–21.03. Ledamot Raivio föreslog att omprövningsbegäran godkänns. Ledamot Häggblom understödde förslaget.
Omröstning	Utgångsförslaget (JA) fick sex (6) röster (Karlsson, Hyvönen, Fellman, Peräkylä, Lohenoja, Holmström) och ledamot Raivios motförslag (NEJ) fick två (2) röster (Raivio, Häggblom).
Beslut	Näringslivs- och infrastrukturnämnden avslog omprövningsbegäran med de motiveringar som nämnts ovan i föredragningstexten. Ledamot Raivio lämnade avvikande mening till protokollet (bilaga).
Distribution	De som gjort rättelseyrkande

Publiceringsdatum: 5.4.2024

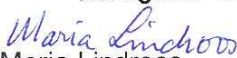
Mottagare: Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry – Lovisa kultur- och miljörörelse rf, Loviisan Puutarhayhdistys ry – Lovisa Trädgårdsförening rf

Skickat per e-post 8.4.2024.

Omprövningsmyndighet: Helsingfors förvaltningsdomstol

Protokollsutdragets riktighet intygar

08.04.2024

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta
Näringslivs- och infrastrukturnämnden i Lovisa stad
Maria Lindroos
byråsekreterare

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta § 182 20.12.2023

Taajamametsätoimenpiteet 2024, Storskrapis

EKIL 14.12.2023 § 176

Valmistelijat

metsätalousosaaja Kai Lindqvist, puh. 040 734 9078, ja
infrastruktuuripäällikkö Markus Lindroos, puh. 050 382 7550

Painopiste taajamametsien hoidossa vuodelle 2024 on turvallisuutta lisäävissä toimenpiteissä kuntopolkujen läheisyydessä ja korkeariskisten metsien hoidossa. Tavoitteena on metsätuhojen minimointi.

Liitteen mukaisten toimenpiteiden lisäksi tulevat mahdollisten katu- ja rakentamishankkeiden tarvittavat toimenpiteet. Toimenpidealueet ovat sekä taajamametsäalueita että kaavatontteja. Taajamametsien hoidossa nettotuloihin alentavasti vaikuttaa monet tekijät, muun muassa valmistelevat toimenpiteet asutuksen läheisyydessä, vartiointin järjestäminen, vaikeakulkuinen maasto, varastointipaikkojen rakentaminen, kaapelien ja sähkölinjojen varominen, pienet alat ja erikoishakkuut.

Nyt toimenpidealueena oleva Harmaakallion länsipuolinen alue (Storskrapis 434-401-2-8) ei ole kaavoitettu. Toimenpiteet: Siemenpuuhakkuu kuvioille 26, 33, 35, 36, 37 ja 41. Harvennushakkuu kuvioille 27, 32 ja 34. Lahopuun osuuden on arvioitu olevan 20 prosenttia.

Hakkuusuunnitelmassa huomioidaan aiemmin alueella tehdyt luontoselvitykset sekä alueen käyttötarkoitus, muun muassa kuntopolut ja hiihtoladut. Alueen metsähoitotoimenpiteet toteutetaan vaiheittain.

Hanke esitellään lehdistölle maastossa sekä laaditaan tiedotteita. Toimenpiteistä tehdään ilmoitukset metsäkeskukselle. Liitteenä toimenpidealueet 2024.

Liite 100

Esittelijä

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Sari Paljakka

Ehdotus

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päättää vuoden 2024 taajamametsien hoitoalueet kiinteistölle Storskrapis liitekartan mukaisesti.

Käsittely

Jäsen Wide ilmoitti olevansa jäävi (asianosainen osallistumassa tarjouskilpailuun) ja poistui kokouksesta.

Päätös

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta päätti vuoden 2024 taajamametsien hoitoalueet kiinteistölle Storskrapis liitekartan mukaisesti.

Tiedoksi

Loviisan kaupunki, ympäristönsuojelu
metsätalousosaaja

Pykälä ei ole tarkastettu. Pykälä tarkastetaan ke 20.12.2023.

EKIL 20.12.2023 § 182
1058/10.00.03/2023

Valmistelijat

metsätalousosaaja Kai Lindqvist, puh. 040 734 9078, ja
infrastruktuuripäällikkö Markus Lindroos, puh. 050 382 7550

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan kokouksen 14.12.2023
pöytäkirjantarkastajiksi valituista toinen ilmoitti asian käsittelyn yhteydessä
esteellisyydestä ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Mainitun
pöytäkirjan tarkastajan tilalle ei valittu toista tarkastajaa, joten elinkeino- ja
infrastruktuurilautakunnan tulee tarkastaa pykälä.

Esittelijä

Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Sari Paljakka

Ehdotus

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta tarkastaa sen kokouksessa
14.12.2023 käsitellyn asian § 176 välittömästi.

Päätös

Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta tarkasti sen kokouksessa 14.12.2023
käsitellyn asian § 176 välittömästi.

Liite 100

Tiedoksi

Loviisan kaupunki, ympäristönsuojelu
metsätalousosaaja

Julkaisupäivämäärä: 22.12.2023

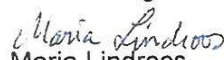
Vastaanottajat: Loviisan kaupunki, ympäristönsuojelu
metsätalousosaaja Kai Lindqvist

Lähetetty sähköpostitse 22.12.2023.

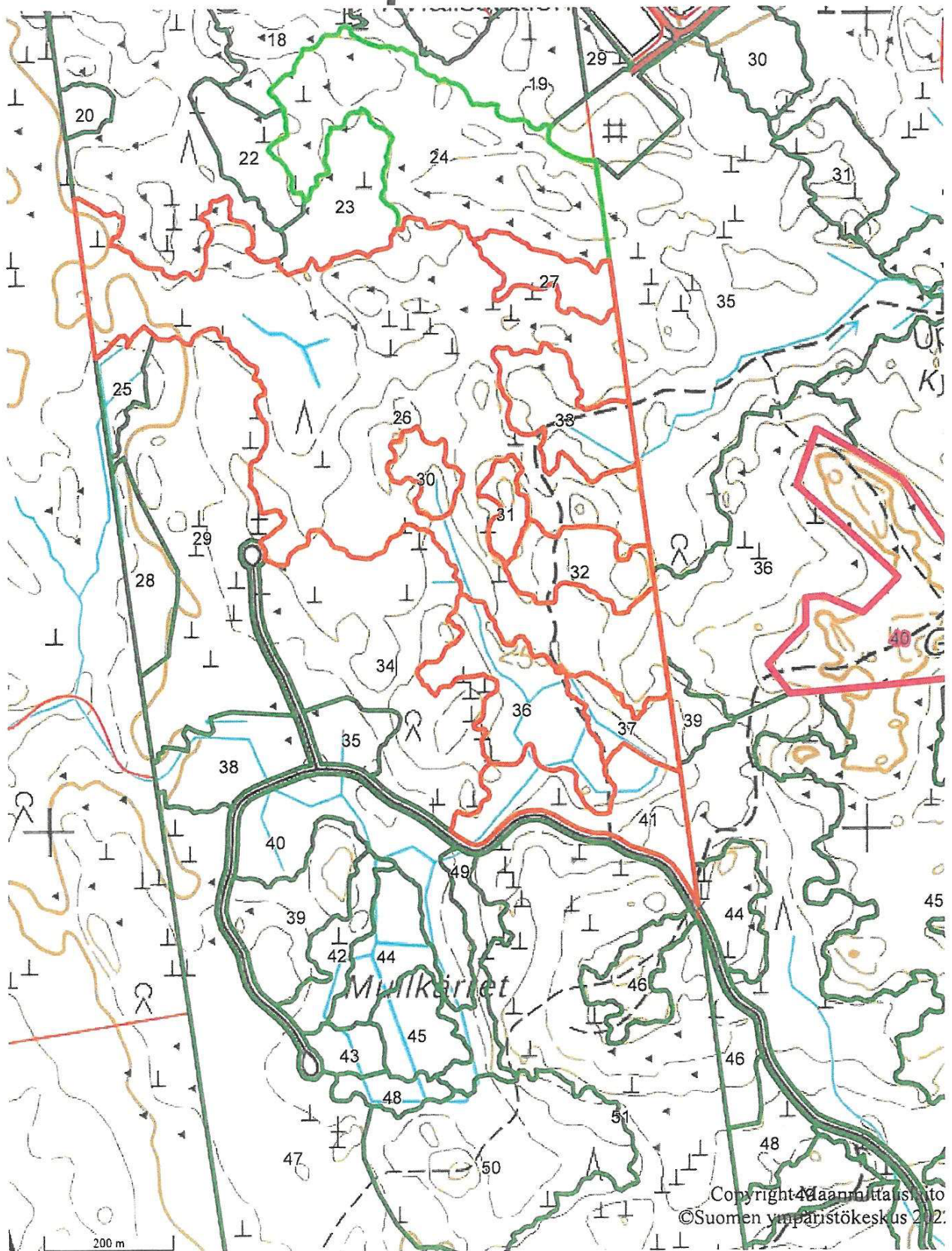
Otteen oikeaksi todistaa

22.12.2023

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta
Näringslivs- och infrastrukturämnden i Lovisa stad


Maria Lindroos
toimistos sihteeri

Storskrapis hakkuut



Copyright Maanmittauslaitos 2022/Copyright Lantmäteriverket 2021

dnro 1058/10.00.03/2023
LIITE-BILAGA 100-02
EKIL-NLIN 14.12.2023/§ 176 / EKIL-NLIN 20.12.2023/§182

Taajametsä hakkuut 2024

Tiivistelmä tavoitelluista taajametsä hakkuista:

Fogdas 434-401-6-69 (Harmaakallio)kaava-alue+ ei kaava-alue)

Poimintahakkuuna kuusikko poistaen ja suosien mäntyä sekä lehtipuustoa kuvioille 33, 35 ja 37

Yht: 42,8 ha ja 7196 m³

Storskrapis 434-401-2-8 (Harmaakallion länsipuoli)

Siemenpuuhakkuu kuvioille: 26, 33, 35, 36, 37 ja 41 Yhteensä: 25,4 ha ja 7073 m³

Harvennushakkuu kuvioille: 27, 32, 34, yhteensä: 8,2 ha ja 588 m³

Lahopuun osuus arviolta 20 %

Arviot perustuvat Forestan metsätietojärjestelmään, joka tukeutuu avoimeen ja ajantasaiseen metsävaratietoon.

LOVISA STAD

PROTOKOLLSUTDRAG

Näringslivs- och infrastrukturnämnden § 182

20.12.2023

Åtgärder i tätortsskogarna 2024, Storskrapis

NLIN 14.12.2023 § 176

Beredning

skogsbrukskunnig Kai Lindqvist, tfn 040 734 9078, och infrastrukturchef Markus Lindroos, tfn 050 382 75 50

Tyngdpunkten för skötseln av tätortsskogar 2024 ligger på åtgärder som förbättrar säkerheten i närheten av motionsslingor och på skötseln av skogar med hög risk. Målet är att minimera skogsskador.

Utöver de åtgärder som beskrivs i bilagan utförs även sådana åtgärder som behövs för eventuella gatu- och byggprojekt. Åtgärdsområdena består av både tätortsskogsområden och plantomter. Vid skötseln av tätortsskogar finns det flera faktorer som inverkar negativt på nettoinkomsterna, bland annat förberedande åtgärder i närheten av bosättning, anordnande av bevakning, svårframkomlig terräng, anläggning av lagringsplatser, aktsamhet med tanke på kablar och elledningar, små områden och specialavverkning.

Ifrågavarande åtgärdsområde väster om Gråberg (Storskrapis 434-401-2-8) är inte planlagt. Åtgärder: Huggning till fröträdsställning på figur 26, 33, 35, 36, 37 och 41. Beståndsvårdande avverkning på figur 27, 32 och 34. Andelen murket trä beräknas uppgå till 20 procent.

I avverkningsplanen beaktas naturutredningar som tidigare gjorts på området och områdets användningsändamål, bland annat motionsslingor och skidspår. Skogsskötselåtgärderna i området genomförs etappvis.

Projektet presenteras för pressen i terrängen och meddelanden utformas. Åtgärderna anmäls till Skogscentralen. Som bilaga åtgärdsområdena 2024.

Bilaga 100

Föredragning

Direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur Sari Paljakka

Förslag

Näringslivs- och infrastrukturnämnden beslutar skötselområdena för tätortsskogar för 2024 för fastigheten Storskrapis enligt kartbilagan.

Behandling

Ledamot Wide anmälde jäv (part som deltar i anbudsförfarande) och avlägsnade sig från sammanträdet.

Beslut

Näringslivs- och infrastrukturnämnden beslutade skötselområdena för tätortsskogar för 2024 för fastigheten Storskrapis enligt kartbilagan.

För kännedom

Lovisa stad, miljövården
den skogsbrukskunnige

Näringslivs- och infrastrukturnämnden § 182 20.12.2023

Paragrafen är inte justerad. Paragrafen justeras onsdag 20.12.2023.

NLIN 20.12.2023 § 182
1058/10.00.03/2023

Beredning	skogsbrukskunnig Kai Lindqvist, tfn 040 734 9078, och infrastrukturchef Markus Lindroos, tfn 050 382 75 50 En av de ledamöter som valts till protokolljusterare för näringslivs- och infrastrukturnämndens sammanträde 14.12.2023 anmälde jäv i samband med behandlingen av ärendet och avlägsnade sig från sammanträdet för den tid som ärendet behandlades. Ingen annan protokolljusterare utsågs i stället för denna protokolljusterare, så paragrafen måste justeras av näringslivs- och infrastrukturnämnden.
Föredragning	Direktören för centralen för näringsliv och infrastruktur Sari Paljakka
Förslag	Näringslivs- och infrastrukturnämnden justerar omedelbart ärendet § 176, som behandlades på nämndens sammanträde 14.12.2023.
Beslut	Näringslivs- och infrastrukturnämnden justerade omedelbart ärendet § 176, som behandlades på nämndens sammanträde 14.12.2023. Bilaga 100
För kännedom	Lovisa stad, miljövärden den skogsbrukskunnige

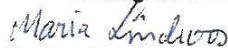
Publiceringsdatum: 22.12.2023

Mottagare: Lovisa stad, miljövärden,
skogsbrukskunnig Kai Lindqvist

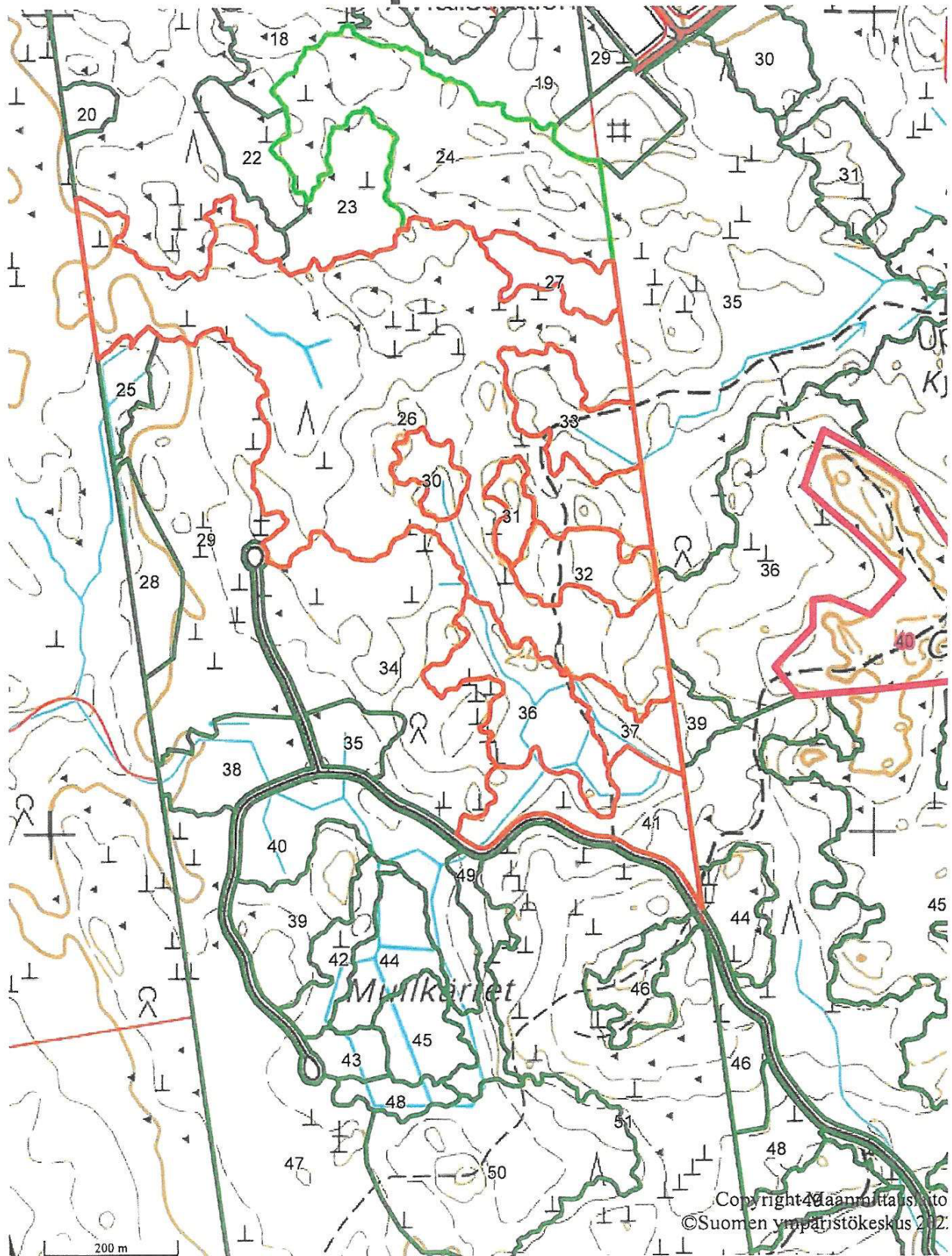
Skickat per e-post 22.12.2023.

Protokollsutdragets riktighet intygar

22.12.2023

Lovisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta
Näringslivs- och infrastrukturnämnden i Lovisa stadMaria Lindroos
byråsekreterare

Storskrapis hakkuut



Copyright Maanmittauslaitos 2022/Copyright Lantmäteriverket 2022

dnro 1058/10.00.03/2023
LIITE-BILAGA 100-02
EKIL-NLIN 14.12.2023/§ 176 / EKIL-NLIN 20.12.2023/§182

Taajametsä hakkuut 2024

Tiivistelmä tavoitelluista taajametsä hakkuista:

Fogdas 434-401-6-69 (Harmaakallio)kaava-alue+ ei kaava-alue)

Poimintahakkuuna kuusikko poistaen ja suosien mäntyä sekä lehtipuustoa kuvioille 33, 35 ja 37

Yht: 42,8 ha ja 7196 m³

Storskrapis 434-401-2-8 (Harmaakallion länsipuoli)

Siemenpuuhakkuu kuvioille: 26, 33, 35, 36, 37 ja 41 Yhteensä: 25,4 ha ja 7073 m³

Harvennushakkuu kuvioille: 27, 32, 34, yhteensä: 8,2 ha ja 588 m³

Lahopuun osuus arviolta 20 %

Arviot perustuvat Forestan metsätietojärjestelmään, joka tukeutuu avoimeen ja ajantasaiseen metsävaratietoon.

15. 01. 2024

Loviisan Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta
Kirjaamo
kaupunki@loviisa.fi
Mariankatu 12 A
PL 77, 07901 LOVIISA

Loviisa 15.1.2024

OIKAISUVAATIMUS

EKIL 14.12.2023 ja 20.12.2023 § 176 1058/10.00.03/2023
§ 177 1059/10.00.03/2023
§ 178 1060/10.00.03/2023

Taajamametsätoimenpiteet 2024, Storskrapis, Harmaakallion kaava-alue, Fogdas

Vaatus:

1. Harmaakallion taajama/virkistysmetsissä ei tehdä hakkuutoimenpiteitä ennen kun Loviisan kaupungin Taajamametsäsuunnitelma on valmiiksi käsitelty ja hyväksytty.
2. Forestan metsätietojärjestelmän kuvioiden sijaista pitää käyttää Romi Rankenin laatimia kuvioita (Ekil 28.1.2021).
3. a) Noudatetaan Loviisan kaupungin talousarvion 2024-2026 kirjausta sivulla 67, yksi EKI-keskuksen avaintavoitteista: "Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaavoituksessa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa".
b) Otamme käyttöön viheralueiden/virkistysmetsien kunnossapitoluokituksen, RAMS 2020-luokituksen. Yhteistyössä ympäristöyksikön, infrastruktuuripäällikön, maaseutupäällikön ja kaupunginpuutarhurin kanssa.
c) Edistämme ympäristön viihtyisyyttä.

Perustelu:

Loviisan kaupunki puistoyksikkö aloitti kaupungin n.1000 ha taajama/virkistysmetsien suunnittelun keväällä 2020, tekijä metsänhoitaja Romi Rancken.

EKIL päätti 24.9.2020 aluepainotukset taajametsien hoidossa, liite 76. Aluepainotuksia ei ole noudatettu näissä taajamametsätoimenpiteissä 2024

EKIL päätti 28.1.2021 asettaa taajamametsäsuunnitelmaluonnoksen näytille 30 päivän ajaksi. Luonnos oli näytillä maaliskuussa 2021 (kartta ja kuviot), jolloin kaupunkilaiset saivat vaikuttaa tulevaan suunnitelmaan.

EKIL 29.4.2021 listalla oli Taajamametsäsuunnitelma § 55 (807/10.03.01/2020), liitteenä mielipiteet ja vastineet. Päätös oli yksimielinen, että asian käsittely siirretään syksyyn 2021.

Loviisan taajamametsäsuunnitelmaa ei ole vielä tehty.

Lisäksi tiedustelemme: Miksi hakata 1487 m³ taajamametsistä joka antaa tuloa noin 590 000€, kun kaupungin talousarviossa 2024 on ehdotettu tuloiksi n 200 000€ taajamametsistä

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry – Lovisa kultur- och miljörelse rf

Loviisan Puutarhayhdistys ry .-Lovisa Trädgårdsförening rf

Hyvä lautakunta,

Jätän seuraavat, samansisältöiset, eriävät mielipiteet kokoukseen asiakohtiin 16, 17 ja 18.

Katson, että oikaisuvaatimukset olisi tullut hyväksyä.

Asiaa valmistelleet virkamiehet eivät ole vastanneet valittajien esittämiin kohtiin asianmukaisesti. Asenne on ilmeisen ylimielinen. Virkamiesten yhteistyö asukkaiden kanssa, kuten ei nytkään, ole ollut mitenkään normaali kutyymi, vaikka niin kirjoitetaan.

1. Ei liene hyvän tavan mukaista tehdä hakkuita taajamametsissä ennen kuin asukkaiden kanssa yhdessä valmisteltu taajametsäsuunnitelma on valmis. Sitä on valmisteltu osallistamalla asukkaita, mutta hakkuuesityksessä asukkaiden kiinnostus, osallistuminen ja työ mitätöidään. Hakkuut tuhoavat asukkaiden virkistysalueet vuosikymmeniksi. Suunnitelma pitäisi käsitellä valmiiksi, ennen kuin tehdään näin isoja hakkuita taajamametsissä.

Periaatteessa suunnitelma aloitettiin keväällä 2020, jolloin luonnos oli näytillä asukkaille maaliskuussa 2021, keräten paljon mielipiteitä, jotka Mona Bäckman kokosi EKIL-kokoukseen 29.4.2021. Päätös kokouksessa oli yksimielinen, että asian käsittely siirretään syksyyn 2021. Sen jälkeen EKIL on kuitenkin laiminlyönyt asian jatkokäsittelyn.

Valmistelussa ei, eikä oikaisuvaatimuksen vastauksessa otettu suunnitelmaan mitään kantaa. Miten ja milloin jatketaan suunnitelman käsittelyä?

Ei ole kiirettä hakata Harmaakallion lähimetsää, ilman että on otettu huomioon mitä asukkaat haluavat omista metsistään.

2. Ilmeisesti ympäristöyksikkö ja kaupunginpuutarhuri eivät ole olleet kiinteästi mukana suunnittelussa? Kokouksessa asiaan en saanut mitään vastausta.

Millä perusteilla he eivät ole osallistuneet virkavastuulleen kuuluvan ympäristön hakkuupäätöksiin?

3. Missä vaiheessa on virkistysmetsien kunnossapitoluokitus, siitä ei valmistelussa todeta mitään.

Sekä EKI-keskuksen että maaseutuyksikön tämän vuoden toimintasuunnitelmissa on asiana metsästrategian uudistamishanke, ja todetaan että otamme käyttöön RAMS-2020-kunnossapitoluokituksen. Hyvä aikomus vesittiin.

4. Esitetty ohjelma ei sovellu virkistysmetsien arviointiin, vaan on tarkoitettu talousmetsien suunnitteluun. Tekstissä sanotaan, että Forestan metsätietojärjestelmän käyttö on perusteltua sen ajantasaisuuden ja sen mahdollistaman monikäyttöisyyden takia. Mutta Foresta-ohjelmaa soveltuu talousmetsiin. Metsät on ilmakuvaattu, ja eniten sen perusteella tehdään metsäkuvioiden isot suunnitelmat, miten hakataan.

Kuitenkin aiempi suunnitelma taajamametsissä 2020 on tehty maastossa. Metsänhoitaja Romi Ranckenin tekemät kuviot ovat paljon pienempiä ja yksityiskohtaisempia. Taajametsissä tulee hakkuut suorittaa hyvin harkiten.

5. Hinku-ohjelman mukaan Loviisa on hiilineutraali kaupunki vuonna 2035.

Viime vuonna ilmastotyöpajassa todettiin viime vuonna: Hiilinielujen koettiin olevan yksi tärkeimmistä keinoista hiilineutraaliuden saavuttamiseen. Kaupungin metsät ja viheralueet ovat siis avainasemassa päästöjen kompensoimisessa. Loviisa on vuosikausia hakannut de facto avohakkuin metsiään, lisäten suhteettomasti ja vastuuttomasti osaltaan ilmaston lämpenemistä.

Edellä esittämäni kohtien perusteella olisi oikaisuvaatimus tullut hyväksyä.

Timo Raivio
Vihreän valtuutettu

Bästa nämnd,

jag lämnar följande likalydande avvikande meningar till ärende 16, 17 och 18 i protokollet.

Jag anser att omprövningsbegärandena bör ha bifallits.

De tjänsteinnehavare som beredde ärendet har inte på lämpligt sätt besvarat de punkter som läggs fram i omprövningsbegärandena. Attityden var uppenbart arrogant. Tjänsteinnehavarnas samarbete med invånarna var inte då, så som inte nu heller, normal kutym, även om man skriver så.

1. Det är nog inte god praxis att utföra avverkningar i tätortsskogar förrän den tätortsskogsplan som utarbetats i samråd med invånarna är klar. Planen har förberetts genom att delaktiggöra invånarna, men avverkningsförslaget omintetgör invånarnas intresse, deltagande och arbete. Avverkningarna förstör invånarnas rekreatiomsområden för årtionden. Planen borde behandlas klart innan man gör så här stora avverkningar i tätortsskogarna.

I princip inleddes planen våren 2020 och utkastet var framlagt för invånarna i mars 2021. Invånarna lade fram många åsikter, vilka Mona Bäckman sammanställde till näringslivs- och infrastrukturnämndens sammanträde 29.4.2021. På sammanträdet fattades ett enhälligt beslut om att skjuta upp behandlingen av ärendet till hösten 2021. Efter detta har näringslivs- och infrastrukturnämnden emellertid försummat den fortsatta behandlingen av ärendet.

Inte i beredningen och inte heller i svaret på omprövningsbegäran tar man någon som helst ställning till planen. Hur och när fortsätter behandlingen av planen?

Det finns ingen brådska med att hugga skogen i Gråberg utan att ta hänsyn till hur invånarna vill ha sina egna skogar.

2. Uppenbarligen har miljöenheten och stadsträdgårdsmästaren inte varit särskilt delaktiga i planeringen? På sammanträdet fick jag inget svar på frågan.

På vilka grunder har de inte varit delaktiga i beslut om att avverka den miljö för vilken de har tjänsteansvar?

3. I vilket skede ligger underhållsklassificeringen för rekreationsskogarna, det nämns inget om saken i beredningen.

I årets verksamhetsplaner för både centralen för näringsliv och infrastruktur och landsbygdsenheten finns förnyelsen av skogsstrategin som ett ärende, och det konstateras att vi tar i bruk RAMS 2020-underhållsklassificeringen. Detta goda syfte urvattnades.

4. Det föreslagna programmet lämpar sig inte för bedömning av rekreationsskogar utan är avsett för planering av ekonomiskogar. I texten sägs det att det är motiverat att använda Forestas skogsdatasystem på grund av dess läglighet och möjliggörande mångsidighet. Men Forestaprogrammet är till för ekonomiskogar. Skogarna har flygfotograferats, och det är främst på basis av fotografierna som man gör upp de översiktliga planerna för hur avverkingen ska ske på skogsfigurerna.

Den tidigare planen för tätortsskogar 2020 har emellertid gjorts upp på basis av besök i terrängen. De figurer som forstmästare Romi Rancken utarbetat är mycket mindre och noggrannare. I tätortsskogar ska avverking utföras med stor försiktighet.

5. Enligt programmet Hinku ska Lovisa vara en kolneutral stad 2035.

Vid klimatverkstaden ifjol konstaterades följande: Kolsänkorna ansågs vara ett av de viktigaste sätten för att uppnå kolneutralitet. Stadens skogar och grönområden är alltså i nyckelposition då man kompenserar för utsläppen. Lovisa har de facto kalhuggit sina skogar i årtal och bidragit till den globala uppvärmningen på ett oproportionerligt och ansvarslost sätt.

På basis av de punkter som jag tog upp ovan borde omprövningsbegäran ha bifallits.

Timo Raivio
fullmäktigeledamot för De Gröna

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 55**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 564 2079

Puhelinnumero: 029 564 2000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta;
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Loviisan kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 77, 07901 Loviisa
Käyntiosoite: Mariankatu 12 A, 07900 Loviisa
Sähköpostiosoite: kaupunki@loviisa.fi
Puhelinnumero: 019 555 1

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin kello 9–16.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 55**BESVÄRSANVISNING**

I detta beslut söks ändring genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i ett beslut som fattats med anledning av en begäran om omprövning får sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställde begäran om omprövning av det ursprungliga beslutet.

Om det ursprungliga beslutet har ändrats med anledning av en begäran om omprövning, får ändring i det ändrade beslutet sökas genom kommunalbesvär också av:

- den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av
- kommunmedlemmarna.

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvären ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast under besvärstidens sista dag innan besvärsmyndigheten stänger.

En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat visas. Vid vanlig elektronisk delgivning anses parten ha fått del av beslutet den tredje dagen efter att meddelandet sänder, om inte något annat visas.

En kommunmedlem anses ha fått del av ett beslut sju dagar efter det att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfående räknas inte med i besvärstiden. Om den sista dagen för att anföra besvär infaller på en helgdag, självständighetsdagen, första maj, julafton, midsommarafton eller en helgfri lördag, får besvär anföras den första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i oriktig ordning,
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- beslutet annars strider mot lag.

Den som anför besvär ska presentera besvärsgrunderna innan besvärstiden löper ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anförs hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Postadress: Banbyggarvägen 5, 00520 Helsingfors

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi

Faxnummer: 029 564 2079

Telefonnummer: 029 564 2000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Besvärens form och innehåll

Besvären ska anföras skriftligt. Också elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvären ska följande anges:

- 1) det beslut i vilket ändring söks (det överklagade beslutet),
- 2) till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena),
- 3) grunderna för yrkandena,
- 4) vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också den personens kontaktuppgifter uppges. Om kontaktuppgifterna ändras medan besvären är anhängiga, ska de nya uppgifterna meddelas förvaltningsdomstolen utan dröjsmål.

I besvären ska också uppges postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (*processadress*). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

Till besvären ska följande fogas:

- 1) det överklagade beslutet med besvärсанvisning,
- 2) utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa,
- 3) de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Hos den som inleder ett ärende som gäller ändringssökande tas det ut en rättegångsavgift i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om domstolsavgifter (1455/2015).

Protokoll

Protokollsutdrag och bilagor som gäller beslutet kan begäras hos Lovisa stads registratorskontor.

Postadress: PB 77, 07901 Lovisa
Besöksadress: Mariegatan 12 A, 07900 Lovisa
E-postadress: kaupunki@loviisa.fi
Telefonnummer: 019 555 1

Registraturen är öppen måndag-fredag klockan 9–16.



LOVIISAN KAUPUNKI

**Loviisan Harmaakallion, Haravakylän,
Köpbackan ja Valkon osayleiskaava**

LUONTOSELVITYS



Työ: E26313.20

Turku, 16.10.2013

AIRIX Ympäristö Oy
PL 669
20701 TURKU
Puhelin 010 241 4400

www.fmcgroup.fi

**Toimistot: Turku, Oulu,
Tampere ja Helsinki**

Part of
SWECO 

AIRIX Ympäristö
FMC GROUP

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	3
2.	TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS	3
3.	TUTKIMUSMENETELMÄT	4
4.	ELINYMPÄRISTÖT JA KASVILLISUUS	4
5.	LINNUSTO	16
6.	MUUT LAJIT	19
7.	EKOLOGISET YHTEYDET	23
8.	JOHTOPÄÄTÖKSET JA MAANKÄYTTÖSUOSITUKSET	23
9.	LÄHTEET	26

LIITTEET:

Liite 1 Putkilokasvien, sammalien ja lintujen tieteellinen, suomenkielinen ja ruotsinkielinen nimistö

Liitekartta 1: Merkittävät luontokohteet, ekologiset käytävät ja maankäyttösuositukset

LOVIISAN KAUPUNKI**LUONTOSELVITYS****Loviisan Harmaakallion, Haravakylän, Köpbackan ja Valkon osayleiskaavaa varten****TIIVISTELMÄ**

Tämä luontoselvitys on laadittu Harmaakallion, Haravakylän, Köpbackan ja Valkon osayleiskaavan poh-jatyöksi. Luontoselvityksen maastotyöt tehtiin kesällä 2013. Maastoinventointi koski kasvillisuutta, luonto-tyyppejä, linnustoa, lepakoita, liito-oravia ja viitasammakoita. Muutakin lajistoa tarkasteltiin aiempien sel-vitysten ja viranomaisilta saatujen uhanalaistietojen perusteella.

Luontoselvityksessä havaittiin osayleiskaava-alueella luonnonsuojelulain mukaan suojeltuja luonto-tyyppejä. Luonnonsuojelulain mukainen tervaleppäkorpi sijaitsee Tavistholmenin ja Korsholmenin välisel-lä kannaksella. Samoin Vårdöuddenin itäpuolella on kaksi pienialaista tervaleppäkorpea. Luonnonsuoje-lulain mukainen luonnontilainen hiekkaranta sijaitsee Tavistholmenin etelärannalla.

Metsälain suojelemia erityisen tärkeitä elinympäristöjä, reheviä lehtoja esiintyy Haravakylän Virpekintien varrella. Samassa kohteessa on myös vesilain suojelukohde puro sekä metsälakikohde lähteikkö ympä-ristöineen. Hemvikenin ja Braskvikenin pohjukoissa on myös metsälain suojelemia ympäristöjä, reheviä lehtoja. Tavistholmenin rantavyöhykkeellä on useita pienialaisia metsälakikohteita, reheviä lehtoja, jotka kaikki ovat puna-ailakkityypin tervaleppälehtoja. Vårdön niemimaalla on neljä pienialaista rehevää terva-leppälehtoa, jotka kuuluvat metsälain suojelemiin kohteisiin. Vesilain suojelemiin kohteisiin kuuluu edellä mainitun Virpekintien puron lisäksi Valkolampi, joka on Valkolahdesta kuroutunut alle 0,5 ha:n kokoinen kluuvilampi. Lammen välitön ympäristö kuuluu metsälakikohteisiin. Luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilain mukaisilla luonnontilaisilla tai luonnontilaisenkaltaisilla kohteilla on lain suoja, joten ne on huomioitava maankäytön suunnittelussa. Osayleiskaava-alueella on muitakin arvokkaita luontotyyppieitä, joiden suoje-lu ei ole lakisääteistä, mutta suositeltavaa.

Linnustollisesti arvokkaita alueita ovat edellä metsälakikohteina mainitut rehevät lehdot. Vårdön leh-dossa pesii mm. silmälläpidettävä sirittäjä. Lisäksi Lillängarnin kosteikko ja ympäröivä niitty ovat arvok-kaita kohteita pesimälinnuston ja muuttolinnuston kannalta. Lillängarnista tavattiin EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeista valkoposkikhanhi ja pikkulokki sekä silmälläpidettävistä lajeista niittikirvinen, punajalkavik-lo ja naurulokki. Muista direktiivilajeista suunnittelualueen metsistä löytyi pyy (Hässjeholmen, Fantsnäs) ja palokärki (Stormossen, Fantsnäs). Linnustollisesti arvokkaat kohteet ja direktiivilajien pesimä- ja ruo-kailualueet suositellaan säilytettäväksi maankäytön suunnittelussa.

Luontoselvityksen maastotöissä havaittiin 52 lepakkoyksilöä. Maastotöiden ja aiempien selvitysten pe-rusteella tärkeitä lepakkojen saalistusalueita todettiin olevan osayleiskaava-alueella runsaasti. Luon-toselvityksen maastotöissä ei havaittu lepakkojen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, mutta aiempien selvi-tysten perusteella osayleiskaavan alueella on useita lepakkoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lepa-koiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan heikentämis- ja hävi-tyskielto. Myös lepakkojen saalistusalueet suositellaan huomioitavaksi kaavoituksessa mm. valaistusta suunniteltaessa. Luontoselvityksessä esitetään myös perhosten lisääntymis- ja levähdysalueita, joita koskee luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan hävitys- ja heikennyskielto. Luontoselvityksen maastotöiden tai lähtötietojen perusteella osayleiskaavan alueella ei esiinny liito-oravia tai viitasammakoita.

Luontoselvityksessä esitetään myös osayleiskaava-alueen merkittävimmät ekologiset käytävät. Näiden alueiden huomioiminen kaavoituksessa on tärkeää sekä eliöyksilöiden tehokkaan elinympäristön käytön mahdollistamiseksi että eliöpopulaatioiden ja ekosysteemien pitkän aikavälin elinkelpoisuuden takaami-seksi.

LOVISA STAD**Naturutredning för delgeneralplan gällande områdena Gråberget, Räfsby, Köpbacka och Valkom****SAMMANDRAG**

Denna naturutredning har utarbetats till att fungera som grund för utarbetning av en delgeneralplan för områdena Gråberget, Räfsby, Köpbacka och Valkom. Naturutredningens terrängarbeten utfördes sommaren 2013. Terränginventeringen gjordes med avseende på växtlighet och naturtyper, fågelliv, fladdermöss, flygekorre och åkergrödor. Även andra arter granskades baserat på tidigare utredningar och på basen av uppgifter från myndigheter om hotade arter.

Under utredningen iaktogs inom delgeneralplanområdet naturtyper som skyddats enligt naturskyddslagen. Ett klibbalskärr enligt naturskyddslagen finns på ett näs mellan Tavistholmen och Korsholmen. Likaså finns öster om Vårdöudden två små klibbalskärr. På södra stranden av Tavistholmen finns en naturskyddslagenlig sandstrand i naturtillstånd. Enligt skogslagen skyddade speciellt viktiga levnadsmiljöer, bördiga lundar, återfinns invid Virbäcksvägen i Räfsby, där även en bäck, skyddad enligt vattenlagen, finns samt en vattenkälla med omgivningar, skyddad enligt skogslagen. Inne i Hemviken och Braskviken återfinns bördiga lundar skyddade enligt skogslagen. Vid Tavistholmens strandzon återfinns ett flertal, enligt skogslagen skyddade, små bördiga lundar, vilka alla utgör klibballundar av rödbläratyp. På Vårdös udde finns fyra små bördiga klibballundar, vilka tillhör objekt som skyddas enligt skogslagen. Till objekt skyddade av vattenlagen hör förutom tidigare nämnd Virbäcksvägens bäck även Valkomträsket, som utgör ett under 0,5 ha stort gloträsk, som strypts av från Valkomviken. Kärrets närmaste omgivning hör till objekt skyddade av skogslagen. Objekt, enligt naturskydds-, skogs-, och vattenlagen, i naturtillstånd eller i naturliknande tillstånd, är skyddade av lagstiftning, och detta bör iakttas vid planering av markanvändningen. Inom delgeneralplanområdet finns även andra värdefulla naturtyper, vilkas skydd inte är lagstadgat, men rekommenderas.

Värdefulla objekt med avseende på fågellivet, är ovan som skogslagsobjekt benämnda bördiga lundarna. I lunden på Vårdö häckar bl.a. grönsångare, som bör uppföljas. Lillängarns våtmarker och omgivande ängar utgör värdefulla områden med avseende på häckande fåglar och flyttfåglar. Vid Lillängarn påträffades vitkindad gås och dvärgmå, vilka finns listade i EU:s fågeldirektivs I-bilaga, samt av arter som bör uppföljas påträffades ängsbiplärka, rödbena samt skratmå. I planläggnings-områdets skogar påträffades direktivarterna järpe (Hässjeholmen, Fantsnäs) och spillkråka (Hässje-holmen, Fantsnäs). Värdefulla områden med avseende på fågellivet och direktivarters häcknings- och födoområden bör bevaras vid markanvändningsplaneringen.

Vid naturutredningens terrängarbeten iaktogs 52 individer av fladdermus. Vid terrängarbetena och på basen av tidigare utredningar konstaterades att det inom delgeneralplanområdet finns rikligt med viktiga jaktområden för fladdermöss. Vid terrängarbetena iaktogs inte fortplantnings- eller rastplatser för fladdermöss, men enligt tidigare utredningar existerar flera sådana platser inom området. Enligt naturskyddslagens 49 § gäller förbud mot att förstöra och försämra fladdermusens föröknings- och rastplatser. Fladdermössens jaktområden bör iakttas vid planläggningen, bl.a. vid planering av belysning. I naturutredningen framställs även fortplantnings- och rastplatser för fjäril, vilka enligt naturskyddslagens 49 § inte får förstöras eller försämrats. Vid naturutredningens terrängarbeten, eller på basen av tidigare utredningar, påträffades inte flyg-ekorre eller åkergröda inom delgeneralplanområdet.

I naturutredningen framställs även delgeneralplanområdets mest betydande ekologiska korridorer. Iakttagandet av dessa områden vid planläggningen är viktigt både för att artindivider effektivt skall kunna nyttja sin levnadsmiljö samt för att säkerställa populationers och ekosystems överlevnads-förmåga under ett långt tidsperspektiv.

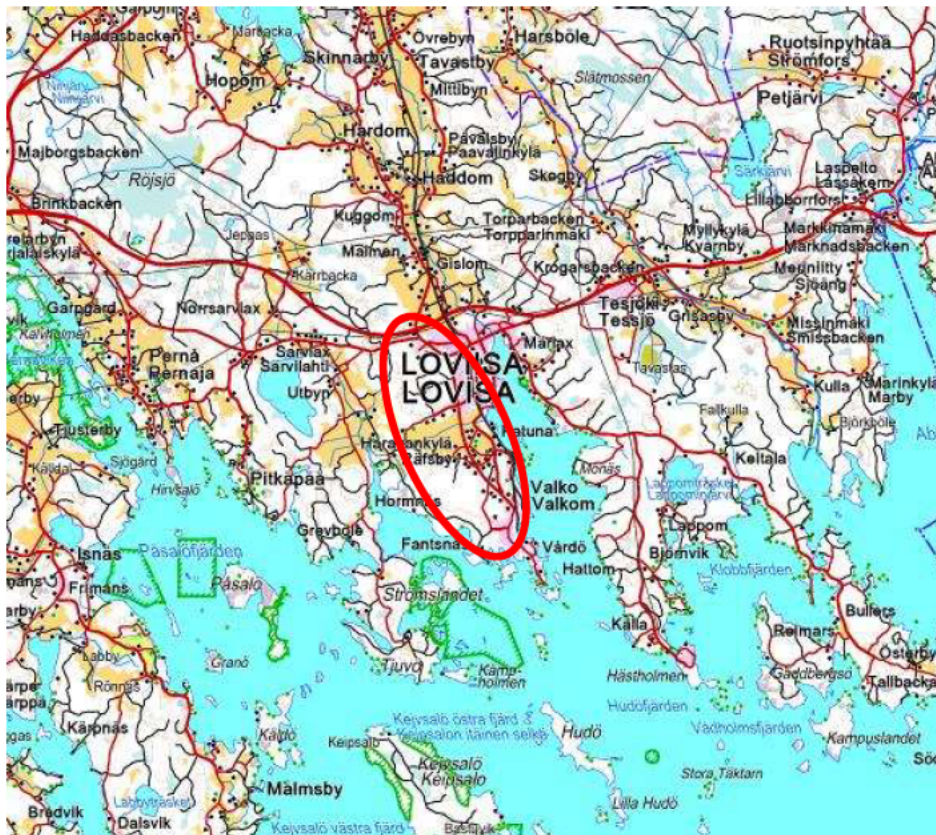
1. JOHDANTO

Luontoselvitys on laadittu Loviisan Harmaakallion, Haravakylän, Köpbackan ja Valkon osayleiskaavan pohjatyöksi. Työ on sisältänyt maastoinventoinnin kesällä 2013. Maastointointi koski kasvillisuutta, luontotyypejä, linnustoa, lepakoita, liito-oravia ja viitasammakoita.

Luontoselvityksen on elinympäristöjen, kasvillisuuden ja linnuston osalta laatinut FM, AMK Luontokartoittaja Heini Lies-Niittymäki ja liito-oravien, lepakoiden, viitasammakoiden ja muiden eliöryhmien (hyönteiset, suurpedot) sekä ekologisten käytävien osalta FM Biologi Pinja Mäkinen. Luontoselvityksen kartat on laatinut edellä mainittujen lisäksi insinööri Jari Jaakkola.

2. TUTKIMUSALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS

Luontoselvityksen alue sijaitsee Loviisan kaupungin länsi- ja eteläpuolella Harmaakallion, Haravakylän, Köpbackan ja Valkon alueilla (kuva 1). Erilliset saaret Tavistholmenia lukuun ottamatta eivät sisälly luontoselvityksen suunnittelualueeseen. Luontoselvityksen maastotöissä huomioidun alueen yhteispinta-ala on noin 15 neliökilometriä. Lähtötiedoista saadut lajien ja luontotyyppien esiintymistiedot on huomioitu koko osayleiskaava-alueelta, myös saarien osalta.



Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti Loviisanlahden länsirannalla.

Suunnittelualue koostuu kangasmetsistä, peltoaukeasta ja ranta-alueista, joilla sijaitsee pieniä lehtolaikkuja ja tervaleppäkorpia. Lisäksi alueella on asutusta, teollisuusalueita ja satama. Lehtolaikut ja tervaleppäkorvet ovat kasvillisuuden ja linnuston puolesta arvokkaita elinympäristöjä. Suunnittelualueelta löytyi myös lähteitä ja luonnontilainen puro sekä vanhan metsän kohteita. Alueella on myös useita tärkeitä lepakkoalueita, sekä muutama lepakoiden talvehtimisalue, jota koskee hävitys- ja heikennyskielto. Lisäksi alueella on joidenkin luontodirektiivin liitteessä IV a mainittujen perhoslajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joita niin ikään koskee hävitys- ja heikennyskielto.

Aivan osayleiskaava-alueen etelälaidalla sijaitsee Hästö-Gyltön luonnonsuojelualue, josta osayleiskaava-alueelle kuuluu meren lisäksi vain muutama pieni saari. Osayleiskaava-alueella ei ole muita luonnonsuojelualueita. Osayleiskaava-alue rajautuu lounaislaidaltaan merellä myös Natura-alueeseen Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualue (FI0100078), joka on suojeltu sekä luonto- että lintudirektiivien perusteella.

Kaava-alueella on voimassa Itä-Uudenmaan maakuntakaava. Ympäristöministeriö vahvisti kaavan helmikuussa 2010. Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

3. TUTKIMUSMENETELMÄT

Inventointi on kohdennettu maastossa niille alueille, joilla lähtöaineiston ja karttatarkastelun perusteella on ennakoitu sijaitsevan sellaisia luontoarvoja, joille kaavoituksella voi olla vaikutusta.

Kasvillisuuden, luontotyyppien ja linnuston selvitykset on tehty maastossa 27.5.–18.6.2013 välisenä aikana. Liito-orava- ja viitasammakkoselvitykset tehtiin 16.5.–24.5.2013. Lepakoita on kartoitettu 5.8.–7.8.2013. Maastoinventointien inventointimenetelmiä on esitetty tarkemmin kunkin eliöryhmän inventointeja kuvaavassa luvussa.

Maastoinventointien lisäksi luontoselvitykseen hankittiin lajien ja luontotyyppien havaintotietoja alueella aiemmin tehdyistä selvityksistä, ELY-keskuksen uhanalaistietokannasta ja RKTL:n suurpetoyhdyshenkilöiden havaintokartoista. Alueet on käyty kattavasti läpi osayleiskaavan vaatimalla tarkkuudella.

4. ELINYMPÄRISTÖT JA KASVILLISUUS

Osayleiskaavoituksen kannalta tärkeät elinympäristöt eli luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilä- kikohteet on lueteltu ja kuvattu koko suunnittelualueelta. Lisäksi uhanalaiset luontotyypit (Raunio ym. 2008) on ilmoitettu lyhenteillä EN=erittäin uhanalainen, VU=vaarantunut. Arvokkaat luontokohteet on esitetty **liitekartalla 1**.

Kasvillisuus- ja luontotyyppiselvityksen maastotöissä alueella tavattiin mm. seuraavia suojeltuja luontotyyppiejä.

- Luonnonsuojelulain 29 § mukaiset suojellut luontotyypit
- Vesilain 2 luvun 11 § mukaiset suojeltavat vesiluontotyypit
- Metsälain 10 § mukaiset metsäluonnon erityisen tärkeät elinympäristöt
- Luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaiset arvokkaimmat luontotyypit
- Natura-luontotyypit
- Alueellisesti ja paikallisesti edustavat luontokohteet (mm. perinnebiotoopit ja iäkästä puus- toa sisältävät kohteet)
- Uhanalaisten, harvinaisten tai muutoin huomionarvoisten putkilokasvilajien esiintymät

KOHDE 1
Haravankylä

Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU, (lähteiköt) EN / Vesilakikohde (puro)

Kohteessa 1 Virpekintien eteläpuolella sijaitsee LT-lehto (puna-ailakkityyppi) ja lisäksi OMaT-lehto (käenkaali-oravanmarjatyypin). LT-lehdon poikki virtaa luonnontilainen puro, joka leviää paikoin lähteiköksi. Lehdossa on jonkin verran pysty- ja maalahopuuta, joka parantaa kuvion luonnontilaisuuden arvoa.

Lehtipuuvaltaisessa idänpuoleisessa LT-lehdossa kasvaa mm. tervaleppä, harmaaleppä, raita ja haapa. Lehtopensaista kasvaa pohjanpunaherukka. Kenttäkerroksessa viihtyvät puna-ailakki, **lehtosinijuuri** *Mercurialis perennis*, vuohenputki, aivotirna, hiirenporras, sudenmarja, suo-orvokki, ranta-alpi, rantamatara, valkovuokko ja rentukka. Lehtosinijuuri esiintyy harvinaisena lajina Etelä-Suomen lehdossa, mutta ei kuulu uhanalaisiin putkilokasveihin. Lisäksi lehdosta tavattiin kyläkellukan ja ojakellukan risteymää.

Kohteen läntisellä puolella OMaT-lehdossa pääpuulajina on kuusi. Kenttäkerroksen lajistossa valtalajeina ovat käenkaali, oravanmarja, kielo, korpi-imarre ja metsäimarre. Valkovuokko ja metsäalvejuuri kasvavat paikoin. Huomionarvoisena lajina kuviolla kasvaa myös **kaiheorvokki** *Viola selkirkii*, joka on harvinainen, mutta valtakunnallisesti ja alueellisesti kuitenkin elinvoimainen.



Kuva 2. Kohteessa 1 Haravankylässä sijaitsee monilajinen lehto, jonka läpi virtaa puro. Puro leviää paikoin lähteiköksi. Kohde kuuluu sekä metsä- että vesilain suojeltuihin luontotyyppisiin.



Kuva 3.

Hemvikenin pohjukassa kohteessa 2 on puna-ailakkityypin LT-lehto, jossa nimikkolaji puna-ailakki kukkii varsin runsaana.

KOHDE 2 Hemviken Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Hemvikenin LT-lehdossa (puna-ailakki tyyppi) valtalajina on tervaleppä. Koivua ja mäntyäkin esiintyy lehtolaikun reuna-alueilla. Kenttäkerroksessa kasvavat mm. puna-ailakki, **kaiheorvokki** *Viola selkirkii*, käenkaali, mesiangervo, vuohenputki, koiranputki, mesiangervo, sananjalka ja nokkonen.

Lehto rajautuu osittain polkuun ja siinä on vanha matala ojapainanne, jolla ei juuri ole merkitystä lehdon luonnontilaisuuteen. Lehto jatkuu Fantsnäsin kartanolle päin ojitettuna. Huomionarvoisena lajina kartanon pihapiirin tuntumassa kasvaa mm. **lehtosinijuuri** *Mercurialis perennis*.

KOHDE 3 Braskviken Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Braskvikenin LT-lehdon (puna-ailakkityyppi) tervalepät ovat halkaisijaltaan keskimäärin noin 20 cm. Leppien lisäksi kohteessa kasvaa vähän koivua, pihlajaa ja kuusta.

Kenttäkerroksessa kasvaa mm. puna-ailakki, käenkaali, **kevättähtimö** *Stellaria holostea*, rönsyleinikki, hiirenporras, karhunputki ja mesiangervo. Kevättähtimö kasvaa Etelä-Suomen rannikon lehdossa. Laajin levinneisyys on Uudellamaalla. Vadelma on myös paikoin levinnyt lehtoon.

Uloimpana Braskvikenin rannassa kasvaa ruovikkoreunus.



Kuva 4. Braskvikenin (kohde 3) pohjukassa on samoin puna-ailakkityypin luonnontilainen LT-lehto.

KOHDE 4 **Tavistholmen** **Kuviot a-g**

Tavistholmen on Metallityöväenliiton virkistysalue, jolla sijaitsee muutama mökki. Saaren yhdistää mantereeseen kävelysilta. Saaren luonto on erittäin hyvin säilynyt ja lähes koko saaren puusto lähenee Natura-luontotyyppiä vanhat metsät. Etenkin Korsholmenin uloin niemimaa on jo vanhaa metsää järeine mäntyineen ja lahopuineen. Tavistholmenilta löytyy lisäksi 5 lehtolaikkua (metsälakikohteita) 1 tervaleppäkorpi (luonnonsuojelulakikohde) ja 1 luonnontilainen hiekkaranta (luonnonsuojelulakikohde).

Kuvio 4 a **Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU**

Tavistholmenin pohjoisrannassa polun itäpuolella sijaitsee hyvälaajinen LT-lehto (puna-ailakkityyppi).

Lehdossa on huomion arvoista kasvillisuutta, kuten **kaiheorvokki** *Viola selkirkii* ja **kevä-tähtimö** *Stellaria holostea*. Lisäksi tervaleppävaltaisessa lehdossa kasvaa puna-ailakki, suo-orvokki, oravanmarja, hiirenporras, karhunputki ja mesiangervo. Pensaskerroksessa viihtyy taikinamarja.

Lehtokuvailla on jonkin verran pysty- ja maalahopuuta. Ylempänä rinteessä kasvaa mustik-katyyppin (MT) kuusivaltaista kangasta.



*Kuva 5. Tavastholmenin rehevä runsaslajinen LT-lehto kuviolla 4 a, jolla kasvaa mm. kaihe-
orvokki ja kevättähtimö.*



*Kuva 6. Rantatyräkki kasvaa kuviolla 4 b Tavastholmenilla monin paikoin rantalehdon ja
kangasmetsän välivyöhykkeellä.*

Kuvio 4 b
Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Kuviolla 4 b on pieni lehtolaikku LT-lehto (puna-ailakkityyppi) kangasmetsän ja rannan välissä. Kuviolla kasvaa mm. puna-ailakki, **kaiheorvokki** *Viola selkirkii*, **rantatyräkki** *Euphorbia palustris*, käenkaali, lehtovirmajuuri, suoputki, nuokkuhelmikkä, rentukka ja mesiangervo. **Rantatyräkki** on hemiboreaalisessa vyöhykkeessä uhanalainen, mutta muualla elinvoimainen. Lisäksi kuviolla tavattiin **aho-orvokin ja rantaorvokin risteymä** *Viola montana x Viola persicifolia* (muodostaa suuria mätästäviä kasvustoja ja on yleisempi kuin harvinainen rantaorvokki.) (ks. kuva 15).

Kuvio 4 c
Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Bastuvikenillä on myös luonnontilainen LT-lehto (puna-ailakkityyppi), jolla kasvaa tervaleppien lisäksi puna-ailakki, kurjenmiekkä, **kevättähtimö** *Stellaria holostea*, **kaiheorvokki** *Viola selkirkii*, nuokkuhelmikkä, rantakukka, hiirenporras, suokorte, oravanmarja ja useita mätästäviä **rantatyräkkikasvustoja** *Euphorbia palustris*.

Kuvio 4 d
Luonnonsuojelulakikohde (luonnontilaiset hiekkarannat EN) erittäin uhanalainen luontotyyppi

Kuviolla 4 d on luonnontilainen hiekkaranta, jolla on huomionarvoista kasvillisuutta. Hiekalla kasvaa mm. **merinätkelmä** *Lathyrus japonicus*, meriluikka, rantavehna ja kuvion reuna-alueilla lisäksi **rantatyräkki** *Euphorbia palustris*. Kuvio on pienialainen ja osittain kivinen, mutta suhteellisen luonnontilainen vähäisestä virkistyskäytöstä huolimatta. Merinätkelmä on huomionarvoinen ja melko harvinainen rannikon hiekkarantojen laji.



Kuva 7. Luonnontilaisella hiekkarannalla kuviolla 4 d kasvaa mm. merinätkelmä ja meriluikka. Kohde kuuluu luonnonsuojelulain suojeltaviin kohteisiin ja on lisäksi erittäin uhanalainen luontotyyppi.



Kuva 8. Tervaleppäkorpi (4 e) Tavistholmenin ja Korsholmenin välissä kuulu myös luonnon-suojelulain kohteisiin ja vaarantuneisiin luontotyyppeihin.

Kuvio 4 e
Luonnonsuojelulakikohde (tervaleppäkorpi) VU

Tervaleppäkorven puusto koostuu lähes yksinomaan melko kookkaista tervalepistä (hal-kaisijaltaan 20–30 cm). Myös järeää maalahopuuta esiintyy. Kuvio on märkä ja avovettä esiintyy allikoina mättäiden välissä. Kuvion ympärillä kasvillisuus vaihtuu tervaleppälehdoksi.

Tervaleppäkorven kenttäkerroksessa kasvaa mm. kurjenmiekka, rantayrtti, rantamatara, rentukka, puna-ailakki, suo-orvokki, ranta-alpi, rantakukka, hiirenporras ja rönsyleinikki.

Kuvio 4 f
Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Luonnontilainen LT-lehto (puna-ailakkityyppi) sijaitsee edellä kuvatun tervaleppäkorven luoteispuolella vaihettuen asteittain tervaleppälehdoksi. Kuviolla kasvaa tervaleppien lisäksi mm. puna-ailakki, **kaiheorvokki** *Viola selkirkii*, **rantatyräkki** *Euphorbia palustris*, kurjenmiekka, hiirenporras, rantamatara, rentukka ja mesiangervo.



Kuva 9. Tervaleppälehtoa kuviolla 4 f, joka paikoittain vaihettuu tervaleppäkorveksi (kuvio 4 e, kuva 8).

Kuvio 4 g

Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Tavastholmenin sillan länsipuolella jatkuu LT-lehto (puna-ailakkityyppi), joka muistuttaa sillan itäpuolella sijaitsevaa kuviota 4 a. Kuvion tervalepät ovat kuitenkin nuorempia. Aluskasvillisuuteen kuuluvat, korpikaisla, **kaiheorvokki** *Viola selkirkii*, **kevättähtimö** *Stellaria holostea*, käenkaali, puna-ailakki, rentukka ja hiirenporras.

KOHDE 5

Vårdö

Kuviot a-d

Kuvio 5 a

Luonnonsuojelulakikohde (tervaleppäkorpi) VU

Kuviolla 5 a sijaitsee pienialainen tervaleppäkorpi, joka vaihettuu tervaleppälehdoksi (LT puna-ailakkityyppi). Korpilaikuissa on avovesipintoja. Kuvio on luonnontilaisen kaltainen. Luonnontilaisuutta pudottavat oja ja puhdistamolta tuleva ruskea vesi, joka on paikoin liettänyt korven itäosaa. Kuvio rajautuu puhdistamoon, asutukseen ja pieneen nurmipohjaiseen pelikenttään.

Kuviolla kasvaa järeitä tervaleppiä (halkaisijaltaan noin 20–50 cm) sekä lisäksi koivua ja raitaa. Pensaista vadelma on paikoin levinnyt kuvion reunoille samoin yksittäiset terttuselat. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. hiirenporras, puna-ailakki, ranta-alpi, **kevättähtimö** *Stellaria holostea*, rönsyleinikki, lehtokorte ja kielo.

Kuvio 5 b

Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Asutuksen ja rannan välissä on pienialainen rehevä lehtolaikku (LT puna-ailakkityyppi), joka on luonnontilaisen kaltainen. Kuviolla on oja, joka ei kuitenkaan rajusti ole muuttanut

lehdon lajistoa. Tervalepät ovat keskimäärin nuoria (halkaisijaltaan alle 20 cm) ja maalaho-puuta esiintyy paikoin. Lisäksi kuvion reunoilla kasvaa vähän pihlajaa, kuusta ja koivua. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. puna-ailakki, jänönsalaatti, oravanmarja, hiirenporras, **kai-heorvokki** *Viola selkirkii*, suo-orvokki, rantakukka, lehtovirmajuuri, kurjenjalka, mesiangervo, sormisara, tuoksusimake, rentukka, suoputki ja rannassa **rantatyräkki** *Euphorbia palustris*.



Kuva 10. Rehevä lehto asutuksen ja rannan välissä kuviolla 5 b. Hiirenporras ja suo-orvokki ovat paikoin runsaita.



Kuva 11. Tervaleppäkorvessa kuviolla 5 c vesi makaa osan vuodesta korven pohjalla muodostaen allikoita mättäiden välille ja luoden ravinteisen kasvupaikan.



Kuva 12. Rehevä luonnontilaisen kaltainen lehto kuviolla 5 d on ojitettu.

Kuvio 5 c

Luonnonsuojelulakikohde (tervaleppäkorpi) VU, Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Kuvion 5 c tervaleppäkorpi on luonnontilaisen kaltainen monilajinen kohde, jonka luonnontilaisuutta vähentävät itäpäässä oleva pieni oja ja lievä koivujen harvennus korven reunalueilla. Tervaleppäkorven ympärillä on LT-lehto (puna-ailakki tyyppi).

Tervaleppäkorvessa kasvaa tervaleppä ja koivu mättäillä allikoiden väleissä. Aluskasvillisuuteen kuuluvat mm. kurjenjalka, terttualpi, suoputki, suo-orvokki, rönsyleinikki, hiirenporras ja mesiangervo.

Rehevässä lehdossa kasvaa puolestaan tervaleppä, koivu, haapa ja kuusi. Pensaskerroksessa esiintyy taikinamarjaa. Kenttäkerroksessa viihtyvät mm. puna-ailakki, käenkaali, oravanmarja, **kaiheorvokki** *Viola selkirkii*, **kevättähtimö** *Stellaria holostea*, kielo, vuohenputki, lillukka, sananjalka, rätvänä ja monin paikoin lehväsammaleet.

Kohteen ympärillä mustikkatyyppin metsässä (MT-tyyppi) etenkin rannan läheisyydessä on lisäksi järeitä puita (mänty, kuusi) ja jonkin verran lahopuuta.

Kuvio 5 d

Metsälakikohde (rehevät lehdot) VU

Vårdön eteläkärjessä kuviolla 5 d on luonnontilaisen kaltainen LT-lehto, joka on osittain ojitettu soratien varrelta. Puustoon kuuluvat tervaleppä, haapa ja koivu. Pensaista kuviolla kasvaa, tuomi, metsäruusu ja vadelma. Aluskasvillisuuden muodostaa mm. puna-ailakki, hiirenporras, käenkaali, **kevättähtimö** *Stellaria holostea*, rantakukka, rentukka, mesiangervo, kielo ja koiranputki.

Haavan taimet ovat paikoin vallanneet kuvion alaa. Taimien poistoa kaulaamalla suositellaan.

KOHDE 6

Valkolampi

Vesilakikohde (pieni lampi, kluuvi) / Metsälakikohde (lammen välitön lähiympäristö)

Valkolampi on entinen merenlahti, joka on maankohoamisen myötä kuroutunut merestä kluuvilammeksi. Lampi on kooltaan alle 0,5 ha ja kuuluu näin ollen vesilakikohteeseen pienet lammet. Metsälain mukaan myös pienten lampien välittömät lähiympäristöt kuuluvat suojelun piiriin.

Valkolampi on kasvillisuudeltaan rehevä lampi, jolla kasvaa mm. ulpukka. Lammen reunoilla viihtyvät lisäksi kurjenmiekka, kurjenjalka, ranta-alpi ja vehka. Lampi rajoittuu koillisosasta tiehen ja rajautuu paikoin pensasluhtaan.

MUUT HUOMIONARVOISET LUONTOTYYPIT JA KOHTEET

KOHDE 7

Valko

OMaT-lehto/muuttuma, ojitettu

Valkon satama-alueen länsipuolella radan varrella on pienialainen käenkaali-oravanmarjatyyppin (OMaT-tyyppi) lehtolaikku, joka on osittain ojitettu ja paikoin kulttuurivaihteisten kasvien valtaama.

Kohteella kasvaa kookkaita koivuja ja lisäksi vaahteraa, haapaa, kuusta, tuomia ja pajuja sekä yksittäisiä tertsuseljoja. Pensaskerrokseen on lisäksi levinnyt puutarhajätteen mukana koristekasveja mm. pajuangervoa.

Kenttäkerroksessa kasvaa mm. käenkaali, valkovuokko, kielo, sananjalka, metsäalvejuuri, puna-ailakki, sormisara ja mesiangervo.

Lehtoa voi pitää OMaT-lehdon muuttumana.

KOHDE 8

Knappelbackarna

Lähde (ojitettu)

Knappelbackarnan alueen pohjoispuolella lähellä valaistua pururataa on pienialainen lähde, joka on eteläosasta ojitettu ja sameavetinen. Lähde sijoittuu mäntyharjun ja mustikkatyyppin kankaan välimaastoon ja on kooltaan noin 4 x 6 m. Lähteen reunalla mustikka on valtalajina. Lisäksi reunalla kasvaa suopursua ja rahkasammalia. Lähde ei kuulu vesilakikohteisiin luonnontilaiset lähteet.

Knappelbackarnan alueella on monin paikoin soranottoalueita eivätkä muut pienet lammet ole enää luonnontilaisia.

KOHDE 9

Fantsnäsin perinnebiotoopit ja lehdot (ojitettu)

Fantsnäsin laitumia on aiemmin käsitelty Itä-Uudenmaan liiton julkaisussa 96 (Salminen 2010). Alueen laidunnus on jatkunut 1990-luvulle ja aloitettu osittain uudestaan viime vuosina. Perinnebiotooppeja laiduntavat hevoset ja aasit. Laidunpaine on vaihtelevaa ja monin paikoin rannat ja avoimet niityt ovat korkeakasvuisia.

Kartanon pihapiirissä on mm. kookkaita jalopuita ja mäntyjä. Samoin Rågholmenin länsiosassa kasvaa järeitä mäntyjä.

Alueen metsiä on monin paikoin harvennettu, ojitettu ja hoidettu talousmetsinä.

Bredvikenin tervaleppälehdot ovat pääosin ojitettuja, eivätkä sisälly metsälakikohteisiin. Nothusuddenin hiekkaranta mökkikylän edustalla ei myöskään täytä luonnontilaisen hiekkarannan kriteerejä, eikä näin ollen sisälly luonnonsuojelulain luontotyyppeihin.



Kuva 13. Fantsnäsin kartanon ympäristössä ja Bredvikenin rannalla on laidunnettuja perinnebiotooppeja ja lehtoja.

KOHDE 10
Korsholmen-Tavistholmen
Vanha metsä

Korsholmenin niemimaalla on vanhaa metsää, joka kuuluu Natura-luontotyyppiin vanhat metsät. Myös Tavistholmenilla on runsaasti vanhan metsän piirteitä. Saarella on myös koh-
talaisen runsaasti maa- ja pystylahopuuta.

Kuva 14.

Vanhan metsän kohteita ja sellaisen piirteitä löytyy runsaasti Korsholmenilta ja Tavistholmenilta.

Kohteissa on myös järeää lahopuuta pääosin tuulenkaatoina.



Vanhat metsät eivät sisälly varsinaiseen metsä- tai luonnonsuojelulainsäädäntöön, vaan muihin arvokkaisiin elinympäristöihin, joiden suojelu voidaan toteuttaa maanomistajan päätöksellä. (Meriluoto ym. 2002)

Tavistholmenin luontopolku ja käyttö virkistysalueena eivät uhkaa alueen luontoarvoja. Kyltit alueen käyttökielloista (avotulen teko, koirien irtipito) olisi hyvä uusia tukevimmiksi.



Kuva 15.

Vekasbyn luontopolun varrelta ja Tavistholmenilta löytyy aho-orvokin ja rantaorvokin risteymää *Viola montana x Viola persicifolia*, joka muodostaa suuria mätästäviä kasvustoja ja on yleisempi kuin harvinainen rantaorvokki.

5. LINNUSTO

Osayleiskaava-alueen linnustoa selvitettiin toukokuussa 27.5.–31.5.2013 ja kesäkuussa 18.6.2013. pääosin klo 4.00 – 11.00 välisenä aikana, pääosin kasvillisuuskartoitusten yhteydessä.

Lintuja tarkkailtiin sateettomina ja vähätuulisina päivinä, jolloin linnut olivat hyvin äänessä. Linnustollisesti arvokkaat luontokohteet on esitetty **liitekartalla 1**.

KOHDE 11

Harmaakallio

Harmaakallion linnustoa sekä kasvillisuutta ja luontotyyppejä on selvitetty aiemmin asema-kaavoitukseen liittyen (Nieminen ym. 2010).

Uhanalaisista linnuista kyseisessä selvityksessä Harmaakallion itäosasta tavattiin pyy *Bonasa bonasia* ja pikkusieppo *Ficedula parva*, jotka molemmat ovat EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeja. Silmälläpidettävistä NT lajeista tavattiin sirittäjä *Phylloscopus sibilatrix* ja niitykirvinen *Anthus pratensis*.

Nyt tehdyn linnustoselvityksen mukaan Harmaakallion länsiosasta löytyi **direktiivilajeista** (Lintudirektiivin liite I) **pyy** *Bonasa bonasia* ja silmälläpidettävistä NT **sirittäjä** *Phylloscopus sibilatrix*. Harmaakallion länsiosassa on useita hakkuualueita ja ojitettuja soita. Alue onkin kokonaisuudessaan luonnonarvoiltaan itäosaa heikompi.

KOHDE 12
Lillängarna (lintutorni)



Kuva 16. Lintutorni ja kosteikko sijaitsevat Lillängarnilla. Kosteikolla pesi ja lepää muutonaikana useita huomionarvoisia lajeja. Ainakin lapasorsa, valkoposkihanhi (direktiivilaji) ja haapana pesivät kosteikolla 2013.

Lillängarnin kosteikko on arvokas muutonaikainen levähdyspaikka useille linnuille sekä pesimäpaikka monelle huomionarvoiselle lajille. Kuivasta kesästä johtuen kosteikko oli normaalia vähävetisempi. Havaintopäivinä 27.5., 31.5. ja 18.6.2013 kohteelta löytyi yhteensä 24 lajia, joista arviolta 19 lajia oli pesiviä.

Lillängarna kosteikko ja niitty

Havaitut lajit 27.5., 31.5. ja 18.6.2013

pikkulokki DI <i>Hydrocoloeus minutus</i>	lapasorsa <i>Anas clypeata</i>
haapana <i>Anas penelope</i>	sinisorsa <i>Anas platyrhynchos</i>
kuovi <i>Numenius arquata</i>	kalalokki <i>Larus canus</i>
kottarainen <i>Sturnus vulgaris</i>	töyhtöhyppä <i>Vanellus vanellus</i>
tavi <i>Anas crecca</i>	meriharakka <i>Haematopus ostralegus</i>
punajalkaviklo NT <i>Tringa totanus</i>	taivaanvuohi <i>Gallinago gallinago</i>
valkoposkihanhi DI <i>Branta leucopsis</i>	naurulokki NT <i>Larus ridibundus</i>
pikkutylli <i>Charadrius dubius</i>	fasaani <i>Phasianus colchicus</i>
punavarpuksen <i>Carpodacus erythrinus</i>	niittykirvinen NT <i>Anthus pratensis</i>
kiuru <i>Alauda arvensis</i>	pensaskerttu <i>Sylvia communis</i>
haarapääsky <i>Hirundo rustica</i>	västäräkki <i>Motacilla alba</i>
pensastasku <i>Saxicola rubetra</i>	naakka <i>Corvus monedula</i>

Edellä mainituista lajeista **pikkulokki ja valkoposkihanhi (DI)** ovat EU:n lintudirektiivin I-liitteen lajeja. **Niittykirvinen, punajalkaviklo ja naurulokki** ovat Suomen lajien uhanalaisuussuokituksen silmälläpidettäviä lajeja (**NT**) (Rassi ym. 2010). Kolmena kertana tavattu pikkulokkipari oli ilmeisesti ruokaileva, sillä laji pesii yhdyskuntina mm. merenrannikon luodoilla ja ne voivat ruokailla melko kaukana yhdyskunnista. Valkoposkihanhilla oli poikue

samoin haapanoilla. Haapana, tavi ja pikkulokki ovat lisäksi Suomen kansainvälisiä vastuulajeja.
Kesäkuussa niityllä laidunsi viisi hevosta.

KOHDE 13

Haravankylän lehto

Luontotyyppikohteessa 1 (s. 5) esitelty LT-lehto ja puro/lähteikkö ovat myös linnuston kannalta arvokkaita elinympäristöjä. Lehdossa pesi mm.:

mustapääkerttu *Sylvia atricapilla*,
mustarastas *Turdus merula*,
käpytikka *Dendrocopos major*

lehtokerttu *Sylvia borin*,
sepelkyyhky *Columba palumbus*
peippo *Fringilla coelebs*

KOHDE 14

Tavistholmen / Hässjeholmen

Tavistholmenin ja Hässjeholmenin kasvillisuusinventointi ajoittui iltapäivään, jolloin linnut eivät enää olleet kovin hyvin äänessä. Tavanomaisten metsien lintujen ohella Hässjeholmenin melko iäkkäässä metsässä kuului **pyyn** vihellys. Pyy on EU:n lintudirektiivin liitteen I-laji.

pyy **DI** *Bonasa bonasia*
metsäkirvinen *Anthus trivialis*
kirjosieppo *Ficedula hypoleuca*
pajulintu *Phylloscopus trochilus*

harmaasieppo *Muscicapa striata*
käpytikka *Dendrocopos major*
pensaskerttu *Sylvia communis*
peippo *Fringilla coelebs*

KOHDE 15

Vårdön lehdot

Kohteen 5 kuvioilla a-d pesii rikas lehtojen ja tervaleppäkorpien lajisto. Kuvioilla kuuluivat / näkyivät mm. seuraavat lajit:

mustapääkerttu *Sylvia atricapilla*,
luhtakerttunen *Acrocephalus palustris*
sirittäjä *Phylloscopus sibilatrix* **NT**
mustarastas *Turdus merula*
sepelkyyhky *Columba palumbus*
pensaskerttu *Sylvia communis*
hippiäinen *Regulus regulus*
punavarpuksen *Carpodacus erythrinus*
punarinta *Erithacus rubecula*
puukiipijä *Certhia familiaris*

lehtokerttu *Sylvia borin*
käpytikka *Dendrocopos major*
kirjosieppo *Ficedula hypoleuca*
hömötiäinen *Parus montanus*
peippo *Fringilla coelebs*
pajulintu *Phylloscopus trochilus*
hernekerttu *Sylvia curruca*
viherpeippo *Carduelis chloris*
pajulintu *Phylloscopus trochilus*

KOHDE 16

Fantsnäsin lehdot ja perinnebiotoopit

Luettelossa alla on Fantsnäsin kartanon pihapiirissä, metsissä ja perinnebiotoopeissa havaitut lajit, joista pyy ja palokärki ovat EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja ja rantasipi on Suomen vastuulaji.

pyy **DI** *Bonasa bonasia*
uuttukyyhky *Columba oenas*
hippiäinen *Regulus regulus*
harmaasieppo *Muscicapa striata*
töyhtötiäinen *Parus cristatus*
västäräkki *Motacilla alba*
käpytikka *Dendrocopos major*

palokärki **DI** *Dryocopus martius*
lehtokerttu *Sylvia borin*
satakieli *Luscinia luscinia*
metsäkirvinen *Anthus trivialis*
lapintiira *Sterna paradisaea*
rantasipi *Actitis hypoleucos*

KOHDE 17

Valkolampi

Rehevän kasvillisuuden ympäröimä Valkolampi ei ole linnuston kannalta erityisen arvokas kohde. Häiriötä aiheuttavat ympäröivä asutus ja tiestö. Lammen reunamilla pesivät kuitenkin seuraavat lajit:

tukkakoskelo *Mergus serrator*
sinisorsa *Mergus serrator*

telkkä *Bucephala clangula*

KOHDE 18

Vekasby

Asutuksen välissä Vekasbyssä on lehdon muuttuma, jonka halki kulkee noin 1,5 metriä leveä oja. Kuvio on kuitenkin sekä linnustollisesti että kasvistollisesti melko arvokas. Kuvion eteläpuolelta kulkee polku Braskvikenille. Kuviolla pesivät mm.:

luhtakerttunen *Acrocephalus palustris*
hernekerttu *Sylvia curruca*
lehtokerttu *Sylvia borin*
punarinta *Erithacus rubecula*
hömötiainen *Parus montanus*

käpytikka *Dendrocopos major*
peippo *Fringilla coelebs*
räkättirastas *Turdus pilaris*
kirjosieppo *Ficedula hypoleuca*

6. MUUT LAJIT

Luontoselvityksessä tarkasteltiin luontodirektiivin liitteen IV (a) lajien esiintymistä Loviisan Harmaakallion, Haravakylän, Köpbackan ja Valkon osayleiskaavan alueella. Luontodirektiivin liitteen IV a lajit ovat tiukasti suojeltuja: niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan kielletty. **Maastoinventoinnit koskivat luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeista liito-oravaa, lepakoita ja viitasammakkoa.** Lisäksi muista lähteistä selvitettiin suden, karhun ja ilveksen esiintymistä alueella sekä aiempien tutkimusten havaintoja luontodirektiivin liitteen IV a lajeista.

Direktiivilajien lisäksi luontoselvityksessä huomioitiin muut uhanalaiset eläinlajit ELY-keskuksesta saatujen uhanalaistietojen ja aiempien selvitysten avulla.

Liito-orava

Liito-orava (*Pteromys volans*, r. flygekorre) on luokiteltu Suomessa uhanalaiseksi, tarkemmin sanottuna vaarantuneeksi (VU) (Rassi ym. 2010). Liito-orava elää kuusivaltaisissa sekametsissä, joissa on lehtipuustoa (haapa, koivu, leppä) ja kolopuustoa (Hanski ym., 2001). Liito-oravat suosivat vanhoja metsiä. Liito-oravan levinneisyys Suomessa ulottuu etelärannikolta linjalle Oulu-Kuusamo (Hanski ym., 2001). Paras ajankohta liito-oravainventointiin on keväällä lumien sulettua, ja maastotyöt tulee tehdä toukokuun loppuun mennessä (Sierla ym., 2004).

Kesän 2013 luontoselvityksessä rajattiin ensin karttatarkasteluna alustavasti ne alueet, joilla voisi olla liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä. Esimerkiksi kuivat tai kuivahkot kankaat jätettiin maastoinventointien ulkopuolelle. Sitten maastossa tarkastettiin jäljelle jääneiden potentiaalisten liito-orava-alueiden puusto. Liito-oraville sopivista elinympäristöistä, etenkin järeää haapaa kasvavista kuusisekametsistä etsittiin liito-oravien ulosteita haapojen ja muiden lehtipuiden sekä järeiden kuusten juurilta. Maastotyöt tehtiin 16.–17.5. ja 23.–24.5.2013. Liito-oravan esiintymistä hankealueella selvitettiin myös ELY-keskuksen Herttatiedoista. Maastaselvityksiä ei tehty Harmaakallion osalta sillä alueella, jossa oli tehty liito-oravaselvitys (Routasuo & Vauhkonen, 2008) vuonna 2008.

Toukokuun 2013 maastotöissä ei löydetty merkkejä liito-oravien esiintymisestä. Kartoitusalueelta ei löytynyt liito-oravan jätöksiä eikä muitakaan viitteitä lajista. Myöskään ELY-

keskuksen Hertta-tiedossa ei ole liito-oravahavaintoja osayleiskaava-alueelta. Routasuo ja Vauhkonen (2008) eivät myöskään havainneet liito-oravia Harmaakallion alueella tehdyssä liito-oraselvityksessä vuonna 2008.

Lepakot

Suomessa esiintyy 11 lepakkolajia, jotka kaikki ovat luontodirektiivin liitteen IV (a) –lajeja. Siten niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kielletty.

Kesän 2013 luontoselvityksessä lepakoita kartoitettiin ultraääni-ilmaisimella hämärän aikaan lepakoille tyypillisiltä saalistuspaikoilta. Ultraääni-ilmaisimena käytettiin tallentavaa näytöllistä yhdistelmä-detektoria (EM3+).

Lepakkokartoitus tehtiin osayleiskaava-alueen ajokelpoisilla yleisillä teillä hitaasti liikkuvasta autosta, jalkautuen kuitenkin lepakkohavainnon alkaessa. Lisäksi aiemmissa lepakkokartoituksissa (Siivonen 2005; Faunatica Oy 2009a) potentiaalisiksi osoittautuneilla alueilla lepakkoja inventoitiin kävellen painottaen kuitenkin kävelyteiden ja polkujen alueita. Lepakkokartoitus aloitettiin 30 minuuttia auringonlaskun jälkeen ja lopetettiin viimeistään 30 minuuttia ennen auringon nousua. Lepakkokartoitukset tehtiin sateettomina ja vähätuulisina öinä, sillä sateella ja tuulella lepakot eivät liiku kovin paljon (Lappalainen, 2002). Lepakkokartoitus tehtiin kullakin alueella kerran. Kartoitusajankohta oli 5.–7.8.2013. Ensimmäisenä kartoitusyönä 5.–6.8. sää oli alussa pilvinen ja lopussa pilvetön. Aluksi oli tyyntä, lopuksi tuuli noin 2 m/s. Lämpötila oli noin 14–16 °C. Toisena kartoitusyönä 6.–7.8.2013 aluksi oli ohutta yläpilveä, lopuksi täysin selkeää. Tuulta oli noin 2 m/s. Yön alin lämpötila oli noin 15 °C.

Lepakkoselvityksessä havaittiin noin 52 lepakkoyksilöä. Havaituista lepakoista 26 yksilöä oli **viiksisiiippoja** (*Myotis mystacinus*, r. mustaschfladdermus) tai **isoviiksisiiippoja** (*Myotis brandtii*, r. Brandts fladdermus), 13 yksilöä **pohjanlepakoita** (*Eptesicus nilssonii*, r. nordisk fladdermus), 6 yksilöä **vesisiiippoja** (*Myotis daubentoni*, r. vattenfladdermus), 1 yksilö **korvayökkö** (*Plecotus auritus*, r. långörad fladdermus) ja 6 yksilöä tarkemmin määrittämätöntä lepakkolajia (*Chiroptera* sp.). Lajinmääritys puuttuu esim. tapauksissa, joissa lepakkohavainto oli ajallisesti hyvin lyhyt. Viiksisiiipan ja isoviiksisiiipan erottaminen ultraäänien perusteella on vähintäänkin haasteellista. Kaikki lepakkolajit ovat kuitenkin luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeja. Lepakkojen havaintopaikat on esitetty **liitekartassa 1**.

Lepakkohavainnot koskivat pääosin saalistavia yksilöitä, tosin joissakin tapauksissa lepakkohavainto aika oli niin lyhyt, että kyseessä saattoi myös olla siirtymälento saalistusalueelta toiselle tai päiväpiilosta saalistusalueelle.

Lepakoiden levähdys- ja lisääntymispaikkojen sijaintia ei voi helposti päätellä saalistusalueiden sijainnin perusteella. Pohjanlepakoiden on havaittu käyttävän säännöllisesti myös noin 2,4 kilometrin päässä yhdyskunnasta sijainnutta ruokailualueutta (Kosonen 2008). Isoviiksisiiipan on radioseurantatutkimuksissa havaittu saalistavan yleensä korkeintaan muutamien kilometrien päässä yhdyskunnasta (Vihervaara ym. 2008). Lepakoiden talvehtimispaikoiksi sopivat mm. rakennukset, kallion kolot ja louhikot. Päiväpiilopaikoiksi sopivat mm. kolopuut ja linnunpöntöt. Siivosen (2005) mukaan Fantsnäsin kartanon rakennuksessa sijainnee lepakoiden lisääntymis- ja levähdyskolonnia (**Liitekartassa 1 nro 19**). Loviisan kaupungin luonto-arvoselvityksen (Salminen 2008) mukaan Haravakylän pellon pohjoislaidalla, osoitteessa Solvikintie 10, lienee lepakoiden talvehtimiskolonia (**nro 20**). Faunatican (2009b) havaintojen mukaan Harmaakalliolla lienee lepakoiden talvehtimisalue (**nro 21**). Myös Köpbackan mäen ylärinteiden louhikoissa lienee lepakoiden talvehtimiskolonia (**nro 22**). (Faunatica 2009a). Faunatican (2009a) lepakkoselvityksessä havaittiin merkkejä lepakoiden lisääntymis- tai levähdyspaikoista muutamassa omakotitalossa. Liitekartassa 1 on esitetty lepakoiden ja muiden luontodirektiivin liitteen IV a lajien lisääntymis- ja levähdysalueet Faunatican (2009a) tutkimuksen mahdollisiksi levähdys- tai lisääntymispaikoiksi

nimeämiä omakotitaloja lukuun ottamatta. Suurin osa kohteista on sellaisia, joiden sijaintitieto on epätarkka.

Vuoden 2005 lepakkokartoituksessa (Siivonen 2005) määritettiin koko Fantsnäsin-Vardöuddenin välinen alue Valkon sataman eteläpuolella tärkeäksi, lajistoltaan monipuoliseksi lepakkoalueeksi (**Liitekartassa 1 nro 23**). Erityisen arvokas osa tätä aluetta oli Fantsnäsin kartanon pihapiiri, Hemvikenin ja Braskvikenin pohjukan metsät sekä Braskvikenin ja Uttervikenin välinen salmi ympäristöineen (**nro 24**). Siivosen (2005) mukaan myös Köpbakantien-Vapaavaraston-Svenäsin-Varvintien ja Corenson välinen alue (**nro 25**) on merkittävä lepakkojen elinalue, jolla lieenee myös talvehtimispaikkoja louhikoissa tai vanhoissa kellareissa. Faunatican (2009a) mukaan myös Harmaakallion länsi- (**nro 26**) ja eteläpuoli (**nro 27**) ovat merkittäviä lepakoiden elinympäristöjä. Kesän 2013 luontokartoituksen lepakkohavainnot tukevat suunnilleen samoja tärkeiden lepakoiden saalistusalueiden rajauksia kuin yllä esitetyt aiempien tutkimusten tulokset.

Viitasammakko

Viitasammakko (*Rana arvalis*, r. åkergröda) on Luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen IV (a) laji. Sitä ei kuitenkaan ole luokiteltu Suomessa uhanalaiseksi (Rassi ym. 2010). Viitasammakkoa esiintyy Suomessa lähes koko maassa. Lajin runsaus vaihtelee melko harvasta melko runsaaseen. Viitasammakko elää kosteissa ympäristöissä, etenkin rehevillä rannoilla ja soilla. (Sierla ym., 2004.) Kutupaikakseen viitasammakko tarvitsee suuremman vesialueen kuin sammakko. Sille eivät kelpaa matalat, helposti kuivuvat ojanpohjat tai pienet lätäkököt. (Sierla ym., 2004; www.ymparisto.fi, 2010.)

Viitasammakko on helppointa tunnistaa kutuaikana pulputtavan ääntelynsä perusteella. Viitasammakon kutuaika on suunnilleen sama kuin tavallisella sammakolla. Kutu alkaa pian jäiden lähdön jälkeen. Yleensä kutu alkaa Etelä-Suomessa noin 20. huhtikuuta ja pohjoiseen mennessä myöhemmin. Koiraat pulputtavat tavallisesti kahden–kolmen viikon ajan (Sierla ym., 2004.) Koiraat äännelevät aktiivisimmin öisin, mutta pulputus on usein kuultavissa myös päivisin (www.sammakkolampi.fi, 2013).

Kesän 2013 luontoselvityksessä rajattiin ensin karttatarkasteluna ojat ja muut avovettä sisältävät vesialueet, myös meren rannat (pois lukien kuitenkin karut kivikkorannat ja rakennetut rannat). Myöskään leveiden ruovikkovöiden kohdalla ei päästy tarkastamaan avoveden reunoja. Maastossa tarkastettiin nämä potentiaaliset viitasammakon kutupaikat sammakoita havainnoiden ja mahdollista pulputusta kuulostellen. Toisella maastokäynnillä tarkastettiin vain sellaiset vesistöt, joissa arvioitiin ensimmäisen käynnin perusteella pysyvän kesälläkin kunnolla vettä, ja joissa ei kuitenkaan ollut vahvaa virtausta. Ensimmäinen maastokäynti tehtiin 16.5.2013 klo 20.00–23.30. sekä 17.5.2013 klo 4.20–7.20. ja klo 12.30–14.00. Sää oli 6.5. tyyni ja selkeä, lämpöä oli inventoinnin alussa noin +20 °C ja lopussa noin +10 °C. 7.5. sää oli aamulla tyyni ja selkeä, lämpöä oli noin +10–13°C, päivällä oli pilvistä, lopuksi tihkusadettakin, ja lämpöä noin +20 °C. Toinen maastokäynti tehtiin noin viikkoa myöhemmin 23.5.2013 klo 16.00–20.00 ja 24.5. klo 05.00–10.50. Sää oli 23.5. pilvinen ja osin tihkusateinen, ja lämpöä oli noin +15 °C astetta. 24.5. sää oli puolipilvinen ja lämpöä oli noin +10–15°C astetta. Viitasammakon esiintyminen alueella tarkastettiin myös ELY-keskuksen Hertta-tietokannasta.

Selvityksessä ei löydetty merkkejä viitasammakoiden esiintymisestä osayleiskaava-alueella. Saattaa kuitenkin olla, että viitasammakoiden kutuaika oli jo ohi inventointiaikaan. Sierlan ym. (2004) mukaan koiraat pulputtavat tavallisesti kahden–kolmen viikon ajan, ja keväällä 2013 lumien sulaminen tapahtui suhteellisen myöhään, joten todennäköisesti kutuaika ei ollut vielä kokonaan ohi ainakaan 1. kartoituskerralla. Myöskään ELY-keskuksen Hertta-tiedossa ei ole viitasammakkohavaintoja osayleiskaava-alueelta.

Suurpedot

Tässä luvussa käsitellään luontodirektiivin liitteen IV (a) suurpetoja: **karhua** (*Ursus arctos*, r. björn), **sutta** (*Canis lupus*, r. varg) ja **ilvestä** (*Lynx lynx*, r. lo). Näiden lajien esiintymistä osayleiskaava-alueella selvitettiin suurpetoyhdyshenkilöiden suurpetohavaintokartoista (RKTL, 2013) vuosilta 2006–2012. Suurpetohavaintokarttojen sijaintitieto on karkeaa, joten sen perusteella esitettiin havaintojen sijoittumiseen suhteessa osayleiskaava-alueeseen liittyy epävarmuutta. Kuitenkin suurpetojen liikkumiskyky huomioiden havaintojen sijaintitarkkuus riittää antamaan melko hyvän kuvan suurpetojen esiintymisestä osa-yleiskaava-alueella. Suurpetojen esiintymistä pyrittiin selvittämään myös riistakolmiotiedoista, mutta osayleiskaavan alueella ei ole riistakolmioita (sähköposti Katja Ikonen, 26.9.2013).

Petoyhdyshenkilöiden suurpetohavaintokarttojen (RKTL, 2013) mukaan ilves on havaittu vuonna 2012 noin 1 km päässä osayleiskaava-alueesta alueen luoteis- ja pohjoispuolella, sekä vuonna 2009 noin 1-2 km päässä osayleiskaava-alueesta alueen länsipuolella. Susihavaintoja on tehty vuonna 2010 osayleiskaava-alueen eteläosissa tai eteläpuolella, ilmeisesti merialueella (jäällä?). Suurpetoyhdyshenkilöt eivät ole tehneet karuhavaintoja osayleiskaava-alueen lähistöltä vuosina 2006–2012.

Osayleiskaava-alueen metsäiset reuna-alueet lännessä ja pohjoisessa kuulunevat ilveksen reviiriin. Osayleiskaava-alue kuuluneen havaintojen etäisyyden perusteella korkeintaan ilveksen reviirin reuna-alueisiin, eikä aluetta siksi katsota tässä selvityksessä sellaiseksi luontodirektiivin liitteessä IV a mainitun lajin lisääntymis- tai levähdysalueeksi, jota koskee hävitys- ja heikennyskielto. Ilveksen mahdollinen liikkuminen osayleiskaava-alueella lisää kuitenkin tarvetta varata kaava-alueen länsi- ja pohjoisosiin riittävän leveitä ekologisia käytäviä. Suden tai karhun reviiriä ei liene osa-yleiskaava-alueella. Vuoden 2010 susihavainnotkin ovat yksittäisiä ja liittynevät vaeltelevaan yksilöön.

Hyönteiset

ELY-keskuksen toimittamien uhanalaisten lajien tietojen mukaan Vårdön jätevedenpuhdistamon piha-alueella on tavattu vuosina 2000 ja 2004 luontodirektiivin liitteessä IV a mainittu **vyöneilikkayökkönen** (*Hadena compta*, r. vitbandat nejlikfly). Ei ole tiedossa, onko kyseessä lajin lisääntymis- tai levähdyspaikka. Vyöneilikkayökkösen ravintokasvi on sulkaneilikka (*Dianthus plumarius*), jota tavataan yleisesti puutarhakasvina. Tästä päätellen lajin havaintopaikka jätevedenpuhdistamon pihassa ei liene lajin lisääntymispaikka, mutta levähdyspaikka se saattaa olla. Arvioitu vyöneilikkayökkösen levähdyspaikka on rajattu liitekarttaan 1 (nro 28). Edellä mainitun direktiivilajin lisäksi osayleiskaava-alueella on ELY:n tietojen mukaan tavattu seuraavat erittäin uhanalaiset (EN), vaarantuneet (VU) tai silmälläpidettävät (NT) perhoslajit: **ahdeyökkönen** (*Athetis gluteosa*, r. gråaktigt kärrängsfly) (EN), **viirupikkumittari** (*Eupithecia pernotata*, r. renfanemalmätare) (EN), **lattamaayökkönen** (*Spaelotis ravidus*, r. mörkt jordfly) (EN), **sinerväruuniyökkönen** (*Xestia ashworthii*, r. blågrått jordfly) (VU) ja **tulimittari** (*Eulithis pyropata*, orangebandad parkmätare) (NT). Kaikki nämä lajit on tavattu Vårdön jätevedenpuhdistamon pihalla, mikä lisää paikan merkittävyyttä hyönteisten elinympäristönä. Lattamaayökkönen ja sinerväruuniyökkönen on tavattu lisäksi Fantsnäsissä. ELY-keskuksen toimittamien perhoshavaintojen paikat on esitetty liitekartassa 1.

Harmaakallion alueen luontoselvityksen (Jokinen 2009) mukaan Harmaakallion alueen länsipuolen ulkoilutien ympäristössä tavataan **kirjoverkkoperhosta** (*Euphydryas maturna*, r. boknåtfjäril) (liitekartassa 1 nro 29) ja luoteispuolella **kirjopapurikkoa** (*Lopinga achine*, r. dårgårdfjäril) (nro 30). Nämä molemmat ovat luontodirektiivin liitteen IV a lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdysalueiden heikentäminen ja hävittäminen on kielletty. Liitekartassa 1 on kuvattu nämä Jokisen (2009) rajaamat elinympäristöt. Jokisen mukaan kirjopapurikkoa on tavattu lenkipolun varrella ja sen ympäristössä, mutta esiintymä jatkuu Pernajan puolelle. Hakkuut ja ojitukset hävittävät lajille sopivat elinympäristöt. (Jokinen 2009). Kirjo-

papurikon elinympäristöä ovat rämeiden reunat, korvet ja suometsämosaiikit. Jokisen (2009) mukaan kirjoverkkoperhosta esiintyy kartan rajausta laajemmalla alueella. Laji tarvitsee lisääntyäkseen aurinkoisia, kangasmaitikkaa kasvavia metsänreunoja, kallioita tms. (Jokinen 2009).

Luontodirektiivin liitteen IV a perhosten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen sijaintitieto on epätarkka. Näiden alueiden heikentämis- ja hävityskielto pitäisi huomioida osayleiskaavoituksessa. Mikäli niille suunnitellaan muuttavaa maankäyttöä, tarvitaan lisäselvityksiä lisääntymis- ja levähdysalueiden tarkasta sijainnista.

7. EKOLOGISET YHTEYDET

Ekologiset yhteydet ovat luonnon monimuotoisuuden ydinalueita yhdistäviä ekologisia käytäviä. Ne voivat olla eliöryhmästä riippuen esimerkiksi metsäkaistaleita, metsä-pelto-ketjuja tai erilaisia vesireittejä. Ekologiset käytävät palvelevat eliöiden liikkumista esim. erinäköisinä käytettävien elinalueiden välillä ja leviämistä synnyinpaikalta omalle reviirille. Ekologisten käytävien olemassaolo on välttämätöntä myös lajien, eliöyhteisöjen ja ekosysteemien pitkän aikavälin elinkelpoisuuden kannalta.

Osayleiskaava-alue ei kuulu valtakunnalliseen ekologiseen verkostoon. Osayleiskaava-alueen eteläosan saaret kuuluvat maakunnallisen ekologisen verkoston ydinalueeseen, ja osayleiskaava-alueen koko länsiosan poikki kulkee maakunnallisen ekologisen verkoston ekologinen käytävä (Väre, 2002). Paikallisesti tärkeät ekologiset käytävät määritettiin luontoselvityksen tulosten perusteella karttatarkasteluna. Ne on esitetty **liitekartassa 1**.

8. JOHTOPÄÄTÖKSET JA MAANKÄYTTÖSUOSITUKSET

Luontoselvityksen mukaan inventointialueella on luonnonsuojelulain, metsälain ja vesilain kriteereitä täyttäviä suojeltavia luontotyyppisiä, uhanalaisia luontotyyppisiä, Natura-luontotyyppisiä, perinnebiotooppeja ja iäkästä puustoa sisältäviä muita arvokkaita elinympäristöjä. Lisäksi alueella on huomionarvoisia putkilokasveja. Linnuista esiintyy EU:n lintudirektiivin liitteen I lajeja ja uhanalaisia lajeja. Alueella ei ole luonnonsuojelulailla rauhoitettuja alueita tai kohteita.

Luonnonsuojelulain, metsälain ja vesilain mukaisilla kohteilla ja alueilla on lain suoja, joka on huomioitava maankäytön suunnittelussa. Muut arvokkaat elinympäristöt ja kohteet suositellaan säilytettäväksi. Linnustollisesti arvokkailla alueilla ja lintudirektiivin I-liitteen lajeilla ei myöskään ole tiukkaa lain suojaa, mutta arvokkaat alueet ja etenkin direktiivilajien pesimäalueet suositellaan säilytettäväksi.

Luontokartoituksessa kesällä 2013 ei havaittu lepakoiden lisääntymis- ja levähdyskolonioita, joiden heikentäminen on luontodirektiivin mukaan kielletty. Aiemmissa tutkimuksissa todennäköisiä talvehtimiskolonioita on löydetty Fantsnäsin kartanosta (Siivonen 2005), Haravakylän pellon pohjoislaidalta, osoitteesta Solvikintie 10 (Salminen 2008), Harmaakalliolta (Faunatica 2009b) ja Köpbackan mäen ylärinteiden louhikoista (Faunatica 2009a). Suurin osa kohteista on sellaisia, joiden sijaintitieto on epätarkka. Nämä alueet pitäisi huomioida osayleiskaavoituksessa. Mikäli niille suunnitellaan muuttavaa maankäyttöä, tarvitaan lisäselvityksiä lisääntymis- ja levähdysalueiden tarkasta sijainnista.

Lepakoiden saalistusalueet eivät ole samalla tavalla tiukasti lain suojaamia kuin niiden levähdys- ja lisääntymisalueet. Vuoden 2013 luontokartoituksessa sekä ja aiemmissa tutkimuksissa (Siivonen 2005; Faunatica Oy 2009a ja 2009b) havaittujen lepakkojen kannalta tärkeiden alueiden maankäytöstä annetaan kuitenkin seuraavia suosituksia: Saalistusalueilla suositellaan vältettävän rantapuiden kaatamista ja rannan valaistuksen lisäämistä. Yleisesti metsäisillä alueilla suositellaan vältettävän valaistuksen lisäämistä ja varsinkin suurempien metsäalueiden muuttamista harvennushakkuista voimakkaammilla toimenpiteillä (Siivonen 2005). Herkkien lepakkolajien saalistusympäristöjen liiallisen valaistuksen vält-

tämiseksi suositellaan valojen suuntaamista niin, ettei metsäympäristöihin kohdistu hajava-
loa. Yhtenäisiin valorivistöihin suositellaan myös hämärävyöhykkeitä. Valaistuksen lisäämi-
sen välttäminen on tärkeää etenkin siippalajien kannalta. Pohjanlepakko sen sijaan ei ole
saalistuspaikan valinnassaan kovin herkkä maankäytön muutoksille, sillä se saalistaa usein
katulamppujen valossa, teillä ja pihoiillakin.

Liitekartassa 1 esitettyjen luontodirektiivin liitteen IV a perhosten levähdys- tai lisääntymis-
paikkoja ei saa heikentää tai hävittää. Kirjoverkkoperhosen elinympäristössä tämä tarkoiti-
taa, että aluetta ei saa ojittaa tai hakata. Kirjopapurikon esiintymispaikalla voi harjoittaa
normaalia metsätaloutta, mutta voimakkaammat maankäytön muutokset eivät sovellu alu-
eelle. Vyöneilikkayökkösen esiintymispaikalla suositellaan vältettävien toimenpiteitä, jotka
merkittävästi vähentävät alueen niittymäisen kasvillisuuden alaa. Luontodirektiivin liitteen
IV a perhosten levähdys- ja lisääntymisalueiden sijaintitieto on epätarkka. Alueet pitäisi
huomioida osayleiskaavoituksessa olemassa olevan tiedon perusteella tehdyn rajauksen
mukaisina. Mikäli näille alueille suunnitellaan ympäristöjä edellä kuvattua enemmän muut-
tavaa maankäyttöä, tarvitaan lisäselvityksiä lisääntymis- ja levähdysalueiden tarkasta si-
jainnista.

Luontoselvityksessä esitetyt ekologiset käytävät on tärkeää huomioida kaavoituksessa jät-
tämällä suunnilleen Liitekartassa 1 käytävän paikalla kuvatulle alueelle riittävän leveä, yh-
tenäinen kaistale luonnontilaista tai luonnontilaisen kaltaista kasvillisuutta. Etenkin
osayleiskaava-alueen länsiosassa tarvitaan useita satoja metrejä leveitä ekologisia käytä-
viä, sillä täällä kulkee maakunnallisen ekologisen verkoston ekologinen käytävä, ja alue
saattaa kuulua ilveksen reviiriin.

Luontoselvityksen laatinut konsultti: elinympäristöt, kasvillisuus ja linnusto

AIRIX Ympäristö Oy
FM, AMK Luontokartoittaja Heini Lies-Niittymäki
puhelin: 010 2414 466
osoite: Uudenmaankatu 19 A, PL 669, 20701 Turku
sähköposti: etunimi.sukunimi@fmcgroup.fi

Luontoselvityksen laatinut konsultti: liito-oravat, lepakot, viitasammakot, hyönteiset,
ekologiset käytävät

AIRIX Ympäristö Oy
FM Biologi Pinja Mäkinen
puhelin: 010 2414 464
osoite: Uudenmaankatu 19 A, PL 669, 20701 Turku
sähköposti: etunimi.sukunimi@fmcgroup.fi

Turussa 16.10.2013

AIRIX Ympäristö Oy

Heini Lies-Niittymäki
FM, Luontokartoittaja AMK
Projektipäällikkö

Heikki Armio
Aluejohtaja, Länsi-Suomi

Pinja Mäkinen
FM, Biologi

9. LÄHTEET

- Faunatica Oy, 2009a. Lepakkoselvitys Loviisan asemakaava-alueilla vuonna 2008. Faunatica Oy, Espoo, 21 s.
- Faunatica Oy, 2009b. Loviisan Harmaakallion kevään 2009 talvipiilo- ja kevätsoidintutkimusten alustavat tulokset ja kaavoitusrajaussuosituksat. Faunatica Oy, Espoo, 17 s.
- Hanski, I., Henttonen, H., Liukko, U.-M., Meriluoto M. & Mäkelä A., 2001. Liito-oravan (*Pteromys volans*) biologia ja suojelu Suomessa. Suomen ympäristö 459, Luonto ja luonnonvarat, 130 s.
- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.), 1998. Retkeilykasvio 4. painos, Luonnontieteellinen Keskusmuseo, Kasvimuseo. Helsinki. 656 s.
- Jokinen, S., 2009. Harmaakallion alue, luontoselvitys. Loviisan kaupunki, kaavoitus- ja arkkitehtitoimisto. 7.s.
- Kosonen, E., 2008. Lepakoiden salatut elämät, Pohjanlepakkoyhdyskunnan radiotelemetriatutkimus, Turun ammattikorkeakoulu raportteja 74.
- Lappalainen, M., 2002. Lepakot. Salaperäiset nahkasiivet. Tammi, Helsinki. 207 s.
- Lintudirektiivin I-liitteen lajit Suomessa, www.ymparisto.fi
- Nieminen, M., Erkinaho, M., Makkonen, H. & Niiranen, S. 2010. Loviisan Harmaakallion täydentävät luontoselvitykset – Alustavat selvitykset/ Muistio Faunatica Oy
- Meriluoto, M., Soininen, T., 2002. Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt, Metsätalouden Kehittämiskeskus Tapio. Hämeenlinna. 192 s.
- Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.
- Raunio, A., Schulman, A. Kontula, T. (toim.) 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen Ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 +572 s.
- RKTL, 2013. Petoyhdyshenkilöiden ilmoittamat havainnot (luettu 30.9.2013). http://www.rktl.fi/riista/suurpedot/suurpetohavainnot/petoyhdyshenkiloiden_ilmoittamat_havainnot.html
- Routasuo, P. & Vauhkonen, M., 2008. Loviisan liito-oravaselvitys 2008. Enviro, 5 s.
- Salminen, J. 2010. Itä-Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaat luonnonympäristöt. Itä-Uudenmaan liitto, Porvoo. 144 s.
- Salminen, J., 2008. Loviisan kaupungin luonto-arvoselvitys. Luontoselvitykset ja luonnon biologinen monimuotoisuus Loviisassa. Loviisan kaupunki, Tekninen keskus. 46 s.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M., 2004. Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö 742, Luonto ja luonnonvarat, s. 114.
- Sivonen, Y., 2005. Loviisan lepakkokartoitus 2005. Batcon Group, 21.s.
- Suomen lintuatlas, www.suomenlintuatlas.fi

www.ymparisto.fi, 2010. Viitasammakko.

<<http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=120769&lan=FI>> (luettu 3.5.2013).

Väre, S., 2002. Ekologinen verkosto Itä-Uudenmaan liiton alueella. Itä-Uudenmaan liitto, julkaisu 74, Porvoo, 16 s.

www.sammakkolampi.fi, 2013. Viitasammakko.

<www.sammakkolampi.fi/lajit/viitasammakko.html> (luettu 3.5.2013).

Putkilokasvien, sammalien ja lintujen tieteellinen, suomenkielinen ja ruotsinkielinen nimistö
Putkilokasvit (nimistö: Hämet-Ahti ym. 1998 mukaan)

<i>Acer platanoides</i>	vaahtera	lön
<i>Aegopodium podagraria</i>	vuohenputki	kirskål
<i>Alnus glutinosa</i>	tervaleppä	klibbal
<i>Alnus incana</i>	harmaaleppä	gråal
<i>Anemone nemorosa</i>	valkovuokko	vitsippa
<i>Angelica sylvestris</i>	karhunputki	skogspipa, strätta
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	tuoksusimake	vårbrodd
<i>Anthriscus sylvestris</i>	koiranputki	hundflocka, hundkåx
<i>Athyrium filix-femina</i>	hiirenporras	majbråken
<i>Betula pendula</i>	rauduskoivu	vårtbjörk
<i>Calla palustris</i>	vehka	missne
<i>Caltha palustris</i>	rentukka	kalvleka, kabbleka
<i>Carex digitata</i>	sormisara	fingerstarr, vispstarr
<i>Comarum palustre</i>	kurjenjalka	kråkklöver
<i>Convallaria majalis</i>	kielo	liljekonvalj
<i>Dryopteris carthusiana</i>	metsäalvejuuri	skogsbråken
<i>Eleocharis uniglumis</i>	meriluikka	agnsäv
<i>Equisetum palustre</i>	suokorte	kärfråken
<i>Equisetum pratense</i>	lehtokorte	ängsfråken
<i>Euphorbia palustris</i>	rantatyräkki	kärrtörel
<i>Filipendula ulmaria</i>	mesiangervo	älggräs, älgört
<i>Galium palustre</i>	rantamatar	vattenmåra
<i>Geum rivale</i>	ojakellukka	humleblomster
<i>Geum urbanum</i>	kyläkellukka	nejlikrot
<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	metsäimarre	ekbråken
<i>Iris pseudacorus</i>	kurjenmiekkä	svärdsilja
<i>Lathyrus japonicus</i>	merinätkelmä	strandvial
<i>Ledum palustre</i>	suopursu	getpors, skvattram
<i>Leymus arenarius</i>	rantavehnä	strandråg
<i>Lycopus europaeus</i>	rantayrtti	strandklo
<i>Lysimachia thyrsiflora</i>	terttualpi	topplösa
<i>Lysimachia vulgaris</i>	ranta-alpi	strandlysing
<i>Lythrum salicaria</i>	rantakukka	fackelblomster
<i>Maianthemum bifolium</i>	oravanmarja	ekorrbar
<i>Melica nutans</i>	nuokkuhalmikkä	slokgräs, bergsslok
<i>Mercurialis perennis</i>	lehtosinijuuri	skogsbengel
<i>Mycelis muralis</i>	jänönsalaatti	skogssallat
<i>Nuphar lutea</i>	ulpukka	gul näckros
<i>Oxalis acetosella</i>	käenkaali	harsyra
<i>Paris quadrifolia</i>	sudenmarja	ormbär, trollbär
<i>Peucedanum palustre</i>	suoputki	mossrot, kärrsilja
<i>Phegopteris connectilis</i>	korpi-imarre	hultbråken
<i>Picea abies</i>	kuusi	gran
<i>Pinus sylvestris</i>	mänty	tall
<i>Populus tremula</i>	haapa	asp
<i>Potentilla erecta</i>	rätvänä	blodrot
<i>Prunus padus</i>	tuomi	hagg
<i>Pteridium aquilinum</i>	sananjalka	örnbråken
<i>Ranunculus repens</i>	rönsyleinikki	revranunkel, revsmörblomma

Ribes alpinum	taikinamarja	degbär, måbär
Ribes spicatum	pohjanpunaherukka	skogsvinbär
Rosa majalis	metsäruusu	kanelros
Rubus idaeus	vadelma	hallon
Rubus saxatilis	lillukka	stenhallon, stenbär
Salix caprea	raita	sälg
Salix sp.	paju	vide
Sambucus racemosa	tertuselja	druvfläder
Scirpus sylvaticus	korpikaisla	skogssäv
Silene dioica	puna-ailakki	skogslüst, rödblåra
Sorbus aucuparia	pihlaja	rönn
Spiraea billardii	(ruso)pajuangervo	klasespirea
Stellaria holostea	kevättähtimö	buskstjärnblomma
Urtica dioica	nokkonen	brännässla
Vaccinium myrtillus	mustikka	blåbär
Valeriana sambucifolia	lehtovirmajuuri	flädervänderot
Vicia sepium	aitovirna	häckvicker
Viola canina	aho-orvokki	hundviol
Viola palustris	suo-orvokki	kärrviol
Viola persicifolia	rantaorvokki	strandviol
Viola selkirkii	kaiheorvokki	dalviol, skuggviol

Sammalet

Mnium sp.	lehväsammal	stjärnmossa
Sphagnum sp.	raikasammal	vitmossa

Linnut (nimistö: Suomen lintuatlaksen mukaan)

<i>Acrocephalus palustris</i>	luhtakerttunen	kärrsångare
<i>Actitis hypoleucos</i>	rantasipi	drillsnäppa
<i>Alauda arvensis</i>	kiuru	sånglärka
<i>Anas clypeata</i>	lapasorsa	skedand
<i>Anas crecca</i>	tavi	kricka
<i>Anas penelope</i>	haapana	bläsand
<i>Anas platyrhynchos</i>	sinisorsa	gräsand
<i>Anthus pratensis</i>	niittykirvinen	ängspiplärka
<i>Anthus trivialis</i>	metsäkirvinen	trädpiplärka
<i>Bonasa bonasia</i>	pyy	järpe
<i>Branta leucopsis</i>	valkoposkianhi	vitkindad gås
<i>Bucephala clangula</i>	telkkä	knipa
<i>Carduelis chloris</i>	viherpeippo	grönfink
<i>Carpodacus erythrinus</i>	punavarpunen	rosenfink
<i>Certhia familiaris</i>	puukiipijä	trädkrypare
<i>Charadrius dubius</i>	pikkutylli	mindre strandpipare
<i>Columba oenas</i>	uuttukyyhky	skogsduva
<i>Columba palumbus</i>	sepelkyyhky	ringduva
<i>Corvus monedula</i>	naakka	kaja
<i>Dendrocopos major</i>	käpytikka	större hackspett
<i>Dryocopus martius</i>	palokärki	spillkråka
<i>Erithacus rubecula</i>	punarinta	rödhake
<i>Ficedula hypoleuca</i>	kirjosieppo	svartvit flugsnappare
<i>Fringilla coelebs</i>	peippo	bofink

<i>Gallinago gallinago</i>	taivaanvuohi	enkelbeckasin
<i>Haematopus ostralegus</i>	meriharakka	strandskata
<i>Hirundo rustica</i>	haarapääsky	ladusvala
<i>Hydrocoloeus minutus</i>	pikkulokki	dvärgmås
<i>Larus canus</i>	kalalokki	fiskmås
<i>Larus ridibundus</i>	naurulokki	skratmås
<i>Luscinia luscinia</i>	satakieli	näktergal
<i>Mergus serrator</i>	tukkakoskelo	småskrake
<i>Motacilla alba</i>	västäräkki	sädesärä
<i>Muscicapa striata</i>	harmaasieppo	grå flugsnappare
<i>Numenius arquata</i>	kuovi	storspov
<i>Parus cristatus</i>	töyhtötiainen	tofsmes
<i>Parus montanus</i>	hömötiainen	talltita
<i>Phasianus colchicus</i>	fasaani	fasan
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	sirittäjä	grönsångare
<i>Phylloscopus trochilus</i>	pajulintu	lövsångare
<i>Regulus regulus</i>	hippiäinen	kungsfågel
<i>Saxicola rubetra</i>	pensastasku	buskskvätta
<i>Sterna paradisaea</i>	lapintiira	silvertärna
<i>Sturnus vulgaris</i>	kottarainen	stare
<i>Sylvia atricapilla</i>	mustapääkerttu	svarthätta
<i>Sylvia borin</i>	lehtokerttu	trädgårdssångare
<i>Sylvia communis</i>	pensaskerttu	törnsångare
<i>Sylvia curruca</i>	hernekerttu	ärtsångare
<i>Tringa totanus</i>	punajalkaviklo	rödbena
<i>Turdus merula</i>	mustarastas	koltrast
<i>Turdus pilaris</i>	räkättirastas	björktrast
<i>Vanellus vanellus</i>	töyhtöhyppä	tofsvipa

Muiden lajien tieteelliset, suomenkieliset ja ruotsinkieliset nimet löytyvät raportin tekstiosuudesta.

Loviisan Harmaakallion täydentävät luontoselvitykset – Alustavat tulokset

Marko Nieminen, Mikko Erkinaro, Henna Makkonen & Seppo Niiranen

Vuonna 2010 tehtyihin täydentäviin luontoselvityksiin Harmaakallion asemakaava-alueella (rajaus kuvassa 1) sisältyivät seuraavat osakokonaisuudet:

1. Hertta-ympäristötietojärjestelmän luontotietojen tarkistaminen.
2. Luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoitus.
3. Linnustokartoitus.
4. Lepakkokartoituksen tietojen tarkentaminen alueen valaistukseen liittyvillä ohjeilla sekä potentiaalisten kulkuyhteyksien arvioimisella lähiseudun muille tärkeille lepakkoalueille.

1. Hertta-tiedot

Suomen ympäristökeskuksen Hertta-ympäristötietojärjestelmässä ei ole havaintoja Harmaakallion selvitysalueelta (tilanne 5.8.2010).

2. Luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoitus

Selvitysalueen uhanalaisten ja muiden huomionarvoisten putkilokasvilajien esiintymät sekä huomionarvoiset luontotyypit kartoitti Henna Makkonen 17. & 18.6.2010. Maastotyössä alue kierrettiin kattavasti läpi. Kartoitusajankohtana suurin osa kasvilajeista oli luotettavasti havaittavissa. Viljeltyt maat, asuinalueet ja hoitonurmikot eivät sisällyneet selvitykseen.

Harmaakallio on kivikoiden, siirtolohkareiden ja soistumien pirstoma kangasmetsäalue. Kasvillisuus vaihtelee jäkäläkallioista tuoreisiin, lehtomaisiin ja korpimaisiin kangasmetsiin. Puusto on paikoin männikköä, paikoin havupuuvaltaista tai lehtipuuvaltaista sekametsää.

Alueella on suoritettu harvennuksia ja kivikoiden puustoa on harvennettu, jättäen puuainekasvoja lahoamaan. Aluetta on ojitettu aiemmin ja nämä ojitukset heikentävätkin tiettyjen suoalueiden luonnontilaisuutta. Alueella on aktiivikäytössä oleva kuntorata, joka näkyy paikoin kalliokasvillisuuden kulumisena ja lähinnä parkkialueen roskaisuutena.

Alueella ei havaittu huomionarvoisia putkilokasvilajeja, eikä luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia kohteita. Kartoitusten yhteydessä alueella havaittiin mm. hirvi, palokärki, närhi ja kolme kyytä.

Alueella havaitut metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (rajaukset kuvassa 1):

Karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat kalliot

Kuvio 1. Alueen laajin ja korkein kallioalue. Kahta erillistä avokallioaluetta yhdistää vajaatuottoinen, lohkarainen harjanne, joka sisällytetty kuviorajaukseen. Kallion ylittää valaistu kuntopolku, sekä muutamia kapeampia polkuja, kasvillisuus ei kuitenkaan ole polkuja lukuun ottamatta ihmistoiminnasta merkittävästi kulunut. Alue on pääosin avokalliota, jossa pieniä mäntyvaltaisia (*Pinus sylvestris*) puuryhmiä. Puupainanteissa kasvaa mustikkaa (*Vaccinium myrtillus*), kanervaa (*Calluna vulgaris*) ja kangasmaitikkaa (*Melampyrum pratense*). Alue on maisemallisesti kaunis, liikuntaympäristönä virikkeellinen ja vaihteleva. Alueella liikkuu runsaasti hirviä, jotka ovat möyhineet jäkälikköjä.

Kuvion pinta-ala on metsälakikohteen ohjeellista maksimikokoa (n. 1 ha; Meriluoto & Soininen 2002) oleellisesti suurempi. Se on kuitenkin sisällytetty metsälakikohteisiin, koska kuvio voitaisiin perustellusti myös jakaa kolmeksi eri metsälakikuvioksi: kaksi kalliota ja niiden välinen lohkarikko. Nämä osakuviot muodostavat kuitenkin yhtenäisen kokonaisuuden. Korkeat luontoarvot, johtuen yhtenäisen kallioalueen laajuudesta.

Kuvio 2. Vajaatuottoinen kallio. Avokallio, jolla kasvaa muutamia mäntyjä ja nuorta pihlajaa (*Sorbus aucuparia*), rauduskoivua (*Betula pendula*) ja haapaa (*Populus tremula*). Kenttäkerroksessa metsälauhaa (*Deschampsia flexuosa*), ahosuolaheinää (*Rumex acetosella*), mustikkaa, kanervaa ja kangasmaitikkaa. Jäkäläkerroksessa mm. poronjäkälää (*Cladonia* spp.) ja isohirvenjäkälää (*Cetraria islandica*). Kuviolla kulkee polku. Keskin kertaiset luontoarvot.

Kuvio 3. Vajaatuottoinen vähäpuinen, lohkarainen kallio. Siirtolohkareita niin kalliolla, kuin sen välittömässä läheisyydessäkin. Puustona muutamia mäntyjä, pensaskerroksessa pihlajaa. Kenttäkerroksessa metsälauhaa, reunamilla kanervaa ja mustikkaa. Keskin kertaiset luontoarvot.

Kuvio 4. Vajaatuottoinen kalliometsä, joka pääosin avokalliota. Puustona mäntyä. Pohjakerroksessa runsaasti paksuna peitteenä poronjäkälää. Kenttäkerroksessa kanervaa ja mustikkaa. Keskin kertaiset luontoarvot.

Kuvio 5. Kapea vajaatuottoinen kalliometsäkaitale mäntykankaan keskellä. Puustona muutamia mäntyjä. Pohjakerroksessa jäkälikköä. Kenttäkerroksessa kanervaa ja mustikkaa. Keskin kertaiset luontoarvot.

Kuvio 6. Vajaatuottoinen avokallio kumpuilevassa mäntyvaltaisessa kangasmetsässä. Kallion laitamilla mäntyä, muutoin avokalliota. Pohjakerroksessa poronjäkälää, kenttäkerroksessa metsälauhaa ja ahosuolaheinää. Keskin kertaiset luontoarvot.

Kuvio 7. Vajaatuottoinen, pienialainen avokallio. Reunamilla mäntyä, pensaskerroksessa pihlajaa. Pohjakerros jäkäläinen. Kenttäkerroksessa mm. lampaannataa (*Festuca ovina*), metsälauhaa ja ahosuolaheinää. Keskin kertaiset luontoarvot.

Kuvio 8. Vajaatuottoinen, kivikoiden ympäröimä kalliometsä, jossa useita avoimia, puuttomia osuuksia. Pohjakerroksessa poronjäkäliä ja avokalliota. Kenttäkerroksessa reunamilla kanervaa ja mustikkaa.
Keskinkertaiset luontoarvot.

Karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisempi kivikko

Kuvio 9. Kuusivaltaisen sekametsän lohkarainen, ympäristöstään selkeästi erottuva, vajaatuottoinen alue. Kuntopolun välittömässä läheisyydessä sijaitseva lohkarainen ja kivisyyden vuoksi puuntuotannollisesti vajaatuottoinen alue. Kuusen lisäksi kuviolla kasvaa rauduskoivua, pensaskerroksessa haapaa ja pihlajaa. Kenttäkerroksessa mustikkaa, puolukkaa (*Vaccinium vitis-idaea*), vanamo (*Linnaea borealis*) ja kangasmaitikkaa. Lohkareisuus ja varjostava puusto luo ympäristöstä poikkeavan pienilmaston.
Keskinkertaiset luontoarvot.

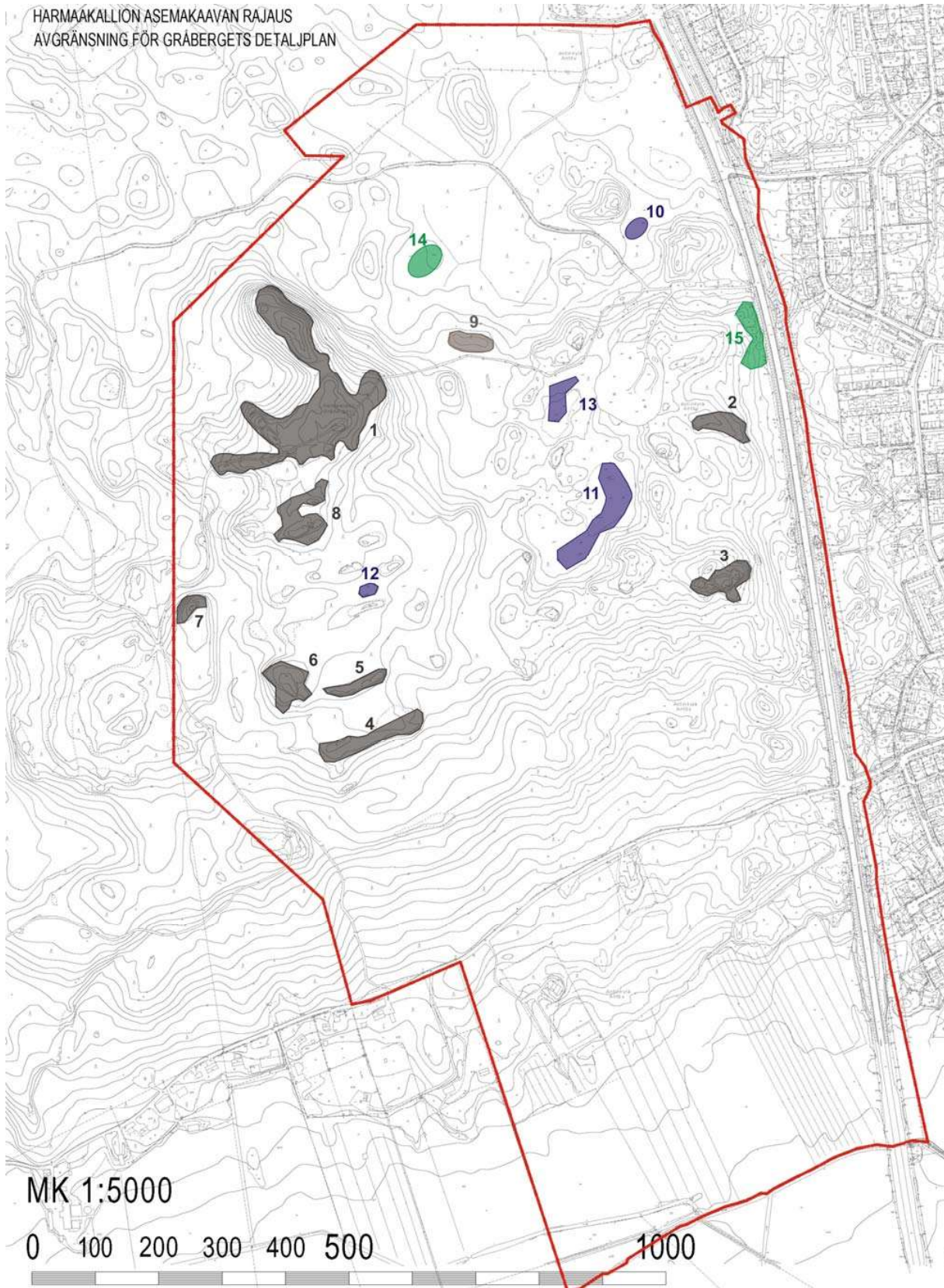
Karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisemmat suot

Kuvio 10. Kahden kivikkoisen ja osin harvennetun kangasmetsäkumpareen väliin jäävä, pienialainen, vajaatuottoinen suoalue. Pohjakerroksessa rahkasammalia (*Sphagnum* spp.) sekä korpikarhunsammalta (*Polytrichum commune*). Kenttäkerroksessa tupasvillaa (*Eriophorum vaginatum*), metsäkortetta (*Equisetum sylvaticum*), raatetta (*Menyanthes trifoliata*) sekä maariankämmekkää (*Dactylorhiza maculata*). Pensaskerroksessa hieskoivua (*Betula pubescens*), kuusta (*Picea abies*) ja virpajua (*Salix aurita*).
Keskinkertaiset luontoarvot.

Kuvio 11. Harvennetun mäntyrinteen länsipuolella oleva luonnontilainen rämereunainen neva. Reunamilla mustikkakangas vaihtuu rämekasvillisuuteen, jossa mm. suopursua (*Rhododendron tomentosum*) ja metsäkortetta. Kitukasvuisten, koivuvaltaisten mättäiden välissä rahkasammalia, kenttäkerroksessa tupasvillaa, jouhisaraa (*Carex lasiocarpa*), pallosaraa (*C. globularis*), raatetta, järvikortetta (*Equisetum fluviatile*) ja karpaloa (*Vaccinium oxycoccos*). Suo on pohjoispäädystä nevaa, eteläpäästä puustoisempaa (joskin edelleen vajaatuottoista) rämettä. Suo on kartoitetun alueen suurin luonnontilainen suoalue. Avosuo-osuuksineen ja tiheikköineen se on alueen linnustolle tärkeä alue.
Korkeat luontoarvot.

Kuvio 12. Pienialainen ja luonnontilainen, kangasmetsään ja kallioon rajautuva kalvasrahkasammalvaltainen painanne, jonka keskellä pieni mustikka-puolukkakangasmetsälaike muutamien mäntyineen ja koivuineen. Kenttäkerroksessa tupasvillaa, suopursua, jokapaikansaraa (*Carex nigra*) ja karpaloa.
Kuvio on luonnontilainen, mutta pienialaisuutensa vuoksi luontoarvoiltaan keskinkertainen.

Kuvio 13. Ympäristöstään erottuva ja melko luonnontilainen, vajaatuottoinen suopainanne. Vanhin puusto on kitukasvuista mäntyä, lisäksi runsaasti nuorta koivua ja pihlajaa. Pensaskerroksessa em. lisäksi tuomipihlajaa (*Amelanchier spicata*), paatsamaa (*Rhamnus frangula*), raitaa (*Salix caprea*) ja virpajua. Kenttäkerroksessa mm. mustikkaa, puolukkaa, valkovuokkoa (*Anemone nemorosa*), metsätähteä (*Trientalis europaea*), lillukkaa (*Rubus saxatilis*) ja rätvänää (*Potentilla erecta*). Pohjakerroksessa rahkasammalia ja korpikarhunsammalta.
Keskinkertaiset luontoarvot.



Kuva 1. Metsälaki- ja muut arvokkaat kuviot. Karttapohja © Loviisan kaupunki

Muut arvokkaat elinympäristöt:

Kuvio 14. Ympäristöstään selvästi erottuva lehtipuuvaltainen **kangaskorpi**, jonka luonnontilaisuus on hieman kärsinyt aiemmista ojituksista. Paikoin koivuvaltainen, paikoin tervaleppävaltainen (*Alnus glutinosa*), osin aukkoinen korpi, jossa sekapuuna kuusta. Alueen pohjoispuolella järeitähäpoja. Pensaskerroksessa kiiltopajua (*Salix phylicifolia*), raitaa, pihlajaa ja paatsamaa. Kenttäkerroksen kasvillisuus vaihtelee aukkoisuutta ja kosteutta seuraten ja kangasmättäiden pirstomana mosaiikkina. Kenttäkerroksessa mustikan lisäksi mm. viitakastikkaa (*Calamagrostis canescens*), metsäkortetta, oravanmarjaa (*Maianthemum bifolium*), metsätähteä, kurjenjalkaa (*Potentilla palustris*), korpi-imarretta (*Phegopteris connectilis*) ja suo-orvokkia (*Viola palustris*). Korkeat luontoarvot.

Alueesta luoteeseen on toinenkin lehtipuuvaltainen kangaskorpiainanne, joka on rajummin ojitettu ja siten sen luontoarvot ovat huomattavasti heikentyneet.

Kuvio 15. Nämä **kivikot/lohkareikot** olisivat luonnontilaisina (ilman tehtyjä harvennuksia) metsälain tarkoittamia karukkokankaita puuntuotannollisesti vähätuottoisempia alueita. Vaikkakaan tehdyt harvennukset eivät ole merkittävästi muuttaneet lohkarikon kasvillisuuden ominaispiirteitä, kuvio ei kuitenkaan ole luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen. Harvennusjätettä on paikoin läjitetty, joten lahoavaa puuta on kuviolla muuta kartoitusalueetta runsaammin. Siirtolohkareiden ja pienempien lohkarikon muodostamia kiviröykkiöitä on tällä kuviolla useita. Puusto on mäntyvaltaista, sekapuuna kuusta ja koivua. Paikoin kuvio on voimakkaasti taimettumassa (pihlaja, koivu ja haapa). Kenttäkerros on kangasmetsän tyyppilajeja: mustikkaa, metsäkastikkaa (*Calamagrostis arundinacea*), puolukkaa, kangasmaitikkaa ja kanervaa. Lohkareilla on jäkälä- ja sammalkasvustoja. Suuremmilla lohkarikon on kangasmetsän lajistoa sekä kallioimarretta (*Polypodium vulgare*). Kuvio on maisemallisesti merkittävä.

Metsälakikohteiden rajauksissa on joitain eroja verrattuna aiempaan kohdekarttaan alueelta (Harmaakallion arvokkaat luonnonalueet ja -kohteet; Loviisan kaupunki, Arkkitehtitoimisto, 6.2.2008, SJ), vaikkakin pääosin kohteet ovat samoja (rajausten yksityiskohdissa on toki eroja). Tässä yhteydessä merkittäviä ovat erot, jotka osuvat kaavaehdotuksen (22.12.2009) mukaisesti mahdollisesti rakennettaville alueille (kuvioiden numerointi kuvan 1 mukaisesti):

- Kuvio 2 ei sisällynyt vuoden 2008 kohteisiin. Se sijaitsee korttelialueen 52 ja suojaviheralueen välimaastossa.
- Kuvio 3 ei sisällynyt vuoden 2008 kohteisiin. Se sijaitsee ainakin pääosin korttelialueella 49.
- Kuvio 9 ei sisällynyt vuoden 2008 kohteisiin. Se sijaitsee pääosin korttelialueella 10.
- Kuvio 10 ei sisällynyt vuoden 2008 kohteisiin. Se sijaitsee korttelialueella 5.
- Kuvio 12 ei sisällynyt vuoden 2008 kohteisiin. Se sijaitsee korttelialueella 16.
- Kuvio 15 ei ole metsälakikohde, mutta on maisemallisesti merkittävä. Se sijaitsee ilmeisesti kokonaan suojaviheralueella.

Erityisesti korkeat luontoarvot omaavat kohteet 1, 11 ja 14 sekä maisemallisesti merkittävä kohde 15 tulisi säästää. Kaavaehdotuksessa (22.12.2009) ne jäävätkin rakentamisen ulkopuolelle. Suosittelemme myös keskinkertaisiksi arvioitujen kohteiden säästämistä mahdollisuuksien mukaan. Tosin asutuksen keskelle pienialaisiksi jäävät kalliokohteet todennäköisesti kuluvo voimakkaasti, jolloin niiden arvo metsälakikohteena katoaa luonnontilaisuuden kadotessa. Vastaavassa tilanteessa

pienet suolaikut ehkä säilyisivät kohtuullisen hyvin vaikeakulkuisuutensa ansiosta. Tällöin myöskään vesitalous ei saa muuttua, jotta luonnontilaisuus säilyy mahdollisimman hyvänä.

3. Linnustokartoitus

Linnustokartoituksen päämääränä oli:

- Linnustollisesti arvokkaiden alueiden paikallistaminen.
- Rauhoitettujen, EU:n lintudirektiivin mukaisten, erityisesti suojeltavien, valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisten, silmälläpidettävien, Suomen vastuulajien ja muiden huomionarvoisten lintulajien esiintymisen selvittäminen.

Menetelmät

Linnustoselvityksen maastotyöt tekivät Juha Honkala ja Seppo Niiranen 13.6.2010. Havainnointi alkoi yöllä klo 2:10 yölaulajia kuuntelemalla. Alue kierrettiin ensin pimeässä ja hämärässä autolla ja kävellen alueella risteileviä pikkuteitä pitkin, aamulla ja aamupäivällä jalkauduttiin metsään ja pellolle. Sää oli aluksi kohtalaisen hyvä, mutta myöhemmin aamulla alkoi vesisade ja tuuli yltyi haitaten jonkin verran havainnointia. Linnut olivat kuitenkin hyvin äänessä, sade häytti enemmänkin havainnoijia. Tosin aamupäivällä paremmalla säällä olisi voitu mahdollisesti havaita petolintuja, jos niitä alueella pesii.

Pesimälinnusto laskettiin kartoitusmenetelmällä soveltaen maalintujen kartoituslaskentaohjeita (Koskimies & Väisänen 1988). Havainnot merkittiin maastossa kartalle. Lisäksi maastossa kirjattiin muistiin kaikki tutkimusalueella todennäköisesti tai mahdollisesti pesivät lajit. Yöllä käytettiin äänihoukutinta kehrääjälle ja myöhemmin aamupäivällä kangaskiurulle. Kumpakaan lajia ei tavattu ja on epätodennäköistä että niitä pesii alueella. Nämä kalliomänniköt lienevät liian tiheäkasvuisia näille uhanalaisluokituksessa mainituille lajeille.

Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimiston tietokannasta tehtiin poiminta 9.8.2010. Tietokannassa ei ole lintujen rengastuksia selvitysalueelta.

Yhdellä kartoituskäynnillä löydetään vain osa lintulajeista, joten jotkin pesimälajitkin ovat todennäköisesti jääneet huomaamatta.

Tulokset

Selvitysalueella pesi tai mahdollisesti pesi ainakin 42 lintulajia vuonna 2010 (ks. alla). Yhtään päiväpetolintua tai pöllöä ei havaittu maastokäynnillä ja on epätodennäköistä, että niitä olisi vuonna 2010 pesinyt alueella, mutta näin laajalla metsäalueella voisi normaalikesänä pesiä petolintujakin. Selvitysvuonna pöllöjen pesintä eteläisessä Suomessa oli hyvin olematonta johtuen kylmästä talvesta ja jyrsijäkannan romahtamisesta. Myös kanahaukkoja menehtyi talvella runsaasti.

Kaikki vuonna 2010 havaitut lintulajit (todennäköinen tai mahdollinen pesintä) (EU D1 = lintudirektiivin laji, VU = uhanalainen (vaarantunut), NT = silmälläpidettävä, LC = elinvoimainen (ei uhanalainen); uhanalaisluokat Rassin ym. 2001 mukaan [merkitty yläviitteellä [§]] ja Rassin ym. 2010 mukaan [merkitty yläviitteellä *]):

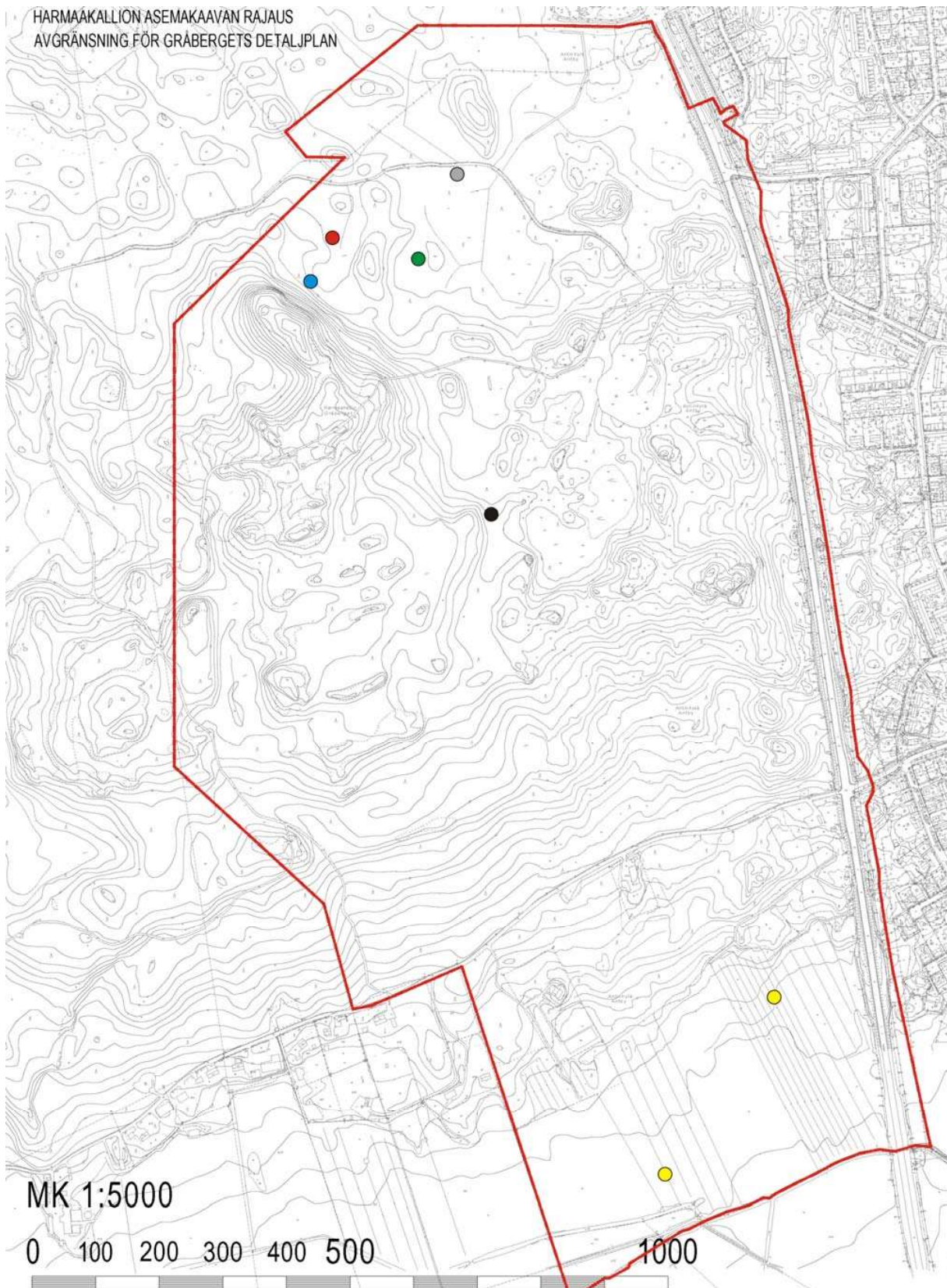
Harakka <i>Pica pica</i>		Peippo <i>Fringilla coelebs</i>	
Harmaasieppo <i>Muscicapa striata</i>		Pensaskerttu <i>Sylvia communis</i>	
Hippiäinen <i>Regulus regulus</i>		Pensastasku <i>Saxicola rubetra</i>	NT [§] , LC*
Hömötiainen <i>Parus montanus</i>		Peukaloinen <i>Troglodytes troglodytes</i>	
Idänuunilintu <i>Phylloscopus trochiloides</i>		Pikkusieppo <i>Ficedula parva</i>	EU D1, NT [§] , LC*
Keltasirkku <i>Emberiza citrinella</i>			
Kirjosieppo <i>Ficedula hypoleuca</i>		Punarinta <i>Erithacus rubecula</i>	
Kiuru <i>Alauda arvensis</i>		Punatulku <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	
Kuusitiainen <i>Parus ater</i>		Puukiipijä <i>Certhia familiaris</i>	
Käki <i>Cuculus canorus</i>	NT [§] , LC*	Pyy <i>Bonasa bonasia</i>	EU D1
Käpytikka <i>Dendrocopos major</i>		Rautiainen <i>Prunella modularis</i>	
Laulurastas <i>Turdus philomelos</i>		Räkättirastas <i>Turdus pilaris</i>	
Lehtokerttu <i>Sylvia borin</i>		Sepelkyyhky <i>Columba palumbus</i>	
Lehtokurppa <i>Scolopax rusticola</i>		Sinitäinen <i>Parus caeruleus</i>	
Luhtakerttunen <i>Acrocephalus palustris</i>		Sirittäjä <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	NT*
Metsäkirvinen <i>Anthus trivialis</i>		Talitiainen <i>Parus major</i>	
Mustapääkerttu <i>Sylvia atricapilla</i>		Tiltalti <i>Phylloscopus collybita</i>	VU [§] , LC*
Mustarastas <i>Turdus merula</i>		Töyhtötiainen <i>Parus cristatus</i>	
Naakka <i>Corvus monedula</i>		Varis <i>Corvus cornix</i>	
Niittykirvinen <i>Anthus pratensis</i>	NT*	Viherpeippo <i>Chloris chloris</i>	
Närhi <i>Garrulus glandarius</i>		Vihervarpunen <i>Carduelis spinus</i>	
Pajulintu <i>Phylloscopus trochilus</i>			

Johtopäätökset ja suositukset

Loviisan Harmaakallion linnusto on monimuotoisinta alueen pohjoisosissa, missä kosteapohjainen metsä on melko luonnontilaista ja lahopuuta esiintyy (kuva 2). Kyrkmansägenillä havaittiin selvityskäynnin merkittävimmät lajit eli lintudirektiivin laji pikkusieppo ja uhanalaiseksi luokiteltu tiltalti. Lisäksi lähistöllä havaittiin Suomessa vähälukuinen pesimälintu idänuunilintu sekä mm. sirittäjiä, mustapääkerttu ja peukaloinen. Kyrkmansägenin alue tulisi säästää nykyisenlaisena ja välttää häiriötä tuottavien toimintojen ohjaamista alueelle. Kaavaehdotuksessa (22.12.2009) linnustollisesti tärkeälle alueelle ei ole osoitettu rakentamista.

Alueen keski- ja eteläosien männikköalueella linnuston parimäärät vaikuttivat olevan vähäisiä. Merkittävimpänä lajina havaittiin lintudirektiivilajin pyyn tuoreet ulosteet keskellä metsää, alueella missä on jonkin verran lehtipuitakin. Tutkimusalueen eteläosissa, peltoalueella, havaittiin silmälläpidettävän pensastaskun kaksi reviiriä, niittykirvisen kaksi reviiriä, kiuruja ja alueen etelärajalla luhtakerttunen.

Harmaakallion alueella risteilee pieniä teitä ja polkuja, jotka ovat kuntoilijoiden ahkerassa käytössä. Alueen linnustoa nämä eivät paljon häiritse, jos kulkeminen jatkossakin tapahtuu ohjatusti.



Kuva 2. Tärkeimmät lintuhavainnot 13.6.2010 (harmaa = tiltalti, punainen = pikkusieppo, vihreä = idänuunilintu, sininen = käki, musta = pyy, keltainen = pensastasku). Karttapohja © Loviisan kaupunki

4. Lepakot

Valo-ohjausta vaativat kohteet Harmaakallion alueella

Asuin- ja muiden rakennettujen alueiden valaistus voi usein estää viheryhteyksien käytön lepakoilta. Tältä ongelmalta voidaan välttyä, mikäli valaistuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen kiinnitetään ajoissa huomiota.

Lisääntyvän keinovalon suhteen herkin alue on korttelien 6-10 ympäristö, koska lepakoiden todennäköinen talvipiiloalue sijaitsee niitä lähimpänä. Alueella pitäisi käyttää valaistusta erittäin harkitusti ja välttää kaiken hajavalon joutumista kohti Harmaakallion lakialuetta (etenkin maaliskuun ja marraskuun välisenä aikana). Myös alueen sisäisten viheryhteyksien (ks. alla) pysymistä turvallisen hämärinä kokovuotisesti tulisi edistää katuvalojen keilojen oikealla suuntaamisella ja hämärävyöhykkeiden luomisella yhtenäisiin valorivistöihin.

Valkontien viheryhteyksien hämäryyden turvaaminen vaatisi myös vastaavaa valaistuksen suuntausta sekä koko länsireunalle että kahden mahdollisen viherkäytävän toimivuuden turvaamiseksi. Valkontien länsireunan suojaviheralueen toimivuuden parantamiseksi tulisi kaikki saman tienpätkän katuvalojen valokeilat säätää suojusten avulla siten, että ne päästävät mahdollisimman vähän hajavaloa kohti länttä. Lisäksi em. viherkäytävien kohdat tulisi hämärtää mahdollisimman tehokkaasti esimerkiksi tolppavälien pidentämisellä tms. Lisäksi paikoille voisi istuttaa korkealta tien yli kurottuvaa kasvillisuutta, mikäli se on käytännössä mahdollista.

Solvikintien ympäristöön ja Harmaakallion eteläreunalle tulevan keinovalaistuksen suhteen tulisi toimia samoin eli huolehtia valokeiloja suuntaamalla hajavalon minimoimisesta sekä hämärtää valorivistöjä etenkin metsiköiden ja piha-alueiden kohdilla. Tämä parantaisi huomattavasti myös valmiin itä-länsisuuntaisen viherkäytävän käytettävyyttä lepakoiden kannalta.

Harmaakallion ympäristön lepakoille tärkeät alueet

Loviisaa ja etenkin Harmaakalliota käsittelevien vuosina 2005 ja 2008-2009 tehtyjen lepakkokartoitusten (Siivonen 2005, Faunatica 2009a-c) perusteella kohdealueen välittömässä läheisyydessä ei ole havaintojen perusteella muita merkittäviä lepakkoalueita. Toisaalta kummassakaan kartoituksessa ei varsinaisesti tutkittu juuri ympäröiviä alueita, vaikkakin vuoden 2005 kartoituksessa kiinnitettiin kuin sattumalta huomiota välittömästi kohdealueen pohjoispuolella sijaitsevan Pankkiirintien lepakoihin. Tuona vuonna sekä Pankkiirintiellä että koko Harmaakallion alueella tuntui olevan jokseenkin niukasti lepakoita liikkeellä. Vuosien 2008-2009 kartoitus keskittyi Harmaakallion alueen lisäksi kolmeen muuhun kaava-alueeseen, mutta ne eivät sijaitse Harmaakallion välittömässä läheisyydessä.

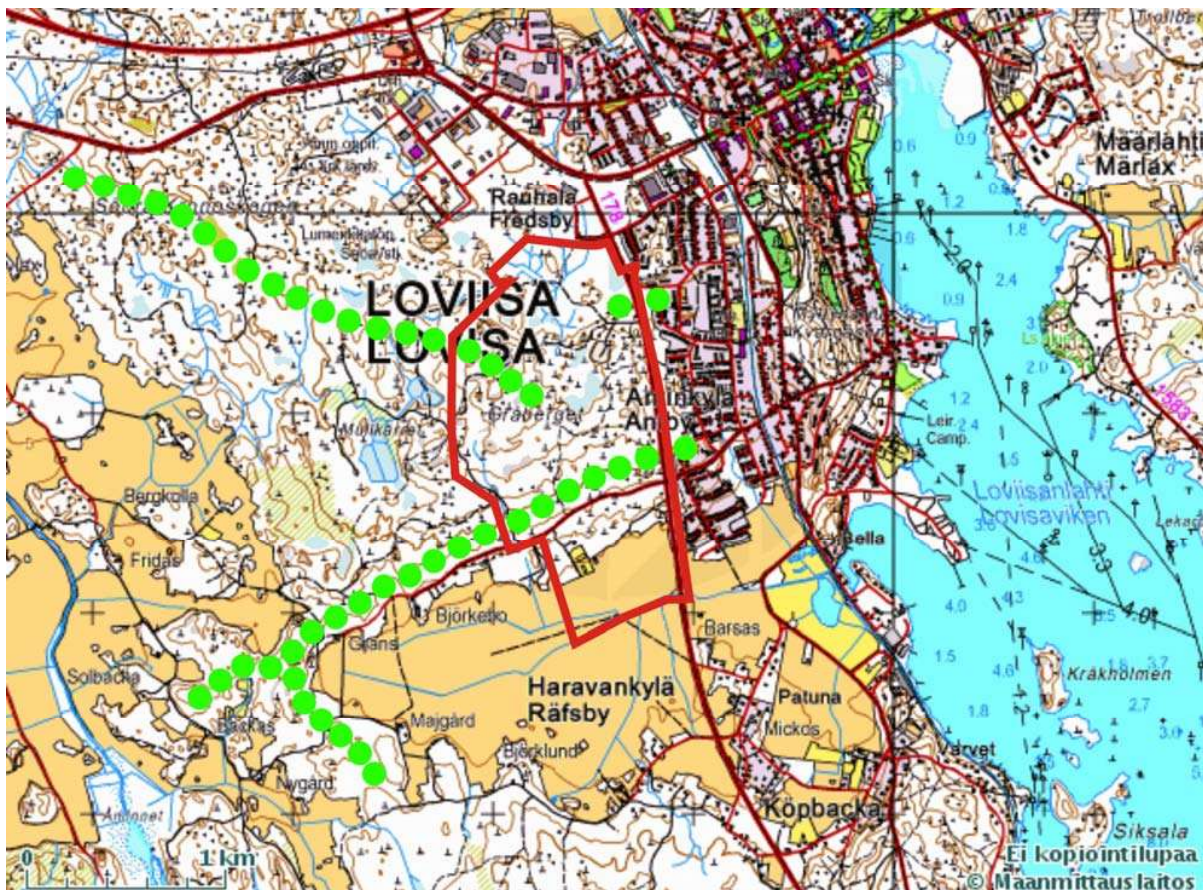
Ilmakuvaa ja maastokarttaa tarkastellessa käy kuitenkin selkeästi ilmi Harmaakalliota ympäröivien alueiden merkitys lepakoille. Idässä tielinja leikkaa maisemaa ja sen takana on asuntoalue, lännessä jatkuu metsäalue parhaimmillaan kauaksikin Pernajan puolelle, pohjoisessa maiseman katkaisevat erikokoiset tielinjat ja etelässä on laaja peltoaukea (kuva 3).

Harmaakalliota ympäröivillä alueilla on suurin merkitys lepakoille joko viheryhteyden mahdollistavina tai sen estävinä maisematekijöinä. Selvimät viheryhteydet sijaitsevat Solvikintien länsipäässä sekä Harmaakallion luoteispuolelta alkavalta metsäalueelta (kuva 3).

Harmaakallion mahdolliset viherkäytävyyhteet

Harmaakallion alueen sisällä ja sieltä ulos on hahmoteltavissa vuosien 2008-2009 kartoituksen mukaisesti viisi viherkäytävää tai niille soveltuvaa paikkaa (kuva 3). Selvin viherkäytävä kulkee Solvikintien myötäisesti Harmaakallion alareunaa pitkin lännestä itään. Toinen viherkäytävyyhteys lähtee Solvikintien länsipäästä kapeaa metsäjuottia pitkin kohti lounasta ja etelää. Kolmas viheryhteys on laajin ja se käsittää koko Harmaakallion länsi- ja luoteisreunalta alkavan ja vielä toistaiseksi jokseenkin yhtenäisen säilyneen metsäalueen. Neljäs ja viides viheryhteys ovat molemmat järjestettävissä olevia kapeita käytäviä Valkontien yli. Niiden tarkka sijainti riippuu siitä, missä kohtaa puuvartinen kasvillisuus tulee lähimmäksi Valkontien itäpuolella. Yhteyksien toimivuuteen ja jossain määrin myös sijainteihin voidaan vaikuttaa lisäämällä ja/tai suosimalla puuvartista kasvillisuutta tien molemmiin puolin käytävien kohdilla.

Kaavaehdotuksessa (22.12.2009) on myös joitakin tärkeitä suunnitellun infrastruktuurin lomaan jääviä viherkäytäviä. Tärkeitä väyliä tulevan rakennuskannan väleissä ovat esimerkiksi viheryhteys korttelien 10 ja 6 sekä 11 ja 8 väleillä, samoin kuin korttelien 10 ja 15 sekä 12 ja 13 väleillä. Korttelien 9 ja 52 välissä oleva rako vaikuttaisi eteläisemmän, korttelien 50 ja 33 välistä kulkevan raon kanssa ainoilta käytäviltä kohti Valkontietä reunustavaa suojaviheraluetta.



Kuva 3. Olennaisimmat lepakoiden kulkuyhteydet Harmaakallion ja ympäröivien alueiden välillä. Karttopohja © Maanmittauslaitos, julkaisulupa nro 857/MML/10

Lähteet

Faunatica Oy 2009a: Lepakkoselvitys Loviisan asemakaava-alueilla vuonna 2008. – Raportti Loviisan kaupungille.

Faunatica Oy 2009b: Loviisan Harmaakallion kevään 2009 talvipiilo- ja kevätsoidintutkimusten alustavat tulokset ja kaavoitusrajaussuosituksset. – Muistio Loviisan kaupungille (8.5.2009).

Faunatica Oy 2009c: Lepakkoselvitykset neljällä Loviisan asemakaava-alueella vuonna 2009. – Muistio Loviisan kaupungille (30.11.2009).

Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988: Linnustoseurannan havainnointiohjeet. – 2., uusittu painos. Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.

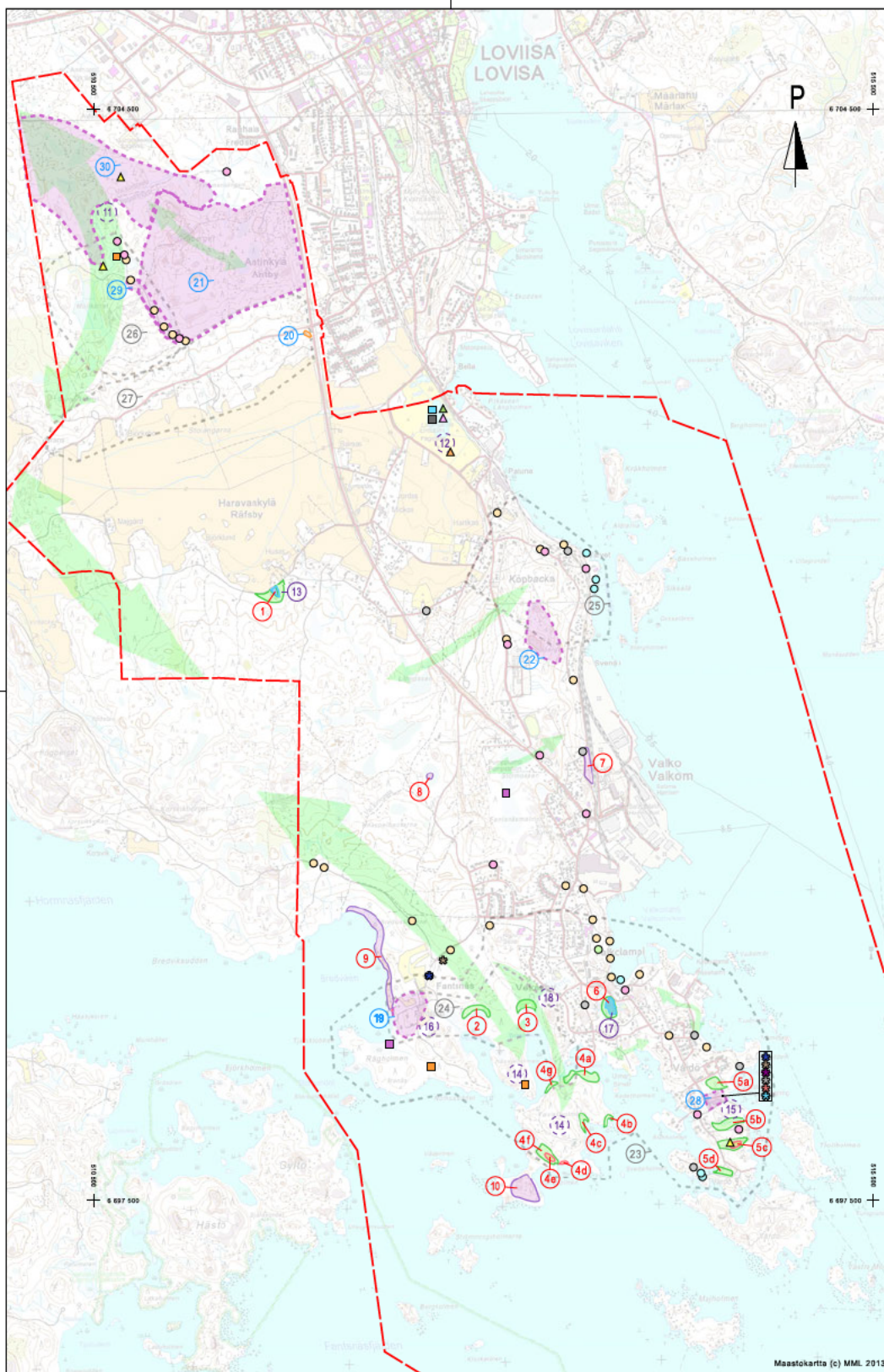
Luonnontieteellinen keskusmuseo, Rengastustoimiston tietokanta: Rengastetut linnut Loviisan Harmaakallion alueella. Viitattu 10.8.2010.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 2002: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. – Metsälehti Kustannus, Helsinki. 2. painos.

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001: Suomen lajien uhanalaisuus 2000. – Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Siivonen, Y. 2005: Loviisan lepakkokartoitus 2005. – Kartoitusraportti. Batcon Group.



MERKINTÖJEN SELITYS:

Osayleiskaava-alueen raja

ARVOKKAAT ELINYMPÄRISTÖT 1-10

- | | | |
|---|---------------------------|--------------------------------|
| 1 | rajattu alueellinen kohde | |
| | Luonnonsuojelukohteet | (säilytettävä) |
| | Maisiäkökohteet | (säilytettävä) |
| | Vesäkökohteet | (säilytettävä) |
| | Muut arvokkaat kohteet | (suositellaan säilytettäväksi) |

LINNUSTOLIIKKEEN ARVOKKAAT ALUEET 11-18 (suositellaan säilytettäväksi)

- | | | |
|----|---------------------------|--------------------------------|
| 13 | rajattu alueellinen kohde | |
| 18 | laaja alueellinen kohde | |
| | palokärki DI | <i>Dryocopus martius</i> |
| | pyy DI | <i>Bonasa bonasia</i> |
| | vaikoposkianhi DI | <i>Branta leucopsis</i> |
| | pikkulokki DI | <i>Hydrocoloeus minutus</i> |
| | punaokkari NT | <i>Tringa totanus</i> |
| | naurukokki NT | <i>Larus ridibundus</i> |
| | niitykirvinen NT | <i>Anthus pratensis</i> |
| | sirittäjä NT | <i>Phylloscopus sibilatrix</i> |

DI = EU:n Lintudirektiivin liitteessä IV a laji Suomessa
NT = Suomessa lämpimä laji (Suomen lajin uhanalaisuus 2010)

LEPAKOIDEN KANNALTA ARVOKKAAT ALUEET 19-22

- | | | |
|----|---|-------------------------------|
| 21 | rajattu alueellinen kohde | |
| 25 | rajattu alueellinen kohde | |
| | Lisäntymis- tai levähdysalue DI (säilytettävä) (selvityksellinen) | |
| | Lisäntymis- tai levähdysalue DI (säilytettävä) (rajaus epätarkka) | |
| | Tärkeä saalistusalue | (suositellaan huomioitavaksi) |
| | korvayökkö | <i>Plecotus auritus</i> |
| | pohjaräpikkö | <i>Eptesicus nissoni</i> |
| | vesilippu | <i>Myotis daubentonii</i> |
| | viikateppälaji | <i>Myotis sp</i> |
| | lepakkolaji | <i>Chiroptera sp</i> |

PERHOSIEN (ELY:n uhanalaisuudesta) 26-30

- | | | |
|----|---|-----------------------------|
| 26 | rajattu alueellinen kohde | |
| | Lisäntymis- tai levähdysalue DI (säilytettävä) (rajaus epätarkka) | |
| | ahdeyökkönen EN | <i>Athetis gluteosa</i> |
| | lammasyökkönen EN | <i>Spaelotis ravid</i> |
| | sinerväsuoniyökkönen VU | <i>Xestia ashworthii</i> |
| | vyönteikkayökkönen DI IVa | <i>Hadena compta</i> |
| | tuulimittari NT | <i>Eulithis pyropata</i> |
| | viirupikkumittari EN | <i>Eupithecia pernotata</i> |

DI = Luontodirektiivin liitteessä IV a laji
EN = erittäin uhanalainen laji
VU = uhanalainen (vaarantunut) laji
NT = silmäläpöidettävä laji

Pistemäisten perhoshavaintojen lähde:
Ympäristöhallinnon Eiläjä-tietojärjestelmä 28.5.2013

EKOLOGISET YHTEYDET

Ekologinen käytävä (suositellaan huomioitavaksi)

OMAISELÄINTEIDEN NIMI JA Osoite LOVIISAN KAUPUNKI Haravaskylän, Haravaskylän, Köpbackan ja Vaivola osayleiskaava		LUONTOSelvitys LUONTOSelvitys E26313		Mittakaava 1:15000
AIRIX Ympäristö Ympäristö 16.10.2013		Luontotoimenpiteet Luontotoimenpiteet E26313		Muut Muut Muut

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry (Y1960218-3)

Loviisan Puutarhayhdistys ry (Y 2474484-8)

KUNNALLISVALITUS

Päätökset, josta valitetaan:

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätökset

EKIL 28.03.2024 § 55 1058/10.00.03/2023

EKIL 28.03.2024 § 56 1059/10.00.03/2023

EKIL 28.03.2024 § 57 1060/10.00.03/2023

joilla hylättiin tekemämme oikaisuvaatimukset ja pidettiin voimassa 14.12.2023 ja 20.12.2023 tehdyt taajamametsätoimenpiteet 2024, Storskrapis, Harmaakallion kaava-alue, Fogdas

Päätöksen antopäivä 8.4.2024, sähköpostisaantona, 12.4.2024 alkaen laskettuna 30 päivän valitusaika, 13.5.2024. Nähtävilläoloaika sähköisellä ilmoitustaululla 6.4.-13.5.2024.

VAATIMUKSEMME

- 1) Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry ja Loviisan Puutarhayhdistys ry vaativat, että valituksen kohteena olevat taajamametsätoimenpiteet lainvastaisina kumotaan.
- 2) Valituksen kohteina olevien taajamametsätoimenpiteiden täytäntöönpano kielletään, kunnes asiassa on annettu lainvoimainen ratkaisu.
- 3) Kolmen pykälän asiakokonaisuus palautetaan uudelleen valmisteluun niin, että keskenjäänyt taajamametsäsuunnitelma valmistellaan loppuun ja alueen vanhentuneita luontoselvityksiä myös täydennetään tämän työn osana.

Vaatimuksen perustelut

Luvitettu työ on kuvattu epätäsmällisesti. Se on suunniteltu puhtaasti talousmetsän hoitokriteerein. Tähän on syynä käytetty suunnittelutapa ja kyseisen metsäalueen puutteellinen tuntemus. Metsän merkitys kuntalaisille ei ole ollut suunnittelun pohjana eikä tullut ymmärretyksi.

Työhön on käytetty Forestan metsätietojärjestelmää sellaisenaan. Ohjelma on taloudellisessa puuntuotannossa hyvin toimiva, mutta se ei sovi tavoitteelliseen, luonnon ja virkistysmetsän arvoja säilyttävään ja parhaimmillaan arvoja lisäävään taajamametsienhoitotyöhön, johon Loviisassa tähdätään. Taloudellisen tuoton vaatimus on taajama- ja virkistysmetsissä toissijaista, mutta Forestan avulla tähdätään juurikin kannattavaan ja sujuvaan puuntuotantoon.

Loviisan kaupungin käyttämän taajamametsäohjelman päivittäminen on jäänyt pahasti keskeneräiseksi. Loviisan kaupungin puistoyksikkö aloitti keväällä 2020 kaupungin taajamametsien (1000 ha), joihin tämä valituksen alainen metsäaluekin lukeutuu, suunnittelutyön, tekijänä metsänhoitaja Romi Rancken.

EKIL päätti 24.9.2020 aluepainotukset taajamametsien hoidossa. Näitä painotuksia ei ole noudatettu. Painotuksia ei ole myöskään kumottu.

EKIL päätti 28.1.2021 asettaa valmistuneen taajamametsäsuunnitelmaluonnoksen nähtäville 30 päivän ajaksi. Kuntalaiset antoivat määräajassa tuohon taajamametsäsuunnitelmaluonnokseen runsaasti kuviokohtaisia kommentteja

EKIL 29.4.2021 § 55 (807/10.03.01./2020) Taajamametsäsuunnitelma mielipiteineen ja vastineineen oli lautakunnan käsittelyssä, ja lautakunta teki yksimielisen päätöksen asian käsittelyn siirtämisestä syksyyn 2021.

Toukokuussa 2024 taajamametsäsuunnitelmaa ei ole käsitelty loppuun asti elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnassa. Katsomme, että meille kuntalaisina on syntynyt oikeutettu odotus taajamametsäsuunnitelman valmistumisesta, koska olemme siihen aktiivisesti osallistuneet. Katsomme, että hallintolain säättämiä hyvän hallinnon oikeusperiaatteita on tässä loukattu.

Sen sijaan, että lautakunta olisi tehnyt vuonna 2020-2021 aloittamansa työn valmiiksi, on kuntalaisille tärkeät lähi-, taajama- ja virkistysmetsät niputettu päätöksettä tosiasiallisesti talousmetsiksi, saman metsätalousinsinöörin suunniteltaviksi. Valitukseen johtaneista taajamametsätoimenpiteistä ei ole pidetty ennen päätöksen tekoa taikka oikaisujen hylkäystä ainuttakaan esittely- tai osallistumistilaisuutta, jossa meillä kuntalaisilla olisi ollut mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöämme koskevaan päätökseen kuntalain §22 tarkoittamalla tavalla.

Katsomme myös, että laajojen (42,8 ha+25,4 ha+8,2 ha)) hakkuiden aiheuttaman suuren maiseman heikennyksen vuoksi, suositussa virkistysmetsässä EKIL on tullut loukanneeksi myös maankäyttö- ja rakennuslain turvaamaa maisemaoikeuttamme. Siemenpuuasentoon hakattu metsä (25,4 ha) ei ole hyvinvointia lisäävä metsämaisema (viite taajamametsä hakkuut 2024 tiivistelmä liite)

Kiistanalaisen metsäalueen luontokartoitukset on tehty vuosina 2010-2013 (liitteet). Arvot eivät suurella todennäköisyydellä ole ainakaan vähentyneet metsän saatua olla vuosia rauhassa ja suhteellisen kevyellä ja lempeällä hoidolla. Sen sijaan ympäröivien Itä-Uudenmaan talousmetsien kova käsittely on ajanut yhä useampia eläinlajeja kohti varttuneempia taajamametsiä, jollainen tämäkin toimenpidealue on. Myönnetyn luvan mukaisesti toimien hakkuualueella menetetään aivan varmasti tunnistettuja ja vielä tunnistamattomia luontoarvoja.

Monet alueella tavatuista pesimä linnuista (42 lajia v 2010, yhden vuorokauden tarkastelujaksolla) ovat tarkastelujaksolla 2010-2024 uhanalaistuneet Suomessa. Jopa harakka on valtakunnallisesti muuttunut elinvoimaisesta silmälläpidettäväksi lajiksi. Alueella pesivät erittäin uhanalaiset hömötiainen ja viherpeippo ja vaarantuneet pensastasku, töyhtötiainen ja EU direktiivilajeista pyy ja pikkusieppo. Arvokkaan linnuston vuoksi luontokartoittajat eivät ole suositelleet Kyrkmansängensille mitään häiriötä tuottavaa toimintaa, ei edes ihmisten kulkua. Nyt tuo alue aiotaan poimintahakata koneellisesti.

Lisäksi toimenpidealue on metsäaluetta, joka on useiden lepakkolajien tärkeää ruokailu- ja levähdysaluetta. Direktiivin suojaamat lepakot tarvitsevat ruokailuunsa varjoisia metsäalueita, eivät siemenpuuasentoon hakattuja raiskioita. Suomea ja Loviisaakin sitovat Eurobats-sopimuksen mukaiset lepakoiden suojelumääräykset.

Lisäksi alueelta on tehty erittäin uhanalaisen päiväperhosen, direktiivilajin kirjopapurikon havaintoja. Laji esiintyy Suomessa hyvin harvinaisena. Lajin turvaamiseksi vaadimme toimenpidekieltoa ja luontoselvitysten täydennystä jatkotoimenpiteiden suunnittelemiseksi.

Lisäksi haluamme muistuttaa tämän metsäalueen merkityksestä luontokäytävänä. Hakkuut vähentäisivät metsäkokonaisuuden arvoa myös suhteessa Loviisan muihin metsäalueisiin. Tämäkin on täysin päinvastainen suunta kuin luonnonsuojelullisena tavoitteenamme pitäisi olla. Itä-Uusimaa ja Loviisa on Uudenmaan maakunnan sisäisessä vertailussa heikoimmin kaikista alueista hoitanut juuri näitä luontoalueiden välisiä yhteyksiä (viite Uudenmaan Ekologiset verkostot zonation-analyysien pohjalta, Uudenmaanliiton julkaisu E 194 -2018).

Hakkuita perustellaan metsätuhojen torjunnalla ja vaarallisten puiden poistolla kuntopolun varresta. Metsätuhojen yleisin syy on kuusimetsissä juurikääpä, sienitauti, joka leviää nimenomaan metsänhoitotoimenpiteitä tehtäessä. Kaarnakuoriaistuhoista puolestaan tiedämme, että kuusi torjuu pihkalla näitä kimppuunsa yrittäviä kuoriaisia.

Liian kuivassa paikassa kasvavat kuuset eivät pysty erittämään tarpeeksi pihkaa ja ovat siten alttiimpia tuhoille. Kun metsän reunan kelottuneita kuusipuita poistetaan siirtyy paiste – ja kuivumisvaikutus syvemmälle metsään, jossa tuhot voivat edetä. Hakkuilla ei siis tutkimuksen mukaan saavuteta tuhontorjuntaa. Polun reunapuiden poiston sijaan tehtävät vaarattomat pötkelöt olisivat luonnonmukaisempi tapa toimia. Pystyyn kuivaneet kuuset eivät enää elätä kuoriaisia, vaan lahoppina, pötkelöinä ja maapuina ylläpitävät monimuotoista metsän eliömaailmaa, josta löytyvät myös tuholaisten antagonistilajit.

Virkistysalueet palvelevat kaikkia kuntalaisia ja laajemminkin maakunnan väestöä. Meille kuntalaisille tämä koko toimenpidealue on arvoalue, mutta luonnolle se on myös tärkeä viherkäytävä, jossa on useita tunnistettuja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita, joille ei pitäisi mennä tekemään minkäänlaisia hakkuita. Olemmekin keväällä 2024 tehneet Loviisan kaupungille esityksen Terveysmetsän perustamiseksi tälle metsäalueelle. Turvallisuus, terveellisyys, viihtyvyys, monimuotoisen metsän luonnonarvot voidaan kaikki hyvällä suunnittelulla yhdistää ja näin säilyttää ja ylläpitää kestävästä kaupunkiympäristöstä, jossa myös kuntalaiset voivat hyvin.

Olemme tuoneet esiin edellä esitettyjä seikkoja jättämässämme oikaisuvaatimuksessa. Niitä ei ole huomioitu. Asia käy ilmi lautakunnan jäsenen Timo Raivion eriävästä mielipiteestä, joka on pöytäkirjaotteen liitteenä. Pidämme kokonaisuutena tätä tapahtumaketjua, alkaen keskenjääneestä taajamametsäsuunnitelmaprosessista laaja-alaiseen, ilman osallistumismenettelyä tehtyyn hakkuusuunnitelmaan ja oikaisuvaatimusten käsittelyyn, hyvän hallinnon vastaisena.

Lisäksi pidämme päätöksiä Suomen perustuslain vastaisina. Kun meille jokaiselle on tuon lain §20 mukaan säädetty vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, emme voi ymmärtää, miksi tuo pykälä ei sitten koskekaan tätä luontoa ja sen monimuotoisuutta eikä ole voimassa Loviisassa. Pykälässähän sanotaan myös: Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry



Loviisan Puutarhayhdistys ry



LIITTEET: pöytäkirjat 3 kpl, alueen luontoselvitykset 2 kpl+kartta , esitys
Harmaakallion terveystieteiden

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry (Y1960218-3)

Loviisan Puutarhayhdistys ry (Y 2474484-8)

KUNNALLISVALITUS

Päätökset, josta valitetaan:

Loviisan kaupungin elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan päätökset

EKIL 28.03.2024 § 55 1058/10.00.03/2023

EKIL 28.03.2024 § 56 1059/10.00.03/2023

EKIL 28.03.2024 § 57 1060/10.00.03/2023

joilla hylättiin tekemämme oikaisuvaatimukset ja pidettiin voimassa 14.12.2023 ja 20.12.2023 tehdyt taajamametsätoimenpiteet 2024, Storskrapis, Harmaakallion kaava-alue, Fogdas

Päätöksen antopäivä 8.4.2024, sähköpostisaantona, 12.4.2024 alkaen laskettuna 30 päivän valitusaika, 13.5.2024. Nähtävilläoloaika sähköisellä ilmoitustaululla 6.4.-13.5.2024.

VAATIMUKSEMME

- 1) Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry ja Loviisan Puutarhayhdistys ry vaativat, että valituksen kohteena olevat taajamametsätoimenpiteet lainvastaisina kumotaan.
- 2) Valituksen kohteina olevien taajamametsätoimenpiteiden täytäntöönpano kielletään, kunnes asiassa on annettu lainvoimainen ratkaisu.
- 3) Kolmen pykälän asiakokonaisuus palautetaan uudelleen valmisteluun niin, että keskenjäänyt taajamametsäsuunnitelma valmistellaan loppuun ja alueen vanhentuneita luontoselvityksiä myös täydennetään tämän työn osana.

Vaatimuksen perustelut

Luvitettu työ on kuvattu epätäsmällisesti. Se on suunniteltu puhtaasti talousmetsän hoitokriteerein. Tähän on syynä käytetty suunnittelutapa ja kyseisen metsäalueen puutteellinen tuntemus. Metsän merkitys kuntalaisille ei ole ollut suunnittelun pohjana eikä tullut ymmärretyksi.

Työhön on käytetty Forestan metsätietojärjestelmää sellaisenaan. Ohjelma on taloudellisessa puuntuotannossa hyvin toimiva, mutta se ei sovi tavoitteelliseen, luonnon ja virkistysmetsän arvoja säilyttävään ja parhaimmillaan arvoja lisäävään taajamametsienhoitotyöhön, johon Loviisassa tähdätään. Taloudellisen tuoton vaatimus on taajama- ja virkistysmetsissä toissijaista, mutta Forestan avulla tähdätään juurikin kannattavaan ja sujuvaan puuntuotantoon.

Loviisan kaupungin käyttämän taajamametsäohjelman päivittäminen on jäänyt pahasti keskeneräiseksi. Loviisan kaupungin puistoyksikkö aloitti keväällä 2020 kaupungin taajamametsien (1000 ha), joihin tämä valituksen alainen metsäaluekin lukeutuu, suunnittelutyön, tekijänä metsänhoitaja Romi Rancken.

EKIL päätti 24.9.2020 aluepainotukset taajamametsien hoidossa. Näitä painotuksia ei ole noudatettu. Painotuksia ei ole myöskään kumottu.

EKIL päätti 28.1.2021 asettaa valmistuneen taajamametsäsuunnitelmaluonnoksen nähtäville 30 päivän ajaksi. Kuntalaiset antoivat määräajassa tuohon taajamametsäsuunnitelmaluonnokseen runsaasti kuviokohtaisia kommentteja

EKIL 29.4.2021 § 55 (807/10.03.01./2020) Taajamametsäsuunnitelma mielipiteineen ja vastineineen oli lautakunnan käsittelyssä, ja lautakunta teki yksimielisen päätöksen asian käsittelyn siirtämisestä syksyyn 2021.

Toukokuussa 2024 taajamametsäsuunnitelmaa ei ole käsitelty loppuun asti elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnassa. Katsomme, että meille kuntalaisina on syntynyt oikeutettu odotus taajamametsäsuunnitelman valmistumisesta, koska olemme siihen aktiivisesti osallistuneet. Katsomme, että hallintolain säätämiä hyvän hallinnon oikeusperiaatteita on tässä loukattu.

Sen sijaan, että lautakunta olisi tehnyt vuonna 2020-2021 aloittamansa työn valmiiksi, on kuntalaisille tärkeät lähi-, taajama- ja virkistysmetsät niputettu päätöksettä tosiasiallisesti talousmetsiksi, saman metsätalousinsinöörin suunniteltaviksi. Valitukseen johtaneista taajamametsätoimenpiteistä ei ole pidetty ennen päätöksien tekoa taikka oikaisujen hylkäystä ainuttakaan esittely- tai osallistumistilaisuutta, jossa meillä kuntalaisilla olisi ollut mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöämme koskevaan päätökseen kuntalain §22 tarkoittamalla tavalla.

Katsomme myös, että laajojen (42,8 ha+25,4 ha+8,2 ha)) hakkuiden aiheuttaman suuren maiseman heikennyksen vuoksi, suositussa virkistysmetsässä EKIL on tullut loukanneeksi myös maankäyttö- ja rakennuslain turvaamaa maisemaoikeuttamme. Siemenpuuasentoon hakattu metsä (25,4 ha) ei ole hyvinvointia lisäävä metsämaisema (viite taajamametsä hakkuut 2024 tiivistelmä liite)

Kiistanalaisen metsäalueen luontokartoitukset on tehty vuosina 2010-2013 (liitteet). Arvot eivät suurella todennäköisyydellä ole ainakaan vähentyneet metsän saatua olla vuosia rauhassa ja suhteellisen kevyellä ja lempeällä hoidolla. Sen sijaan ympäröivien Itä-Uudenmaan talousmetsien kova käsittely on ajanut yhä useampia eläinlajeja kohti varttuneempia taajamametsiä, jollainen tämäkin toimenpidealue on. Myönnetyn luvan mukaisesti toimien hakkuualueella menetetään aivan varmasti tunnistettuja ja vielä tunnistamattomia luontoarvoja.

Monet alueella tavatuista pesimä linnuista (42 lajia v 2010, yhden vuorokauden tarkastelujaksolla) ovat tarkastelujaksolla 2010-2024 uhanalaistuneet Suomessa. Jopa harakka on valtakunnallisesti muuttunut elinvoimaisesta silmälläpidettäväksi lajiksi. Alueella pesivät erittäin uhanalaiset hömötiainen ja viherpeippo ja vaarantuneet pensastasku, töyhtötiainen ja EU direktiivilajeista pyy ja pikkusieppo. Arvokkaan linnuston vuoksi luontokartoittajat eivät ole suositelleet Kyrkmansängenille mitään häiriötä tuottavaa toimintaa, ei edes ihmisten kulkua. Nyt tuo alue aiotaan poimintahakata koneellisesti.

Lisäksi toimenpidealue on metsäaluetta, joka on useiden lepakkolajien tärkeää ruokailu- ja levähdysaluetta. Direktiivin suojaamat lepakot tarvitsevat ruokailuunsa varjoisia metsäalueita, eivät siemenpuuasentoon hakattuja raiskioita. Suomea ja Loviisaakin sitovat Eurobats-sopimuksen mukaiset lepakoiden suojelumääräykset.

Lisäksi alueelta on tehty erittäin uhanalaisen päiväperhosen, direktiivilajin kirjopapurikon havaintoja. Laji esiintyy Suomessa hyvin harvinaisena. Lajin turvaamiseksi vaadimme toimenpidekieltoa ja luontoselvitysten täydennystä jatkotoimenpiteiden suunnittelemiseksi.

Lisäksi haluamme muistuttaa tämän metsäalueen merkityksestä luontokäytävänä. Hakkuut vähentäisivät metsäkokonaisuuden arvoa myös suhteessa Loviisan muihin metsäalueisiin. Tämäkin on täysin päinvastainen suunta kuin luonnonsuojelullisena tavoitteenamme pitäisi olla. Itä-Uusimaa ja Loviisa on Uudenmaan maakunnan sisäisessä vertailussa heikoimmin kaikista alueista hoitanut juuri näitä luontoalueiden välisiä yhteyksiä (viite Uudenmaan Ekologiset verkostot zonation-analyysien pohjalta, Uudenmaanliiton julkaisu E 194 -2018).

Hakkuita perustellaan metsätuhojen torjunnalla ja vaarallisten puiden poistolla kuntopolun varresta. Metsätuhojen yleisin syy on kuusimetsissä juurikääpä, sienitauti, joka leviää nimenomaan metsänhoitotoimenpiteitä tehtäessä. Kaarnakuoriaistuhoista puolestaan tiedämme, että kuusi torjuu pihkalla näitä kimppuunsa yrittäviä kuoriaisia.

Liian kuivassa paikassa kasvavat kuuset eivät pysty erittämään tarpeeksi pihkaa ja ovat siten alttiimpia tuhoille. Kun metsän reunan kelottuneita kuusipuita poistetaan siirtyy paiste – ja kuivumisvaikutus syvemmälle metsään, jossa tuhot voivat edetä. Hakkuilla ei siis tutkimuksen mukaan saavuteta tuhontorjuntaa. Polun reunapuiden poiston sijaan tehtävät vaarattomat pötkelöt olisivat luonnonmukaisempi tapa toimia. Pystyyn kuivaneet kuuset eivät enää elätä kuoriaisia, vaan lahoppuina, pötkelöinä ja maapuina ylläpitävät monimuotoista metsän eliömaailmaa, josta löytyvät myös tuholaisten antagonistilajit.

Virkistysalueet palvelevat kaikkia kuntalaisia ja laajemminkin maakunnan väestöä. Meille kuntalaisille tämä koko toimenpidealue on arvoalue, mutta luonnolle se on myös tärkeä viherkäytävä, jossa on useita tunnistettuja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita, joille ei pitäisi mennä tekemään minkäänlaisia hakkuita. Olemmekin keväällä 2024 tehneet Loviisan kaupungille esityksen Terveysmetsän perustamiseksi tälle metsäalueelle. Turvallisuus, terveellisyys, viihtyvyys, monimuotoisen metsän luonnonarvot voidaan kaikki hyvällä suunnittelulla yhdistää ja näin säilyttää ja ylläpitää kestävästä kaupunkiympäristöstä, jossa myös kuntalaiset voivat hyvin.

Olemme tuoneet esiin edellä esitettyjä seikkoja jättämässämme oikaisuvaatimuksessa. Niitä ei ole huomioitu. Asia käy ilmi lautakunnan jäsenen Timo Raivion eriävästä mielipiteestä, joka on pöytäkirjaotteen liitteenä. Pidämme kokonaisuutena tätä tapahtumaketjua, alkaen keskenjääneestä taajamametsäsuunnitelmaprosessista laaja-alaiseen, ilman osallistumismenettelyä tehtyyn hakkuusuunnitelmaan ja oikaisuvaatimusten käsittelyyn, hyvän hallinnon vastaisena.

Lisäksi pidämme päätöksiä Suomen perustuslain vastaisina. Kun meille jokaiselle on tuon lain §20 mukaan säädetty vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, emme voi ymmärtää, miksi tuo pykälä ei sitten koskekaan tätä luontoa ja sen monimuotoisuutta eikä ole voimassa Loviisassa. Pykälässähän sanotaan myös: Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Loviisan kulttuuri- ja ympäristöliike ry



Loviisan Puutarhayhdistys ry



LIITTEET: pöytäkirjat 3 kpl, alueen luontoselvitykset 2 kpl+kartta , esitys
Harmaakallion terveystieteiden